

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - СКОПЈЕ

ИНФОРМАТОР

ЗА СТУДЕНТИТЕ НА ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Скопје, 2018

ВОВЕД

Информаторот за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, ги содржи сите потребни и неопходни информации за студиските и предметните програми според која се одвива наставата и сите придружни активности за реализација на високообразовната работа според новите програми кои се акредитирани од Одборот за Акредитација од 2018 година, како што се: настава, вежби, хоспитации, колоквиуми, педагошка практика како и практичната настава. Во самиот информатор ги има и потребните информации, неопходни за студентите. Како круцијална цел на информаторот е студентот да го води низ студиите, односно низ општите и посебните услови на студирањето како и структурата на самата програма, со сите придружни информации, за задолжителните предмети, за изборните предмети, за предметите на УКИМ листата, за бројот на кредитите, начинот на изведувањето на испитите, бројот на наставни активности, за литературата и др.

Промените во клучните сегменти на образовниот систем на земјата и кадровското зајакнување на Факултетот, детерминираа крупни промени во наставните планови и содржини на наставно-научните дисциплини, во смисла на нивно проширување и збогатување. Реформите започнати на Вишата педагошка школа и на Педагошка академија, продолжуваат и со трансформација на Педагошката академија во Педагошки факултет. Од учебната 1995/96 година започна примената на новите наставните планови за четиригодишни студии, а во учебната 2004/05 година започна примената на новите студиски и предметни програми според ЕКТС, и тие се истите се надополнети и усогласени со новите барања на високото образование во Македонија во повеќе наврати: 2009/10 година и 2010/11 година. Дефинитивно, со последните измени направени во 2012 година, наставниот план започна да се применува во учебната 2012/13 година. Акредитацијата добиена во 2018 година рефлектира модерен наставно – научен план, во согласност со промените во образованието во светски рамки и во основа стандардизиран според угледот на реномирани европски и светски факултети кои продуцираат кадри од областа на образованието.

Духот и словото на свети Климент Охридски продолжуваат и денес со над педесет илјади студенти што го покриваат образовниот простор на Република Македонија и пошироко, се разбира, од 1947 година со Вишата педагошка школа, Педагошката академија и Педагошкиот факултет, како патни линии во развојот на нашата институција, а кои се одвивале во зависност од општествените услови и потреби, каде што особено се води грижа за повеќејазичноста и за реализацијата на наставата на македонски, албански и на турски наставен јазик, со што слободно може да кажеме дека нашиот Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје ги отсликува општествената реалност, цивилизациско-културолошките својства, мултикултурализмот и културната кохезија во нашата земја, создавајќи образовани, едукациски и граѓански генерации толку неопходни во нашата држава.

Денес Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, е единица и во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како модерна и развиена наставно – научна и истражувачка институција, која ги следи современите трендови и достигнувања во научните и професионалните дисциплини, потребни за оформување на профилот на идниот наставник, воспитувач и библиотекар.

Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје својата наставо – научната и истражувачката дејност ја остварува преку три наставно – научни студиски групи (институти):

1. Одделенска настава;
2. Предучилишно воспитание;
3. Библиотекарство

Наставата на кои се реализираат студиските програми од прв циклус, од втор циклус и од трет циклус студии на Институтите за Одделенска настава и за Предучилишно воспитание се реализира на македонски, албански и турски наставен јазик, додека наставата на Институтот за Библиотекарство се одвива само на македонски наставен јазик.

Функционирањето на Факултетот е синтеза на наставно-воспитната и научно-истражувачката дејност. Денес доминира мислењето дека научно-истражувачката дејност треба да биде основа за креирање на наставно-воспитната функција. Тоа произлегува од битието на науката како синтеза на знаење и образование, односно од законското дефинирање на факултетот како највисока научна и наставна установа.

Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје на научно-истражувачката работа и посветува сериозно внимание и таа се реализира преку различни форми:

- Организирање на научни собири;
- Објавување на зборници;
- Списанија;
- Учество во научни собири;
- Водење и учество во научно-истражувачки проекти и сл.

Завршувајќи го овој краток вовед, на студентите, професорите, асистентите и на сите вработени на Факултетот, како и на нашите соработници од другите факултети, им посакувам и пожелувам плодна и успешна соработка за реализација на предвидените активности во полето на едукацијата за оформување на профилот наставник, воспитувач и библиотекар, достигнувајќи ја крајната цел на благородната мисија и визија на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

Ова кратко излагање ќе го заокружам со златните стихови на студентската химна:

Vivat Academia;

Vivant Professores;

Vivat membrum quodlibet;

Vivant membra quaelibet;

Semper sint in flores.

ДЕКАН,
проф. д-р Емиљ Сулејмани

Одделенска настава

Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје е институција со 70-годишна традиција во формирањето на наставнички кадар во Република Македонија, од нејзините зачетоци во далечната 1947 година, кога е формирана Вишата педагошка школа во Скопје, па сè до денес кога функционира како Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“, единица на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, и како високообразовна институција низ која се профилираше најголем број од наставниот кадар кој го градеше образованието во Република Македонија, притоа минувајќи низ сите промени кои ги налагаше времето и со кои тие успешно се носеа.

Студиската програма за прв циклус студии на Одделенска настава, која ви ја претставуваме, е во согласност со Европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС) и трае 4 години, односно 8 семестри во кои студентите треба да стекнат 240 кредити, по 30 кредити во секој семестар од студирањето. Студиската програма за прв циклус студии по Одделенска настава содржи 60 % задолжителни предмети и 30 % изборни предмети во рамките на Факултетот, додека 10 % се слободни изборни предмети кои студентите може да ги избираат од Универзитетската листа. Студиската програма се состои од 48 предмети, од кои 31 задолжителен предмет (во наставата на албански и на турски наставен јазик се 33) и 15 изборни предмети од понудените 39 во рамките на студиската програма по Одделенска настава, како и 5 предмети од слободната листа на изборни предмети од УКИМ.

Наставата на оваа студиска програма се изведува на македонски, на албански и на турски наставен јазик.

На практичното оспособување на студентите од оваа студиска програма му е посветено посебно внимание. Па затоа, во оваа студиска програма се предвидени три задолжителни форми на практично оспособување:

- Педагошка практика 1 и 2
- Хоспитации (дидактичко-методички)
- Педагошки стаж (се реализира во текот на 8 семестар)

Ова практично оспособување на студентите се реализира во голем број училишта партнери со кои имаме склучено договори и во нив целосно ни стојат на располагање искусни ментори кои им ги пренесуваат тајните на оваа професија на идните учители. Освен училиштата, наши партнери се и: Министерството за образование и наука, Бирото за развој на образованието, други надлежни институции, невладиниот сектор и др. Преку разни проекти и обуки се обидуваме да ги вклучиме и нашите студенти со цел да бидат во тек со сите новини кои се спроведуваат во оваа област, но истовремено и да стекнат знаења кои не се предвидени во студиската програма, а кои ќе им помогнат во креирањето на сопствениот профил на покомпетентен иден наставник за одделенска настава.

ОПШТИ ДЕСКРИПТОРИ НА КВАЛИФИКАЦИИТЕ
НА СТУДИСКИТЕ ГРУПИ НА ПЕДАГОШКИОТ ФАКУЛТЕТ

Знаења и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> – Показува знаења и разбирања за социјалната и културната димензија на воспитно-образовната/културно-образовната установа. – Познава, разбира и разликува воспитно-образовни и функционални цели во реализирање на дејноста на воспитно-образовната/културно-образовната установа.
Примена на знаењето и разбирањето	<ul style="list-style-type: none"> – Оспособен е за академско читање и пишување, умее да ги применува нормите на правописот и правоорот, умее да ја применува функционалната јазична писменост, ги препознава различните јазични стилови и е носител на јазичната норма на сите јазични рамништа. – Поседува основна математичка писменост (на различни нивоа на умешност за различни компоненти на математичката писменост, дефинирана во меѓународно прифатени документи). – Умее да применува истражувачки методи, техники и инструменти и поседува умења за вклучување во акциони истражувања.
Способност за проценка	<ul style="list-style-type: none"> – Ги препознава, ги разликува и ги уважува различните етички норми и умее да избира и да користи содржини и активности за поттикнување на етичките доживувања и вреднувања. – Познава, прифаќа и селектира стратегии за поддршка на мултикултурни вредности, мултикултурна и религиска толеранција, јазичен и професионален плурализам. – Умее да избира и користи содржини и активности за поттикнување на креативноста, на позитивни чувства кон уметничкото творештво и кон естетското вреднување.
Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> – Умее да комуницира на стандардната јазична норма на државниот (македонски) јазик и на својот мајчин јазик. – Ја познава и ја користи терминологијата што е карактеристична за професијата. – Умее да избира содржини и активности за развој на еколошката свест и еколошката култура, како облик на комуникација на човекот со природата. – Ги познава основните карактеристики и предности на тимската работа, умее да применува современи кооперативни техники за учество и координирање на тимски активности. – Ги познава придобивките и селектира современи техники на соработка со сродни установи и со локалната заедница. – Ги познава и ги разбира принципите за создавање стимулативна средина за учење и применува стратегии за поттикнување позитивна социоемоционална клима во установата/групата.
Вештини на учење	<ul style="list-style-type: none"> – Ја познава, ја разбира и ја прифаќа својата професионална улога во современото општество, ги знае компетенциите кои треба да ги поседува и ја разбира потребата од континуиран професионален развој. – Умее да наоѓа, да обработува, да користи и да разменува стручни и научни информации од својата област. – Користи информатичко-компјутерска технологија во размена на информации од стручен карактер и умее да селектира и да користи информации во интерес на осовременување на образовниот процес.

СПЕЦИФИЧНИ ДЕСКРИПТОРИ НА
КВАЛИФИКАЦИИТЕ НА СТУДИСКАТА ГРУПА ПО ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Знаења и разбирање	<ul style="list-style-type: none"> - Поседува знаења од областа на педагогијата, училишната педагогија, социологијата на образованието, психологијата, дидактиката. - Ги познава и ги разбира концепциската и структурната поставеност на основното воспитание и образование кај нас и современите трендови во развојот на основното образование кај нас и во светски рамки. - Ги познава и ги разбира современите воспитно-образовни системи и концепти, нивните историски, социолошки и филозофски основи и нивната институционална поставеност. - Ги познава целите на воспитанието и образованието, го разбира нивното влијание и функционалност, прави разлика меѓу воспитни, образовни и функционални цели и ја поддржува нивната меѓузависност при реализирањето на воспитно-образовните содржини. - Ги познава принципите и стратегиите за вклучување на заедницата и семејствата во животот и работата на училиштето и ја разбира потребата од нивното заедничко воспитно-образовно дејствување.
Примена на знаењето и разбирањето	<ul style="list-style-type: none"> - Ги познава развојните законитости и карактеристики на учениците и умее да применува воспитно-образовни и наставни стратегии сообразени со индивидуалните можности и способности на учениците. - Ги познава и ги разбира содржините на наставните предмети кои ги предава (со содржините по тие предмети од периодот кој следува непосредно во деветгодишното основно образование) и поседува умеања за нивна примена и продлабочено изучување. - Поседува основна ликовна писменост. - Умее да планира, да евидентира, да ја реализира и да ја вреднува наставата со користење на информатичко-компјутерска технологија. - Ги применува дидактичко-методските компоненти (формите, методите, принципите и средствата) во функција на реализацијата на наставата и покажува умешности во нивно адаптирање кон потребите на учениците и на наставата. - Умее да ги интегрира и интердисциплинарно да ги поврзува воспитно-образовните содржини од различни предметни области. - Применува современи концепции за планирање, организирање и реализирање на наставен час. - Умее да применува современа образовна технологија во училишниот воспитно-образовен процес. - Поседува вештини за лоцирање на тековно појавени воспитно-образовни проблеми и користи соодветни педагошки стратегии за нивно решавање. - Умее да применува социолошки знаења во решавање воспитно-образовни проблеми. - Умее да поттикне и да организира истражувачки и други активни методи на учење кај децата од училишната возраст и да користи педагошки стратегии за оспособување на учениците за самостојна работа и учење. - Познава техники за јакнење на психофизичкото здравје на децата

	<p>од училишната возраст и применува методи за поддршка на здрави животни навики кај нив.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Умее да применува стратегии за идентификација на надарени деца и за работа со нив. – Умее да применува стратегии за идентификација и работа со деца со посебни образовни потреби.
Способност за проценка	<ul style="list-style-type: none"> – Познава стандарди и постапки за следење, вреднување и евидентирање на ученичките постигнувања. – Применува методи, техники и инструменти на следење и вреднување на наставните процеси и користи техники за самовреднување. – Умее да врши избор на наставни стратегии и методски постапки соодветни на индивидуалните потреби на учениците.
Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> – Применува педагошки постапки за кооперативна и интерактивна комуникација во наставата и ги користи нив за развој на социјални и комуникациски вештини кај учениците (кооперативност, иницијативност, поддршка и слично). – Умее да спроведува современи стратегии за почитување на различностите меѓу учениците и модели за поттикнување на нивно меѓусебно прифаќање и толеранција. – Умее да развива колаборативно учење (групна работа) и соработка меѓу учениците. – Ги познава и ги разбира семејните, воспитните вредности и карактеристики, ги разбира и умее да ги промовира и да ги применува предностите, формите и принципите на партнерскиот и едукативен однос на училиштето кон семејството. – Препознава специфичности и разлики во семејните воспитни влијанија врз учениците и применува едукативни техники за нивна поддршка или каналзирање. – Користи комуникациски постапки и техники за позитивно насочување на социјалното поведение на учениците, препознава деструктивна комуникација и применува стратегии за следење и развој на кооперативни вештини кај учениците. – Познава и применува методи и принципи на воспитната работа, како и современи модели, вештини и техники за менаџирање на одделението.
Вештини на учење	<ul style="list-style-type: none"> – Ја познава, ја разбира и ја прифаќа улогата на наставникот во современото училиште, ги знае компетенциите кои треба да ги поседува и ја разбира потребата од континуиран професионален развој.

ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Прв циклус студии (240 кредити)
на Педагошкиот факултет
„Св. Климент Охридски“ – Скопје

Во согласност со член 103 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 35/2008), македонскиот јазик се изучува како посебен наставен предмет на групата за Одделенска настава на албански и на турски наставен јазик и носи одреден број кредити. Во согласност со член 105 од Законот за високото образование, секоја студиска година носи 60 кредити, поради што за студентите на албански и на турски наставен јазик бројот на кредити кои ги носат предметите Хигиена и Основи на филозофијата и обемот на наставата по овие два предмети изнесува 3 кредити, односно 45 часа предавања и вежби семестрално.

Студентите од групите на албански и на турски наставен јазик (Предучилишно воспитание и Одделенска настава), освен предметот Македонски јазик со култура на изразувањето 1 и 2 за етничките групи, во согласност со членот 103 од Законот за високото образование, слушаат настава и полагаат испити на македонски наставен јазик на најмалку уште два предмети. Во студиската програма по Одделенска настава тие два предмети се:

1. Историја/Национална историја
2. Хигиена

Во текот на студирањето студентите обврзно избираат најмалку еден странски јазик од слободната листа на изборни предмети на УКИМ и најмалку еден предмет од областа на инклузијата во образованието или методика на работа со деца попречени во развојот од слободната листа на изборни предмети на УКИМ (Филозофски факултет).

Практичната настава се изведува преку Педагошка практика 1 и 2, со по 1 наставен час еден ден седмично, односно 30 часа годишно. Педагошката практика нема статус на предмет. Од четврти до осми семестар, практичната настава се реализира најмалку еден до два дена седмично, преку практичните часови предвидени во рамките на предметите од следната табела и преку Педагошкиот стаж (кој нема статус на предмет) во осмиот семестар. Практичната настава е услов за запишување на наредниот семестар.

Табела со предмети кои опфаќаат практична настава

Бр.	Предмет	семестар	Фонд
1	Училишна педагогија	4	3 + 2 + 1
2	Методологија на педагошките истражувања	5	3 + 2 + 1
3	Методика на наставата по Почетно читање и пишување	6	2 + 2 + 1
4	Методика на наставата по Македонски/ Албански/Турски јазик 1	7	2 + 2 + 1
5	Методика на наставата по Македонски/ Албански/Турски јазик 2	8	2 + 2 + 1
6	Методика на наставата по Математика 1	6	2 + 2 + 1
7	Методика на наставата по Математика 2	7	2 + 2 + 1
8	Методика на наставата по Запознавање на околината, природата и општеството 1	6	2 + 2 + 1

9	Методика на наставата по Запознавање на околината, природата и општеството 2	7	2 + 2 + 1
10	Физичко образование со методика	8	2 + 2 + 1
11	Ликовно образование со методика	6	2 + 2 + 1
12	Музичко образование со методика	6	2 + 2 + 1

I СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
101 ЗПОН	МАКЕДОНСКИ/АЛБАНСКИ/ТУРСКИ ЈАЗИК СО КУЛТУРА НА ИЗРАЗУВАЊЕТО 1	3+2	75	5
102 ЗПОН	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК СО КУЛТУРА НА ИЗРАЗУВАЊЕТО 1 (за етничките групи)*	(1+1)	(30)	(2)
103 ЗПОН	СОЦИОЛОГИЈА НА ОБРАЗОВАНИЕТО	3+2	75	5
104 ЗПОН	ОПШТА ПЕДАГОГИЈА	4+1	75	5
105 ЗПОН	ХИГИЕНА (на македонски наставен јазик)	3+2	75	5
105-209 ЗЕ	ХИГИЕНА** (на албански и турски наставен јазик)	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б1	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б2	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД УНИВЕРЗИТЕТСКАТА ЛИСТА ***	3	45	3
ЗПОН 1	СПОРТ И ЗДРАВЈЕ (нема статус на предмет)	0+1	15	1
ВКУПНО:		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА				
ЛИСТА Б.1				
106 ИПОН	ПСИХОЛОГИЈА НА ЛИЧНОСТА	2+1	45	3
107 ИПОН	ПСИХИЧКИ ПРОЦЕСИ	2+1	45	3
ЛИСТА Б.2				
108 ИПОН	ЛЕКСИКОЛОГИЈА СО ФРАЗЕОЛОГИЈА	2+1	45	3
109 ИПОН	РЕЛИГИСКИ СИСТЕМИ	2+1	45	3
110 ИПОН	БИБЛИОТЕКАРСТВО	2+1	45	3

* Во согласност со членот 103 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр.35/2008) македонскиот јазик се изучува како посебен наставен предмет на групата за Одделенска настава на албански и на турски наставен јазик.

** Предметот Хигиена на студиската група на албански и на турски наставен јазик се изведува на македонски наставен јазик, но во намален обем (3 часа седмично, односно 45 часа семестрално) и носи 3 кредити, поради ограничувањето од 30 кредити семестрално.

*** Студентот бира еден предмет од странските јазик (англиски, француски, германски, руски)

II СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
111 ЗПОН	МАКЕДОНСКИ/АЛБАНСКИ/ ТУРСКИ ЈАЗИК СО КУЛТУРА НА ИЗРАЗУВАЊЕТО 2	3+2	75	5
112 ЗПОН	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК СО КУЛТУРА НА ИЗРАЗУВАЊЕТО 2 (за етничките групи)*	(1+1)	(30)	(2)
113 ЗПОН	МАТЕМАТИКА 1	3+2	75	5
519 ЗПОН	РАЗВОЈНА ПСИХОЛОГИЈА	3+2	75	5
115 ЗПОН	ОСНОВИ НА ФИЛОЗОФИЈАТА (на македонски наставен јазик)	3+2	75	5
ЗПОН115	ОСНОВИ НА ФИЛОЗОФИЈАТА** (на албански и турски наставен јазик)	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б3	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД УНИВЕРЗИТЕТСКАТА ЛИСТА	5	75	5
ППО 1	ПЕДАГОШКА ПРАКТИКА 1 (нема статус на предмет)	0+2	30	2
ВКУПНО		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ЛИСТА Б3				
116 ИПОН	ИСТОРИЈА НА ПЕДАГОШКИТЕ ИДЕИ	2+1	45	3
117 ИПОН	ЕСТЕТИКА	2+1	45	3
118 ИПОН	ДИФЕРЕНЦИЈАЛНА ГРАМАТИКА НА МАКЕДОНСКИОТ/АЛБАНСКИ-ОТ/ТУРСКИОТ ЈАЗИК	2+1	45	3

* Во согласност со членот 103 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр.35/2008) македонскиот јазик се изучува како посебен наставен предмет на групата за Одделенска настава на албански и на турски наставен јазик.

**Предметот Основи на филозофијата на студиската група на албански и на турски наставен јазик се изведува во намален обем (3 часа седмично, односно 45 часа семестрално) и носи 3 кредити, поради ограничувањето од 30 кредити семестрално.

III СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
201 ЗПОН	ЛИТЕРАТУРА ЗА ДЕЦА	3+2	75	5
202 ЗПОН	МАТЕМАТИКА 2	3+2	75	5
203 ЗПОН	СЕМЕЈНА ПЕДАГОГИЈА	4+1	75	5
204 ЗПОН	ПЕДАГОШКА ПСИХОЛОГИЈА	3+2	75	5
	ПРВ ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б4	2+1	45	3
	ВТОР ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б4	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД УНИВЕРЗИТЕТСКАТА ЛИСТА	3	45	3
ППО 2	ПЕДАГОШКА ПРАКТИКА 2 (нема статус на предмет)	0+1	15	1
ВКУПНО		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА				
ЛИСТА Б4				
205 ИПОН	ЛИТЕРАТУРНА РАБОТИЛНИЦА	2+1	45	3
206 ИПОН	ЕТИКА	2+1	45	3
207 ИПОН	МУЛТИКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ	2+1	45	3
208 ИПОН	АНДРАГОГИЈА	2+1	45	3
209 ИПОН	МЕНАЏМЕНТ ВО ОБРАЗОВАНИЕТО	2+1	45	3

IV СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
210 ЗПОН	УЧИЛИШНА ПЕДАГОГИЈА	3+2+1	90	6
211 ЗПОН	ДИДАКТИКА	5+4	135	9
212 ЗПОН	ИНФОРМАЦИСКО-КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО НАСТАВАТА	3+3	90	6
	ПРВ ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б5	2+1	45	3
	ВТОР ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б5	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД УНИВЕРЗИТЕТСКАТА ЛИСТА	3	45	3
ВКУПНО:		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ЛИСТА Б5				
213 ИПОН	ПСИХОЛОГИЈА НА ЛИЧНИОТ РАЗВОЈ	2+1	45	3
214 ИПОН	СЛЕДЕЊЕ НА НАПРЕДУВАЊЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ	2+1	45	3
215 ИПОН	ПСИХОЛОГИЈА НА ИНТЕЛЕГЕНЦИЈАТА И УМСТВЕНИТЕ СПОСОБНОСТИ	2+1	45	3
216 ИПОН	КОМБИНАТОРИКА СО ЕЛЕМЕНТИ НА ВЕРОЈАТНОСТ	2+1	45	3
217 ИПОН	ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ	2+1	45	3
218 ИПОН	МЕДИУМСКА КУЛТУРА	2+1	45	3

V СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
301 ЗПОН	МЕТОДОЛОГИЈА НА ПЕДАГОШКИТЕ ИСТРАЖУВАЊА	3+2+1	90	6
302 ЗПОН	ОСНОВИ НА МУЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ СО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	4+4	120	8
303 ЗПОН	ОСНОВИ НА ЛИКОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ	3+2	75	5
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б6	2+1	45	5
	ПРВ ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б7	2+1	45	3
	ВТОР ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б7	2+1	45	3
ВКУПНО:		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА				
ЛИСТА Б6				
304 ИПОН	ОСНОВИ НА ПРИРОДАТА 1	3+2	75	5
305 ИПОН	ОСНОВИ НА ПРИРОДАТА 2	3+2	75	5
ЛИСТА Б7				
306 ИПОН	ОСНОВИ НА СТАТИСТИКАТА	2+1	45	3
307 ИПОН	АКЦИОНИ ИСТРАЖУВАЊА ВО ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА	2+1	45	3
308 ИПОН	ПЕДАГОГИЈА НА СЛОБОДНОТО ВРЕМЕ	2+1	45	3
309 ИПОН	МЕТОДИКА НА РАБОТА СО НАДАРЕНИ ДЕЦА	2+1	45	3
310 ИПОН	ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН СОФТВЕР	2+1	45	3

VI СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
311 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИШУВАЊЕ	2+2+1	75	5
312 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАТЕМАТИКА 1	2+2+1	75	5
513 ЗПОН	МЕТОДИКА НА ПРИРОДОНАУЧНОТО И ОПШТЕСТВЕНОТО ПОДРАЧЈЕ 1	2+2+1	75	5
314 ЗПОН	ЛИКОВНО ОБРАЗОВАНИЕ СО МЕТОДИКА	2+2+1	75	5
315 ЗПОН	МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ СО МЕТОДИКА	2+2+1	75	5
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б8	3+2	75	5
ВКУПНО:		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ЛИСТА Б8				
316 ИПОН	ПЕДАГОШКА КОМУНИКАЦИЈА	3+2	75	5
317 ИПОН	КОМУНИКОЛОГИЈА	3+2	75	5

VII СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
401 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ/АЛБАНСКИ /ТУРСКИ ЈАЗИК 1	2+2+1	75	5
402 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАТЕМАТИКА 2	2+2+1	75	5
503 ЗПОН	МЕТОДИКА НА ПРИРОДОНАУЧНОТО И ОПШТЕСТВЕНОТО ПОДРАЧЈЕ 2	2+2+1	75	5
404 ЗПОН	ОСНОВИ НА ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ	2+2+1	75	5
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б9	2+2	60	4
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б10	2+1	45	3
	ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД УНИВЕРЗИТЕТСКАТА ЛИСТА*	3	45	3
ВКУПНО:		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА				
ЛИСТА Б9				
405 ИПОН	ИСТОРИЈА*	2+2	60	4
406 ИПОН	НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА*	2+2	60	4
ЛИСТА Б10				
407 ИПОН	РАБОТИЛНИЦА ПО СЛОБОДНИ АКТИВНОСТИ ПО МАКЕДОНСКИ/ АЛБАНСКИ/ ТУРСКИ ЈАЗИК	2+1	45	3
408 ИПОН	КУКЛАРСТВО И СЦЕНОГРАФИЈА	2+1	45	3
409 ИПОН	ЕКОЛОШКО ВОСПИТАНИЕ	2+1	45	3

*Студентот бира еден предмет од областа на инклузијата во образованието или методика на работа со деца попречени во развојот.

VIII СЕМЕСТАР - ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА

Код на предмет	ПРЕДМЕТ	Седмичен фонд на часови	Семестр. фонд на часови	Кредити
410 ЗПОН	МЕТОДИКА НА ВОСПИТНАТА РАБОТА	3+1	60	4
411 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ/АЛБАНСКИ /ТУРСКИ ЈАЗИК 2	2+2+1	75	5
412 ЗПОН	ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ СО МЕТОДИКА	2+2+1	75	5
	ПРВ ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б11	2+1	45	3
	ВТОР ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ ОД ЛИСТАТА Б11	2+1	45	3
стаж ОН	ПЕДАГОШКИ СТАЖ ВО ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ (еден ден седмично цел семестар)	4	60	4
ДИПЛ ОН	ДИПЛОМСКА РАБОТА (завршен испит)	6	90	6
ВКУПНО:		30	450	30
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ЛИСТА Б11				

413 ИПОН	КРЕАТИВНА РАБОТИЛНИЦА ПО МАТЕМАТИКА	2+1	45	3
514 ИПОН	КРЕАТИВНА РАБОТИЛНИЦА ЗА ПРИРОДОНАУЧНОТО И ОПШТЕСТВЕНОТО ПОДРАЧЈЕ	2+1	45	3
415 ИПОН	КРЕАТИВНА ЛИКОВНА РАБОТИЛНИЦА	2+1	45	3
416 ИПОН	КРЕАТИВНА МУЗИЧКА РАБОТИЛНИЦА	2+1	45	3
417 ИПОН	КИНЕЗИТЕРАПИЈА	2+1	45	3
418 ИПОН	ИНТЕГРИРАН КУРИКУЛУМ	2+1	45	3

Универзитетска листа на слободни изборни предмети понудени од Факултетот

За информирано донесување одлуки во поглед на изборните предмети од Универзитетската листа, а со цел зголемување на мобилноста меѓу програмите, се наведени значењата на кодовите:

ЗПОН – задолжителен предмет на Одделенска настава

ИПОН – изборен предмет за Одделенска настава

ЗППВ – задолжителен предмет за Предучилишно воспитание

ИППВ – изборен предмет за Предучилишно воспитание

ЗПБм – задолжителен предмет на Библиотекарство

ИПБм – изборен предмет на Библиотекарство

ЗИМСКИ СЕМЕСТАР			
Код на предметот	ПРЕДМЕТИ	Кредити	Наставен јазик
105 ИППВ	ПСИХОЛОГИЈА НА ЛИЧНОСТА	3	македонски
108 ИПОН	ЛЕКСИКОЛОГИЈА СО ФРАЗЕОЛОГИЈА	3	македонски албански
109 ИПОН	РЕЛИГИСКИ СИСТЕМИ	3	македонски албански
206 ИПОН	ЕТИКА	3	македонски
209 ИПОН	МЕНАЏМЕНТ ВО ОБРАЗОВАНИЕТО	3	македонски
307 ИПОН	АКЦИОНИ ИСТРАЖУВАЊА ВО ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА	3	македонски
309 ИПОН	МЕТОДИКА НА РАБОТА СО НАДАРЕНИ ДЕЦА	3	македонски
406 ИППВ	КУКЛАРСТВО И СЦЕНОГРАФИЈА	3	македонски албански
409 ИПОН	ЕКОЛОШКО ВОСПИТАНИЕ	3	македонски
101 ЗПОН	МАКЕДОНСКИ/АЛБАНСКИ/ТУРСКИ ЈАЗИК СО КУЛТУРА НА ИЗРАЗУВАЊЕТО 1	5	македонски
103 ЗПОН	СОЦИОЛОГИЈА НА ОБРАЗОВАНИЕТО	5	македонски
ЗПБ 1м	ИСТОРИЈА НА ПИСМОТО И БИБЛИОТЕКИТЕ	5	македонски
ЗПБ 2м	ИСТОРИЈА НА ПИСМЕНОСТА ВО МАКЕДОНИЈА	5	македонски
202 ЗПОН	МАТЕМАТИКА 2	5	македонски
ЗПБ 23м	ЛЕКСИКОГРАФИЈА И ЕНЦИКЛОПЕДИСТИКА	5	македонски
203 ЗПОН	СЕМЕЈНА ПЕДАГОГИЈА	5	македонски, албански
303 ЗПОН	ОСНОВИ НА ЛИКОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ	5	македонски албански
401 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ / АЛБАНСКИ/ТУРСКИ ЈАЗИК 1	5	македонски албански
402 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАТЕМАТИКА 2	5	македонски албански
503 ЗПОН	МЕТОДИКА НА ПРИРОДОНАУЧНОТО И ОПШТЕСТВЕНОТО ПОДРАЧЈЕ 2	5	македонски албански турски

404 ЗПОН	ОСНОВИ НА ФИЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ	5	македонски албански
ИПБ 516м	ЈАЗИК НА СРЕДИНАТА 1 (на доминантната националност)	5	албански
203 ЗППВ	РАЗВОЈНА ПСИХОЛОГИЈА	6	македонски
301 ЗПОН	МЕТОДОЛОГИЈА НА ПЕДАГОШКИТЕ ИСТРАЖУВАЊА	6	албански
302 ЗПОН	ОСНОВИ НА МУЗИЧКОТО ОБРАЗОВАНИЕ СО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	8	македонски албански турски
202 ЗППВ	ДИДАКТИКА	9	македонски

ЛЕТЕН СЕМЕСТАР			
Код на предметот	ПРЕДМЕТ	Кредити	Наставен јазик
118 ИПОН	ДИФЕРЕНЦИЈАЛНА ГРАМАТИКА НА МАКЕДОНСКИОТ /АЛБАНСКИОТ/ ТУРСКИОТ ЈАЗИК	3	албански
210 ИППВ	МУЛТИКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ	3	македонски албански
213 ИППВ	ПСИХОЛОГИЈА НА ХУМАНИТЕ ОДНОСИ МЕЃУ ПОЛОВИТЕ	3	македонски
214 ИПОН	СЛЕДЕЊЕ НА НАПРЕДУВАЊЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ	3	македонски
215 ИПОН	ПСИХОЛОГИЈА НА ИНТЕЛИГЕНЦИЈАТА И УМСТВЕНИТЕ СПОСОБНОСТИ	3	македонски
217 ИПОН	ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ	3	македонски
218 ИПОН	МЕДИУМСКА КУЛТУРА	3	албански
117 ИПОН	ЕСТЕТИКА	3	македонски
ЗПБ 7м	КУЛТУРНА ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНИЈА	5	македонски
ЗПБ 8м	ПАЛЕОГРАФИЈА	5	македонски
104 ЗППВ	ОПШТА ПЕДАГОГИЈА	5	албански
113 ЗПОН	МАТЕМАТИКА 1	5	македонски
311 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИШУВАЊЕ	5	македонски албански
312 ЗПОН	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО МАТЕМАТИКА 1	5	македонски албански
513 ЗПОН	МЕТОДИКА НА ПРИРОДОНАУЧНОТО И ОПШТЕСТВЕНОТО ПОДРАЧЈЕ 1	5	македонски албански турски
315 ЗПОН	МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ СО МЕТОДИКА	5	македонски турски
316 ИПОН	ПЕДАГОШКА КОМУНИКАЦИЈА	5	македонски
412 ЗПОН	ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ СО МЕТОДИКА	5	македонски албански
210 ЗПОН	УЧИЛИШНА ПЕДАГОГИЈА	6	македонски албански

Согласно член 99 од Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование (Сл. Весник на РМ бр.41 од 27.2.2014), како „прозорци на мобилност“, односно наставни предмети чии активности можат да се изведуваат и на англиски јазик за студиската програма по Одделенска настава се предвидени предметите:

Бр.	Предмет од студиската програма- ЗАДОЛЖИТЕЛЕН	Наставник	Сем.	ЕКТС
1	Mathematics 1	Проф. д-р Слаѓана Јаќимовиќ	2	5
2	Mathematics 2	Проф. д-р Слаѓана Јаќимовиќ	3	5
3	Basic of Visual Art Education (for Primary School Education)	Проф. д-р Маја Рауник Кирков	5	5
4	Visual Art Education with methodics (for Primary School Education)	Проф. д-р Маја Рауник Кирков	6	5
5	Developmental psychology	Проф. д-р Зоран Михајловски	2	5
6	Educational psychology	Проф. д-р Зоран Михајловски	3	5
Бр.	Предмет од студиската програма- ИЗБОРЕН	Наставник	Сем.	ЕКТС
1	Combinatorics with elements of probability	Проф. д-р Слаѓана Јаќимовиќ	4	3
2	The fundamentals of statistics	Проф. д-р Слаѓана Јаќимовиќ	5	3
3	Puppetry and Scenography	Проф. д-р Маја Рауник Кирков	7	3
4	Creative Visual Art Workshop	Проф. д-р Маја Рауник Кирков	8	3
5	Personality psychology	Проф. д-р Зоран Михајловски	1	3

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД I СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик со култура на изразувањето 1			
2.	Код	101 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Маленко			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да стекнат општи теоретски знаења од областа на лингвистиката, од историскиот развој на македонскиот јазик, како и да се запознаат со функционирањето на системот на македонскиот јазик што ќе им помогне во работата со учениците кои започнуваат да го усвојуваат гласовниот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникација и видови комуникација; Јазикот како систем за општење; Јазикот и говорот; говорот и писмото; Класификацијата на јазиците; Историски развој на македонскиот јазик; Усвојување на основните теориски знаења од областа на фонетиката и фонологијата на македонскиот стандарден јазик (глас, фонема, буква; гласовен систем и гласовни промени; акцент и акцентски целисти); Правопис на македонскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно студирање.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		40 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		35 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		40 часа
		16.3.	Домашно учење		35 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Писмен дел - два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода. Устен дел - завршен испит до 10 бода.			80 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис е редовно посетување на наставата. Услов за завршен испит е да има потпис и освоени 10 бода од активностите.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература				
		Задолжителна литература			

	22.1.	Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Год.	
		1.	Билјана Маленко Елизабета Бандиловска	Практикум по македонски јазик со култура на изразувањето 1	Арс ламина, Скопје	2016	
		2.	Група автори	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“/Култура	2017	
	3.	Конески, К.	Правописен речник на македонски-от литературен јазик	Просветно дело, Скопје	1999		
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.	
1.		Саздов, С.	Современ македонски јазик 1 (практикум)	Табернакул, Скопје	2007		
2.		Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Македонски јазик за средното образование	Просветно дело, Скопје	1997		
3.							

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Албански јазик со култура на изразувањето 1			
2.	Код	101 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Вехби Кадриу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат теоретски знаења од областа на лингвистиката; да стекнат општи знаења за историскиот развој на албанскиот јазик; да стекнат теоретски знаења за албанскиот стандарден јазик (на сите јазични нивоа); да стекнуваат знаења за структурата и функционирањето на стандардниот албански јазик, коишто на студентите ќе им овозможат тие свесно и одговорно да се однесуваат кон дидактичкиот говор кој, пред сè, ја почитува стандардната норма на албанскиот јазик; да ја развиваат и негуваат културата на усното и на писменото изразување; да го развиваат стилот на пишување и говорење во секојдневното и во јавното комуницирање; да градат норми за туѓото говорење и да ги усвојуваат формите на усното и на писменото изразување и творење.				
11.	Содржина на предметната програма: Општа лингвистика: Поим за комуникација и комуникациски акт; Видови комуникација; Местото на вербалната комуникација меѓу другите видови комуникација; Фактори на вербалната комуникација (испраќач, примач, медиум, код, порака); Читањето во светлината на теоријата на информацијата и видови читање; Модели за комуникација; Односот наставник-ученик во вербалната комуникација; Невербалната комуникација (кинетика, проксемика и паралингвистика); Невербалната комуникација како придружна на вербалната (со посебен осврт на паралингвистичките средства: интонација, ритам, темпо, пауза на речта); Јазикот како систем од знаци во меѓучовечкото општење; Јазична структура; Лингвистиката и другите науки; Јазикот и говорот; Говорот и писмото; Класификација на јазиците (со вклучување на албанскиот јазик); Краток преглед на историскиот развој на албанскиот јазик; Структура на албанскиот стандарден јазик: <i>Фонетика и фонологија:</i> Поим за фонема, за глас и за буква; Поделба на гласовите; Говорен апарат; Гласовен систем; Гласовни промени; Акцент; Правопис и правоговор. <i>Морфологија:</i> Поим за морфема и видови морфеми; Зборообразување; морфолошка класификација на зборовите и нивните граматички категории.				
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Потпис студентот добива ако има минимум 3 пати неоправдано одсуство На полагање завршен испит може да се јави студентот кој добил потпис и освоил минимум 16 бода од активноста и учество и од семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Вехби Кадриу	Албански јазик со култура на изразувањето 1	Скопје	2012
	2.	Фатмир Агалиу и др.	Грамматика на албанскиот јазик 1	Тирана	1995
	3.	Аслан Хамити	Фонетика и фонологија на албанскиот стандарден јазик	Скопје	2011
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Рами Мемушај	Увод во лингвистика (некои делови)	Тирана	2002
	2.	Мехмет Челику и др.	Практична грамматика на албанскиот јазик	Тирана	1998
	3.	Фадил Рака	Историја на албанскиот литературен јазик	Приштина	1997

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Турски јазик со култура на изразувањето 1			
2.	Код	101 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	доц. д-р Хулија Скука			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целите на наставата по предметот Турски јазик со култура на изразувањето на групата за Предучилишно воспитание на Педагошкиот факултет во Скопје е студентите по турски јазик да стекнат теоретски знаења за турскиот јазик како средство за комуникација и основа на писменоста како и практични знаења од јазичната норма. Изучувајќи ги единиците на сите нивоа на јазичниот систем и односите помеѓу нив, студентите ќе можат на адекватен начин своите знаења да ги пренесат и на своите идни ученици. Изучувајќи ја структурата на јазикот, студентите ќе го разберат системскиот карактер на турскиот јазик, ќе разберат како е можно со помош на определен број на фонеме да се пренесат сите информации, да се создава литература со научна и со уметничка вредност. Знаењата што ќе ги усвојат, студентите ќе можат да ги применат во својата наставничка дејност по завршувањето на студиите на Педагошкиот факултет.				
11.	Содржина на предметната програма: I. ФОНЕТИКА - Комуникација; - Класификација на јазиците; - Раслојување на турскиот јазик; - Јазикот како систем за сигнификација; - Разни форми на изразувањето (исполнувањето) на јазикот – разните јазични системи; - Фонетика. II. МОРФОЛОГИЈА Зборовите и видови зборови: Именки: Определбата на именките како зборовна група; Поделба на именките; Граматички категории кај именките; број и дефлекција кај именките; Функции на именките во реченицата; Форми за обраќање на именките. Придавки: Определба на придавките како зборовна група; Класификација на придавките според содржината и функцијата; Заменки: Лични заменки; определба, граматички категории (лице, број); Функцијата на заменките во реченицата; Показни заменки; Употребата на показните заменки; Неопределени заменки. Глаголи: Определба на глаголите како зборовна група; Морфемска структура на глаголите; Класификација на глаголите; Безлични глаголи; Граматички категории кај глаголите; Граматичката категорија вид и граматичката категорија време кај глаголите (временски форми кај глаголите); Конјугацијата (I, II, III) кај глаголите; Индикативност кај глаголите, конјуктив; Кондиционал, оптатив, незасисатив, императив, инфинитив, партицип, герундиум, помошни глаголи и др. Прилози: Определба на прилозите како зборовна група; Класификација на прилозите според значењето; Граматичка категорија степен кај прилозите; Функција на прилозите во реченицата. Предлози: Определба на предлозите како зборовна група; Функција на предлозите во реченицата. Сврзници: Поделба и употреба. Извици: Определба на извиците како зборовна група и употреба.				
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, консултации, семинарски работи, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	

		16.2	Самостојни задачи	45 часови
		16.3	Домашно учење	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови		70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовно присуство на предавања и вежби. Услов за полагање завршен испит: студентот кој добил потпис и освоил најмалку 20 бодови од семинарска работа, активност и учество.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	турски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите		
22.	Литература			
22.1	Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Aksan Dogan	<i>Her Yonuyle Dil I, II, III,</i>	
	2.	Aksan Dogan,	<i>Turkcenin Gucu</i>	Ankara
3.	Alptekin Turan	<i>Kompozisyon Bilgisi</i>	Ankara	1982
22.2	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Banguoglu Tahsin	<i>Turkcenin Grameri</i>	Basim. Ankara,
	2.	Demiray Kemal	<i>Sozlu ve Yazili Anlatim</i>	Istanbul
	3.	Ediskun Haydar	<i>Turk Dilbilgisi</i>	Basim, Istanbul

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик со култура на изразувањето 1 (за етничките групи)				
2.	Код	102 ЗПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	2	
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Маленко				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите треба да стекнат општи теориски знаења од областа на лингвистиката и да се запознаат со функционирањето на системот на македонскиот стандарден јазик, а на тој начин ќе се оспособат за негова правилна употреба.					
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување на основните поими од фонетско-фонолошкиот систем на македонскиот современ јазик (глас и фонема, поделба на гласовите и гласовни промени, акцент) и на правилата на македонскиот правопис.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно студирање.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	60 часа				
14.	Распределба на расположливото време	30 часа наставни активности 30 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Писмен дел - два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода. Устен дел - завршен испит до 10 бода.			80 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за потпис е редовно посетување на наставата. Услов за завршен испит е да има потпис и освоени 15 бода од активностите.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Билјана Маленко Елизабета Бандиловска	Практикум по македонски јазик со култура на изразувањето 1	Арс ламина, Скопје	2017
		Група автори	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“/ Култура	2017	

		2.				
		3.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, Скопје	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Бојковска, С., Минова- Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Македонски јазик за средното образование	Просветно дело, Скопје	1997
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Социологија на образованието		
2.	Код	103 ЗПОН		
3.	Студиска програма	Одделенска настава		
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ Скопје		
5.	Степен	прв циклус		
6.	Академска година/семестар	прва година / прв семестар	7. Број на ЕКТС кредити	5 кредити
8.	Наставник	проф. д-р Емиљ Сулејмани проф. д-р Душка Матевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	Студентите да стекнат знаење за општа социологија и социологијата на образованието; да се развива критичкото мислење кај нив, и да се оспособат за примена и користење на социолошки знаења во решавање на одделни практични проблеми во воспитно-образовната дејност.		
11.	Содржина на предметната програма	Развојот на социологијата како наука; дефиниции, методи и теории на социологијата; предмет и развојот на социологијата на образованието; социологија на образованието и други сродни науки; функции на образованието; основни теориско-методолошки ориентации во социологијата на образованието; општеството, образованието, училиштето и универзитетот како општествени институции; социолошкиот поим на социјализацијата и етапите на социјализацијата; концепцијата за (не)еднаквост на образовните шанси; образованието и социјалната нееднаквост; образованието и социјалната стратификација, курикулумот во образованието и „скриениот“ курикулум; влијанието на глобализацијата и социјалните промени во образованието; промените во системот на образованието; односот на образованието со другите под-системи во општеството; влијанието на религијата во образованието; образованието и културата; мултикултурализмот и образованието; демократизација на образованието; етиката и образованието, естетиката и образованието.		
12.	Методи на учење	интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа		
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	Часови 45
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови 30
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	Часови 25
		16.2	Самостојни задачи	Часови 15
		16.3	Домашно учење	Часови 35
17.	Начин на оценување			70 бодови Тест - 1 (прв дел) до 35 поени (мин. 18) Тест - 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит 20 бодови 10 бодови
	17.1	Испит		
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3	Активност и учество		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавањата и вежбите и сите задолженија да се исполнат во текот на зимскиот семестар. Испитот се полага од јануарска испитна сесија.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Emil Sulejmani	Sociologjia e arsimit	Fakulteti pedagogjik Shkup
		2.	Златко Жоглев	Социологија на образованието	Педагошки факултет Битола
		3.	Miomir Ivkovič	Sociologia obrazovanja I Tom	Filozofski fakultet Niš
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Majkl Haralambos	Uvod u sociologiju	Globus Zagreb
		2.	Sejfedin Sulejmani	Nocione sociologjike	Interdiskont, Shkup
	3.	Гордон Маршал	Оксфордски речник по социологија	Книгоиздател. МИ-АН, Скопје	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Општа педагогија			
2.	Код	104 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да стекнат научни знаења од општа педагогија како основа за изучување на другите педагошки дисциплини и да се оспособат стекнатите знаења да ги применат во извршувањето на својата идна професија – наставник.				
11.	Содржина на предметната програма: Педагогија – нејзиниот предмет на проучување и научното определување на педагогијата; Функции и задачи на педагошката наука; Систем и содржина на педагошките дисциплини; Педагогијата во системот на науките; Педагогијата и инклузивното образование. Развојот на педагошката мисла; Воспитанието и образованието низ историските епохи; Основни педагошки категории и поими; Фактори за развојот на личноста (биолошки, средински, активност на личноста); Детерминантите на развојот на современата педагошка наука; Воспитно-образовната цел; Подрачја на педагошко дејствување во процесот на развој на личноста (интелектуален аспект, работно-технички, физичко-здравствен, морален, естетски и емоционален); Општи карактеристики на воспитно-образовниот (училиштен) систем, Системот на образованието во Р. Македонија; Странски, европски воспитно-образовни системи; Критика на школскиот систем во светски рамки и појавата на алтернативни училишта. Мултикултурно-интеркултурно воспитание .				
12.	Методи на учење: разговор, дискусија, дебати, презентации (усни, писмени), позитивни примери, демонстрација, критички осврти, компарација, текст – анализа (анализа, синтеза, евалуација).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности:	15.1.	Предавања – теоретска настава	60 часа	
		15.2.	вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (2 теста, најмногу до 70 бодови заедно) или устен испит		до 70 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 20 бода	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Студентот да освои минимум 20 бода по која било основа.			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Попова-Коскарова, Р.	Општа педагогија	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2011
	2.	Murati, Xh.	Pedagogjia e përgjithshme	Logs-A	2004
	3.	Атанасоска, Т., Петрова Ѓорѓева, Е.	Општа педагогија		2008
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Попова-Коскарова, Р.	Вовед во педагогијата	Јофи-скен	2004
	2.	Краја, М.	Pedagogjia	Mileniumi i ri	2006
	3.	Група автори	Прирачник за меѓуетничка интеграција на наставничките факултети	УСАИД	2014

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХИГИЕНА			
2.	Код	105 ЗПОИ (за македонски наставен јазик) 105-209 ЗЕ (за албански и турски наставен јазик)			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5 (за мак.нас.јаз) 3 (за алб и тур.нас.јаз)
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Глигорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): преку предметот Хигиена студентите да стекнат знаење за биолошките законитости, појавите и промените, факторите кои обезбедуваат нормален раст и развој, пречките кои се одразуваат на нормалниот развој на учениците, правилната исхрана на децата, постоење на оптимални услови за изведување на воспитно-образовниот процес				
11.	Содржина на предметната програма: Здравје и фактори кои влијаат врз здравјето, Физички раст и развој на децата и младината, Болести од кои децата најчесто заболуваат, Животот и работата на учениците во училиштето, Унапредување на здравјето на учениците, Хигиена на воспитно-образовните објекти, Исхрана на училишните деца.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3	Домашно учење	0 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови (два теста по 35 бода)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
17.4	Редовност	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за полагање на испитот освоени по 16 бода од секој колкоквиум (плус дополнителните активности)или освоени вкупно 36 бода од полагање на целиот испит (плус дополнителните активности), доколку студентот не положи преку колоквиуми			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				

	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д-р Билјана Глигорова	Хигиена	БороГрафика, Скопје	2015
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Murati M.	Higiena (botini I)	Vavilon, Shkup	1997	
2.		Murati M.	Higiena (botini II)	Vatra, Shkup,	1997	
3.	Стикова Е., Мурати М., Пиперкоска Б.	Хигиена	Педагошки факултет, Скопје	2003		

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД I СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Психологија на личноста			
2.	Код	106 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Осознавање на основните поими на психологијата на личноста и на разликите меѓу научните и ненаучните концепти за личноста, формирање на позитивен став за различностите и специфичностите на личноста на секој поединец.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на психологијата на личноста, методи и техники; Поим за личност; Структура на личноста - црти, темперамент, карактер, волја, ставови, вредности, интересирања; Динамика на личноста – мотивација и мотиви, фрустрации и конфликти, реакции на фрустрации и конфликти; Фактори на развојот на личноста; Теории на личноста – Фројдова психоаналитичка теорија; Типологии на личноста; Базични психолошки процеси и функции – учење, помнење и заборавање, емоции, мислење; Нарушувања на психичкото здравје – неврози, психози, психопатии, ментална хигиена.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности, консултации и самостојна работа				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа семестрално			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа за наставни активности 45 часа за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часа	
		16.2	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	1 - мин.18 макс.35 бода 2- мин.18 макс.35 бода		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно присуство на настава, најмалку по 18 бодови на секој од двата предвидени теста			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				

22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Рот, Н. & Радоњиќ, С.	Психологија	„Просветно дело“, Скопје	1980
	2.	Керамичиева, Р.	Психологија во образованието и воспитанието	„Просветно дело“, Скопје	1996
	3.	Rot, N.	Psihologija ličnosti	„Zavod za udžbenike i nastavna sredstva“, Beograd	1994
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Hrnjica, S.	Opšta psihologija sa psihologijom ličnosti	„Naučna knjiga komerc“, Beograd	2000
	2.	Kreč, D. & Kračfild, R.	Elementi psihologije	„Obod“, Cetinje	1976
	3.	Childs, D.	Psychology and the Teacher	“Continuum” London & New York	2004

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Психички процеси				
2.	Код	107 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на базичните психички процеси како фундаменти на личноста во целина, кои ќе овозможат успешна прелиминарна подготовка за психолошките предмети во натамошниот тек на студирањето како и идното успешно извршување на работата на наставник и воспитувач.					
11.	Содржина на предметната програма: Осети и перцепции, претстави, илузии, халуцинации, внимание, помнење и заборавање, видови на помнење, причини за заборавање, учење како фундаментален принцип на менување на однесувањето, видови учење, разлики во учењето меѓу човекот и животните, емоции, видови емоции, мислење и говор, мотивација, класификација на мотивите, реалистички и нереалистички начини на реагирање при незадоволување на мотивите.					
12.	Методи на учење: Предавања, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности, консултации и самостојна работа					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	45 часови настава 45 часови останати форми				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава			30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			15 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			5 часови
		16.2	Самостојни задачи			15 часови
		16.3	Домашно учење			25 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	од 0 до 50 бодови			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бодови			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бодови			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бодови			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бодови			9 (девет) (B)	
		над 91 бод			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовно присуство на настава, најмалку по 18 бодови на секој од двата предвидени теста				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Тодорова Цвеиќ, И.	Психологија	Просветно дело, Скопје	1986	

		2.	Керамичиева, Р.	Психологија во образованието и воспитанието	Просветно дело, Скопје	1996
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Креќ, D.; Краќфилд, R.	Elementi psihologije	Научна knjiga, Beograd	1976
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Лексикологија со фразеологија (македонски јазик)			
2.	Код	108 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандиловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да усвојат основни поими од лексичко-семантичкото ниво на јазикот, да се запознаат со значењето на зборовите и лексичките односи помеѓу зборовите, да се запознаат со лексиката и различните видови лексика и да се запознаат со речничкото богатство на македонскиот јазик. Исто така, да се запознаат со основните поими кои се однесуваат на фразеологијата како наука и на фразеологизмите како посебни јазични единици.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими од лексикологијата: збор, значење, лексички односи помеѓу зборовите, лексика и поделба на лексиката; речничкиот состав на македонскиот јазик, фразеологизми, поделба и значење на фразеологизмите.				
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, консултации, семинарски работи, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		90		
14.	Распределба на расположивото време		45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовно присуство на предавања и вежби. Услов за полагање завршен испит: студентот кој добил потпис и освоил најмалку 20 бодови од семинарска работа, активност и учество.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1	1.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Гуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Македонски јазик за средно образование	Просветно дело	2001
		2.	Снежана Велковска	Македонска фразеологија со мал фразеолошки речник	Култура	2008
		3.	Елизабета Бандиловска-Ралповска	Парадигматските односи кај описните праидавки во македонскиот јазик	Ри-графика	2016
	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2	1.	Рајна Драгићевић	Лексикологија српског језика	Завод за уџбенике	2007
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Лексикологија со фразеологија (албански јазик)				
2.	Код	108 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	прв семестар/прва година	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Вехби Кадриу				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оваа настава треба да придонесе студентите: да го сфатат богатството и значењето на зборовите како граѓа на јазикот и како знаци со чија помош обавуваме непречена комуникација; да им помогне да дефинираат зборовите на формално-логично рамниште, а притоа да го имаат предвид и развојот на содржината / поимот за борот кај учениците; да стануваат свесни за потребите за ширење на лексичкиот фонд и него да го сфатат како организиран потсистем на јазикот. Исто така, студентите треба да ја запознаваат и фразеологијата на албанскиот јазик како нејзина специфичност - како наука што ги проучува зборовните состави како јазични единици; да ја сфатат јазичната креација на фразеологизмот и да ја применуваат, особено врз работа на литературни текстови.					
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија: Поим и предмет на лексикологијата; Поим за зборот; Речничкиот состав на албанскиот јазик; Класификација на лексиката по одредени критериуми; Лексикографија и видови речници на албански јазик. дијалектната лексика како начин на збогатување на современиот јазик. Фразеологија: Поим и предмет на фразеологијата како наука; Класификација на фразеологизмите; Фразеолошки речници на албанскиот јазик.					
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење					
13.	Вкупен расположлив фонд на време		90			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3	Домашно учење	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Потпис добива студентот ако има минимум 3 пати неоправдано одсуство На полагање завршен испит може да се јави студентот кој добил потпис и освоил минимум 16 бода од активност и учество и од семинарска работа				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	албански				

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јани Томаи	Лексикологија на албанскиот јазик	Тирана	1999
	2.	Јани Томаи	Лексиката од дијалектите и нарачјата на албанскиот јазик	Тирана	2001
3.					
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јани Томаи и др.	Речник на албанскиот јазик	Тирана	2006
	2.	Јани Томаи	Фразеолошки речник на албанскиот јазик	Тирана	1999
3.					

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Религиски системи		
2.	Код	109 ИПОН		
3.	Студиска програма	Одделенска настава		
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ Скопје		
5.	Степен	прв циклус		
6.	Академска година/семестар	прва година / прв семестар	7. Број на ЕКТС кредити	3 кредити (2+1 часа)
8.	Наставник	проф. д-р Емиљ Сулејмани проф. д-р Душка Матевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	Студентите да се запознаат со развојот на религиите и да стекнат знаење за религиските системи; да се развие критичко мислење кај нив и да се оспособат за примена и користење на религиските знаења во решавање на одделни практични и теоретски проблеми во воспитно – образовната дејност.		
11.	Содржина на предметната програма	Суштина, елементи, дефиниции и историски форми на религијата; народни религии; универзалните религии; поделба на универзалните религии; елементи и основни карактеристики на религиите; елементите на етиката во религиските системи; функциите на универзалните религии; погледите кон човековата природа; процесите на секуларизација; местото, улогата и значењето на религијата во современиот свет; компарации меѓу универзалните религии; релациите на религијата со образованието; есхатологија и сотерологија; толерантност меѓу религиите – екуменистичко движење;		
12.	Методи на учење	интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа		
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	Часови 30
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови 15
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	Часови 10
		16.2	Самостојни задачи	Часови 10
		16.3	Домашно учење	Часови 25
17.	Начин на оценување			
	17.1	Испит		70 бодови Тест - 1 (прв дел) до 35 поени (мин. 18) Тест - 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		од 0 до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавањата и вежбите и сите задолженија да се исполнат во текот на зимскиот семестар. Испитот се полага од јануарска испитна сесија.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Emil Sulejmani	Sociologjia e sistemeve religjioze botërore	Printing-Grafik, Shkup	2007
		2.	Владо Тимовски	Образованието и религијата	Феникс Скопје	2005
		3.	Juzef Keler	Osnivači velikih religija	Toper book, Beograd	2002
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вуко Павичевиќ	Социологија религије са елементима филозофије религије	БИГЗ-Београд	1980
		2.	Гр. автори	Велики лексикон религија	Ленто	2004
	3.	Емил Диркем	Елементарни облици религиског живота	Издавачка делатност	1982	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Библиотекарство			
2.	Код	110 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Котовчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	<ul style="list-style-type: none"> - студентите да се мотивираат за библиотечно образование; - студентите да планираат, организираат, реализираат и евалвираат облици на образование за библиотечно работење; - да се оспособат студентите за практикување на вештини за избор на демократски облици на образование; - избор и практикување на концептите за библиотечно работење; - способност за селекција, избор и адаптација на знаењето; - оспособеност за изработка на индивидуални курикулуми за библиотечно образование; - оспособеност на студентите за евалвација на сопственото и образование на другите. 				
11.	Содржина на предметната програма: Библиотекарството на нашите простори, Видови библиотеки (Национални, Јавни, Високошколски, Училишни и Специјализирани); Библиотечни цели (културни, образовни и информативни); Претпоставки за успешно работење на секоја библиотека (простор, кадар, опрема, материјал, корисници); Критериуми за набавка на библиотечен материјал; Општо запознавање со техничката и стручната обработка на библиотечниот материјал.				
12.	Методи на учење:Предавања, вежби, дискусии, презентации, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности и др.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	175			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 100 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	25 часови	
		16.3	Домашно учење	45 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		Прв тест- мин.18 бода мак. 35 бода Втор тест -мин . 18 бода мак. 35 бода	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: Усвоени мин. 51% од бодовите за активност и учество. Услов за полагање на завршен испит; Усвоени мин. 51% од максималниот број бодови на двата теста.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Клејтон Питер	Управување со изворите на информациите во библиотеките	Нампрес	2009
	2.	Група автори	Unapredivanje biblioteckih usluga za osobe s invaliditetom	Norodna biblioteka Srbije	2009
	3.	Miler Zoel I Miler Zan-Luj	Menadzment biblioteka	Clio	2006
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Dardulo Antonio	Zastita I ckonzervacija knjiga	Clio	2005
	2.				
	3.				

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД II СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик со култура на изразувањето 2			
2.	Код	111 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Маленко			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Да се положи предметот Македонски јазик со култура на изразувањето 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите треба да стекнат општи теориски знаења од областа на лингвистиката и да се запознаат со функционирањето на системот на македонскиот стандарден јазик, бидејќи, при работата со деца, токму од нив започнува запознавањето, усвојувањето и примената на македонскиот стандарден јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија и морфосинтакса (поим за морфема; зборовни групи и нивните категории); Синтакса (проста реченица и нејзината структура; сложена реченица); Лексикологија и фразеологија (поим за зборот; основни типови лексички значења на зборовите; речничкиот состав на македонскиот јазик; класификација на фразеологизмите; поим и предмет на лексикографијата); Дијалектологија (Претставување на основните дијалектни наречја: западното, југоисточното и северното наречје); Функционална стилистика (претставување на основните функционални стилови на македонскиот стандарден јазик: научниот, административниот, публицистичкиот, уметничколитературниот и разговорниот).				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно студирање.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	40 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	35 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа	
		16.3.	Домашно учење	35 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Писмен дел - два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода. Устен дел - завршен испит до 10 бода.			80 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис е редовно посетување на наставата. Услов за завршен испит е да има потпис и освоени 10 бода од активностите.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
		Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.

22.1.	1.	Билјана Маленко, Елизабета Бандиловска	Практикум по македонски јазик со култура на изразувањето 2	Арс ламина	2016
	2.	Група автори	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ„Крсте Мисирков“/Култура	2017
	3.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, Скопје	1999
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Македонски јазик за средното образование	Просветно дело, Скопје	1997
	2.				
3.					

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Албански јазик со култура на изразувањето 2			
2.	Код	111 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	прва година втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Вехби Кадриу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен предмет Албански јазик со култура на изразувањето 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат општи теориски знаења од областа на лингвистиката (со посебен осврт кон некои дисциплини); да се стекнат со општи теориски знаења и правилна употреба на морфосинтаксичката структура на албанскиот стандарден јазик и функционирањето на системот на стандардниот јазик, да стекнат знаења и вештини од културата на изразувањето како предуслов за ефикасна наставна употреба и предавање на литературниот јазик.				
11.	Синтакса: Основни синтаксички единици; Структура на реченицата; Видови реченици; Главни делови на реченицата; Додатни делови на реченицата; Сложени реченици и нивни видови; Сложени независни реченици; Зависни сложени реченици; Интонацијата, интерпункциските знаци и други правописни карактеристики на разните видови реченици; Директен и индиректен говор. Култура на изразувањето: Поим и основни карактеристики на културата на изразувањето; Значењето и развојот на културата на изразувањето; Јазични и војазични елементи на културата на изразувањето; Јазични компетенции на учителот.				
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	25 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Потпис студентот добива ако има минимум 3 пати неоправдано одсуство На полагање завршен испит може да се јави студентот кој добил потпис и освоил минимум 16 бода од активност и учество и од семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			

22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Вехби Кадриу	Албански јазик со култура на изразувањето 2	Скопје	2012
	2.	Мехмет Челику и др.	Граматика на албанскиот јазик 2	Тирана	1997
	3.	Томас С. Кане	Како да пишуваме на албански јазик	Тирана	2010
	Дополнителна литература				
22.2	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Рами Мемушај	Албанскиот стандарден јазик	Тирана	2004
	2.	Стефан Е. Лукас	Умешноста на јавниот говор	Тирана	2011
	3.	Милан Шипка	Култура говора	Нови сад	2008

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Турски јазик со култура на изразувањето 2			
2.	Код	111 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	доц. д-р Хулија Скука			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целите на наставата по предметот Турски јазик со култура на изразувањето на Групата за предучилишно воспитание на Педагошкиот факултет во Скопје е студентите по турски јазик да стекнат теоретски знаења за турскиот јазик како средство за комуникација и основа на писменоста и практични знаења од јазичната норма. Изучувајќи ги единиците на сите нивоа на јазичниот систем и односите помеѓу нив, студентите ќе можат на адекватен начин своите знаења да ги пренесат и на своите идни ученици. Изучувајќи ја структурата на јазикот, студентите ќе го разберат системскиот карактер на турскиот јазик, ќе разберат како е можно со помош на определен број фонеме да се пренесат сите информации, да се создава литература со научна и со уметничка вредност. Знаењата што ќе ги усвојат, студентите ќе можат да ги применат во својата наставничка дејност по завршувањето на студиите на Педагошкиот факултет.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. СИНТАКСА Синтаксата како дел од науката за јазикот. 2. КУЛТУРА НА ЈАЗИКОТ И КУЛТУРА НА ИЗРАЗУВАЊЕТО а. Логичките особености на пораката: содржината, семантичката поврзаност, течноста, хармоничноста, јасноста; б. Јазичните особености на пораката: фонолошка, морфолошка, синтаксичка, лексичка и стилска нормативност; в. Физичко- акустичките особености: артикулација на гласовите, фонација, мелодика, степен на звучноста и друго. 3. ВОНЈАЗИЧНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА КУЛТУРАТА НА ИЗРАЗУВАЊЕТО Култура на слушањето; Основи на реториката (историски развој). Културата на изразувањето и професијата; Вежби: На часовите предвидени за вежби ќе бидат утврдени содржините што ќе бидат работени на предавањата. Притоа особено внимание ќе се посвети на вршењето фонетска, морфолошка и синтаксичката анализа. На часовите за вежби ќе се утврдуваат и ортоепските и ортографските правила што важат во употребата на стандардниот турски јазик.				
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, консултации, семинарски работи, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовно присуство на предавања и вежби. Услов за полагање завршен испит: студентот кој добил потпис и освоил најмалку 20 бодови од семинарска работа, активност и учество.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	турски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
	Ред. број	Автор	Наслов
22.1	1.	Aksan Dogan	<i>Her Yonuyle Dil I, II, III,</i>
	2.	Aksan Dogan,	<i>Turkce nin Gucu</i>
	3.	Alptekin Turan	<i>Kompozisyon Bilgisi</i>
			Издавач
			Година
			1979 – 1982.
			Ankara
			1987.
			Ankara
			1982
	Дополнителна литература		
	Ред. број	Автор	Наслов
22.2	1.	Banguoglu Tahsin	<i>Turkce nin Grameri</i>
	2.	Demiray Kemal	<i>Sozlu ve Yazili Anlatim</i>
	3.	Ediskun Haydar	<i>Turk Dilbilgisi</i>
			Издавач
			Година
			Basim. Ankara,
			1990
			Istanbul
			1966.
			Basim, Istanbul
			1982

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик со култура на изразувањето 2 (за етничките групи)			
2.	Код	112 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	(2)
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Маленко			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Да се положи предметот Македонски јазик со култура на изразувањето 1 (за етничките групи).			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите треба да стекнат општи теориски знаења од областа на лингвистиката и да се запознаат со функционирањето на системот на македонскиот стандарден јазик, а на тој начин ќе се оспособат за негова правилна употреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија и морфосинтакса (поим за морфема, зборовни групи и нивните категории); Синтакса (проста реченица и нејзината структура; сложена реченица); Лексикологија и фразеологија (поим за зборот; основни типови лексички значења на зборовите и запознавање со речничкиот состав на македонскиот јазик).				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно студирање.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	60 часа			
14.	Распределба на расположливото време	30 часа наставни активности 30 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Писмен дел - два теста по 35 бода или завршен испит до 70 бода. Устен дел - завршен испит до 10 бода.			80 бода	
17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис е редовно посетување на наставата. Услов за завршен испит е да има потпис и освоени 15 бода од активностите.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
22.1.	1.	Билјана Маленко, Елизабета	Практикум по македонски јазик со	Арс ламина	2016

		Бандиловска	култура на изразувањето 2		
	2.	Група автори	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ„Крсте Мисирков“/Култура	2017
	3.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, Скопје	1999
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Бојковска, С., Минова- Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Македонски јазик за средното образование	Просветно дело, Скопје	1997
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Математика 1			
2.	Код	113 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институтот за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Слаѓана Јаќимовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	<ul style="list-style-type: none"> - разбирање на улогата на математиката во современиот живот и во воспитно-образовниот процес; - изградба на позитивен однос кон математиката и доживување на математиката како креативна, корисна и занимлива дејност; - развивање синтетичко, аналитичко, креативно и критичко мислење; - примена на индуктивното и дедуктивното заклучување; - познавање и разбирање на основните математички поими; - познавање и разликување различни форми на репрезентации на математичките објекти и ситуации и разбирање на врските меѓу различните видови репрезентации; - познавање и разбирање на поимите множества, релации и пресликувања и нивно користење за решавање задачи; - познавање и разбирање на поимот броен систем, позиционен броен систем и месна вредност на цифрата; - примена на основните аритметички операции со природни, цели, рационални броеви како дропки и децимални броеви во решавање задачи; - познавање и разбирање на основните поими од теоријата на броеви и нивна примена во решавање задачи; - математичко моделирање на едноставни практични проблеми и ситуации со процена на моделите и интерпретирање на математички модели во реален контекст; - поставување проблеми и формулирање на текстуални задачи (проблеми) во термини на математичкиот јазик/јазикот на алгебрата (пропорции, равенки, неравенки и системи на равенки) и користење различни стратегии за нивно решавање; - правење проценка за точноста на решението на проблемот и залагање за квалитет; - продлабочено разбирање на содржините по математика во деветгодишното основно образование. 			
11.	Содржина на предметната програма:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Математичко размислување и заклучување: индуктивно заклучување, дедуктивно заклучување, искази, стратегии за решавање задачи; 2. Множества и функции: множества, операции со множества, функции и релации; 3. Природни броеви: бројни системи, декадниот броен систем, операции со природните броеви и нивни својства, проценка и заокружување на резултатите од операциите со природни броеви; 4. Теорија на броеви: делители, деливост, прости и сложени броеви, заеднички делители и содржатели, НЗД и НЗС; 5. Цели броеви: множеството на цели броеви, операции со целите броеви и нивни својства, различни репрезентации на целите броеви; 6. Рационалните броеви како дропки: рационални броеви, операции со рационалните броеви, и нивни својства, проценка на резултатите од операциите со рационални броеви; 7. Децимални броеви, проценти и реални броеви: децимални броеви, операции со децималните броеви, проценка и заокружување на резултатите од операциите со децимални броеви, пропорции, права-пропорционална и обратно-пропорционална зависност, проценти, проценка и заокружување на проценти, множествата на рационални, ирационални и реални броеви; 8. Елементарна алгебра: јазикот на алгебрата, алгебарски израз, равенка, равенство и решение на равенки, линеарна равенка со една непозната, линеарна функција, квадратна равенка со една непозната, квадратна функција, систем од две линеарни равенки со две непознати, неравенка, неравенство и решение на неравенки, решавање на текстуални задачи што се сведуваат на равенка или систем равенки. 			
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, учење со користење ИКТ (GeoGebra, ...), учење по пат на решавање проблеми, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, самостојна работа, консултации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 наставни часа, 75 часа за други форми на активн.			

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	90 бодови (2 писмени теста по 30 бода и завршен испит 30 бода)		
	17.2	Семинарска работа/проект	0 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: Редовност и активно учество во наставата Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50 % од бодовите за секој од двата писмени тестови (може да се заменат со бодови од писмен испит, кој се изведува во испитна сесија пред завршниот испит)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Албански Англиски (прозорец на мобилност)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ковачев, Д., Трајков, И.	Математика за педагошки факултети	Скопје: НИП "Студентски збор"
		2.	Различни автори	Учебници по математика за основно образование	
		3.	Spahiu, I.	Matematikë 1	
		4.	Spahiu, I.	Gjeometri Elementare	Autori
					2002
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
1.		Beckmann, S.	Mathematics for Elementary Teachers with Activity Manual (Third edition)	Pearson International Edition	
2.		Sonnabend, T.	Mathematics for teachers (III edition)	Brooks Cole	
3.		Димовски, Д.	Практикум по елементарна математика	Скопје: Просветно дело	
	4.	Тренчевски, К., Малчески, Р., Димовски, Д.	Занимлива математика	Скопје: MMM	
				1994	

		5.	Малчески, Р., Малчески, А.	Решавање на текстуални задачи	Скопје: СМИМ	1996
		6.	Различни автори	Учебници по математика за средно образование		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Развојна психологија				
2.	Код	519 ЗПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година / семестар	втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат научни знаења за основните карактеристики на психичкиот развој и на развојните специфичности на психичкиот живот во периодот на раното и средното детство.					
11.	Содржина на предметната програма: Проблеми на развојната психологија; Преднатален развој; Новороденче; Моторен развој; Развој на мислењето, Развој на говорот; Емоционален и социјален развој; Развој на поимот за себе; Морален развој; Детски цртеж; Детска игра; Проблеми во детството.					
12.	Методи на учење: Предавања, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности, консултации и самостојна работа					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	90 часови настава 90 часови останати форми				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		60 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови	
		16.2	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3	Домашно учење		40 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	од 0 до 50 бодови			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бодови			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бодови			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бодови			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бодови			9 (девет) (B)	
		над 91 бод			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовно присуство на настава, најмалку по 18 бодови на секој од двата предвидени теста				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански Англиски (прозорек на мобилност)				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

	22.1	1.	Николоска, М.	Развојна психологија - детство	приватно издание	2002	
		2.	Smiljanić, V.	Razvojna psihologija	„Zavod za udžbenike i nastavna sredstva“, Beograd	1999	
		3.	Shaffer, D.R. & Kipp, K.	Developmental Psychology	Wadsworth, Cengage Learning	2010	
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Berk, L.	Dječja razvojna psihologija	„Naklada Slap“, Jastrebarsko	2015	
2.		Donaldson, M.	Um deteta	„Zavod za udžbenike i nastavna sredstva“, Beograd	1982		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Основи на филозофијата			
2.	Код		115 ЗПОН (за македонски наставен јазик) ЗПОН115 (за албански и турски наставен јазик)			
3.	Студиска програма		Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		Прва година /втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5 (за макс.нас.јазик) 3 (за алб и тур нас.јазик)
8.	Наставник		проф.д-р Светлана Камџијаш			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема предуслови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се оспособат критички да размислуваат, да ги користат аналитичкиот и синтетичкиот метод, да развиваат творечки дух - преку запознавање со: основните филозофски категории; изворите и проблемите на филозофијата од нејзиното настанување до денес како и нејзиното влијание во општиот цивилизациски контекст, формирањето на погледот на светот и во образовно-воспитниот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на филозофијата; Гранки на филозофијата; Античка филозофија; Средновековна филозофија; Филозофија на новиот век: Филозофија на ренесансата; Рационализам и емпиризам; Француски просветители материјалисти; Германски класичен идеализам; Современа филозофија.					
12.	Методи на учење:интерактивен теориски, заеднички проекти, самостјни задачи					
13.	Вкупен расположлив фонд на време		150 (90) часа			
14.	Распределба на расположивото време		75 (45) часа наставни активности 75 (45) други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	45 (30) часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 (15) часови	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	30 (20) часови	
			16.2	Самостојни задачи	25 (15) часови	
			16.3	Домашно учење	20 (10) часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		Завршен устен испит максимум 40 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3	Активност и учество		30 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Напишана семинарска работа и прочитано дело од областа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	проф. д-р Ферид Мухиќ	Смислата и доблеста	„Киро Дандаров“, Битола.	1997	
		2.	проф. д-р Јонче Јосифовски	Филозофија	„Просветно дело“, Скопје	2002.	
		3.	Платон	Гозба (за љубовта) и Федар (за убавината)	„Култура“, Скопје	1979	
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Платон	Одбраната Сократова, Критон и Фајдон	„Македонска книга“, Скопје	1983.	
		2.	Аристотел	Метафизика	„Култура“, Скопје	1981	
			3.	Ерих Фром	Умешноста на љубовта	„Гурѓа“, Скопје	2002

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагошка практика 1			
2.	Код	ППО 1			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	2
8.	Наставник	ас. д-р Анита Штерјоска-Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на програмата (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Утврдување на третманот, местото, поставеноста и организацијата на основното образование во Р.Македонија - Запознавање со институциите и телата за стручно и педагошко разрешување на актуелни проблеми во воспитно-образовните институции (сектори во Министерството за образование и наука, Државен просветен инспекторат, Биро за развој на образованието, општински сектори (одделенија) за образование) - Практична верификација на теоретските сознанија за професијата и профилот <i>професор по одделенска настава</i> – (компетенции на одделенскиот наставник) - Воочување на различни концепти на планирање и на изведување на наставата - Следење на работата на стручните тела и органи за одлучување во основното училиште (Стручни активи, Наставнички совети, Родителски совети, Училишен одбор, Родителски одбор и др.). 				
11.	Содржина на програмата: Третман и организациска поставеност на институциите што го третираат основното образование во Р. Македонија; Кадровската структура во основното образование; Ликот на наставникот како организатор, водител и реализатор на воспитно-образовната дејност (компетенции на одделенскиот наставник); Услови, средства и организација на различни видови програми за реализација на активности во основното образование; Редовна настава, Дополнителна настава, Додатна настава; Организација на слободни ученички активности; Наставнички совети во училиштето и нивно организирање и дејствување; Родителските совети како нужна и неопходна организациска форма на дејствување; Улогата и работата на стручните активи, Училишниот одбор, Родителскиот одбор, Одделенските и други совети во основното училиште.				
12.	Методи на учење: вежби, дискусии, консултации, практично-апликативни активности и теренска настава.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		30 часа		
14.	Распределба на расположливото време		15 часа наставни активности 15 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	10 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	5 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	5 часа	
		16.3.	Домашно учење		
17.	Начин на оценување: Не се оценува, но подлежи на добивање поени како основа за кредитот: <ul style="list-style-type: none"> - редовност на вежби – максимум 20 поени; - редовно водење на дневник за воспитно-образовната работа – максимум 40 поени; - воочување и писмено елаборирање на специфична ситуација, проблем или активност – максимум 20 поени; - учество во проектни активности – максимум 20 поени. 				
17.1.	Тестови				
17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)				
17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	
				од 51 до 60 бода	
				од 61 до 70 бода	
				од 71 до 80 бода	

		од 81 до 90 бода		
		од 91 до 100 бода		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освоени минимум 20 поени.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански, турски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература			
22.1.	Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
				Год.
22.2.	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.			Год.
	2.			
	3.			

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД II СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на педагошките идеи			
2.	Код	116 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да се запознаат со историскиот развој на педагошките идеи во светски и во национални рамки; со животот и делото на најзначајните педагошки мислители во историјата на педагогијата, како и со развојот на просветата и школството во Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски развој на педагошките идеи во светот (стар Египет, Индија, Кина и античка Грција); Педагошката мисла во феудалното општество; педагошките идеи во периодот на хуманизам и ренесансата; Педагошките идеи во XVII, XVIII и XIX век (Кондорсе, Ле Пелтје, жирондисти); Педагошки правци на реформската педагогија; Современи педагошки концепции; Развој на просветата и школството во Македонија (Школството во периодот на Александар Македонски); Просветителската дејност на Св.Кирил и Методија, Св.Климент и Наум, Охридска школа, просветителско-преродбеничка дејност во XIX и XX (Браќа Миладиновци, Ј.Х.К. Џинот, Г. Прличев); Јосиф Ковачев основач на првото учителско училиште; Келијни училишта во Македонија; Развој на просветата и школството во Македонија по Втората светска војна. Алтернативни училишта и градинки во 20 и 21 век.				
	Методи на учење: предавања преку power point презентации, дискусија, дебата, анализа, синтеза, критичко размислување.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Два колковиумски теста по 35 бода, доколку го изберат предметот повеќе од 10 студенти, или устен испит.			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Студентот да освои минимум 20 бода по која било основа.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски ,албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација			

	наставата	од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Цениќ, С.	Историја школства	Учителски факултет, Врање	2005
		2.	Кантарџиев, Р.	Ќелијни училишта во Македонија (одбрани трудови)	Просветно дело, Скопје	1970
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Попова-Коскарова, Р.	Општо образование (5-27)	НИП Глобус	2005
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Естетика		
2.	Код	117 ИПОН		
3.	Студиска програма	Одделенска настава		
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ Скопје		
5.	Степен	прв циклус		
6.	Академска година/семестар	прва година / втор семестар	7. Број на ЕКТС кредити	3 кредити
8.	Наставник	проф. д-р Емиљ Сулејмани проф. д-р Светлана Камџијаш		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	Студентот да развие чувство за убавото, да стекне поим за уметничките правци и вредноста на уметничките дела, да разликува појави кои немаат уметничка вредност како што е кичот и да стекне поим за основните естетски категории, како што се: убавото, трагичното, комичното, возвишеното; како и за некои основни естетски термини како што се: катарза, структура на уметничкото дело, склад и контрапункт.		
11.	Содржина на предметната програма	Естетиката како филозофска наука - поим; Поделба на естетиката и нејзината врска со уметноста; Естетското уредување на стварноста низ делото: простор, време каузалност; Естетиката како глобална и посебна наука за играта за уметностите, книжевноста; Естетски категории: убавото, трагично, комично и возвишено; Поединец, личност, колективитет во уметничко-книжевното дело: време, епоха, народ, нација во игра, уметност книжевност и дело; Најстарата уметност, митологија, ритуал; Развојот на уметноста од митологијата и ритуалот; Естетиката и писмото, сеопфатноста и глобализацијата на естетската феноменологија; Играта гледана низ естетската димензија; Поделба на уметностите, книжевностите и на игрите; Естетските вредности низ епохите: во антиката, средниот век, ренесансот, барокот, класицизмот, романтизмот, модерната и пост-модерната;		
12.	Методи на учење	интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа		
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	Часови 30
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови 15
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	Часови 10
		16.2	Самостојни задачи	Часови 10
		16.3	Домашно учење	Часови 25
17.	Начин на оценување			
	17.1	Испит		70 бодови Тест - 1 (прв дел) до 35 поени (мин. 18) Тест - 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на предавањата и вежбите и сите задолженија да се исполнат во текот на летниот семестар. Испитот се полага од мај-јуни испитна сесија.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	S. Sulejmani	Estetika (I)	Flaka e vlazërimit	1981
		2.	J. Борев	Естетика	Македонска Реч	2008
	3.	S. Sulejmani	Estetika (II)	Flaka e vlazërimit	1982	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Фохт	Вовед во естетиката	Нолит	2006
		2.	И. Џепароски	Уметничкото дело	Култура	2000
3.	Лајбниц	За возвишеното	Магор	2004		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Диференцијална граматика на македонскиот јазик			
2.	Код	118 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година Втор семестар	7.	Број на ЕКТС Кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Бандиловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со дијалектната основа на македонскиот јазик и со основните диференцијални црти на македонските дијалекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Дијалектна основа на македонскиот стандарден јазик; дијалектна диференцијација на македонскиот јазик: - северното наречје (на фонетско и на морфолошко рамниште); - западното наречје (на фонетско и на морфолошко рамниште); - на југоисточното наречје (на фонетско и на морфолошко рамниште); дијалектната лексика како начин на збогатување на современиот јазик.				
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, консултации, семинарски работи, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90			
14.	Распределба на расположивото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовно присуство на предавања и вежби. Услов за полагање завршен испит: студентот кој добил потпис и освоил најмалку 20 бодови од семинарска работа, активност и учество.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и анонимна евалуација од страна на студентите.			

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1	1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик, том 1	МАНУ	1998
		2.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик, том 2	МАНУ	1999
		3.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик, том 3	МАНУ	1999
	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2	1.	Божидар Видоески	Текстови од дијалектите на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“	2000
		2.				
	3.					

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Диференцијална граматика на албанскиот јазик				
2.	Код	118 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	Прва година прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Вехби Кадриу				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со дијалектната основа на албанскиот јазик и со основните диференцијални црти на албанските дијалекти.					
11.	Содржина на предметната програма: - Дијалектна основа на албанскиот стандарден јазик; Причини за неправилна примена на албанскиот стандарден јазик. Лингвистичка географија; албанската книжевна традиција напишана на дијалектен јазик; - Дијалектна поделба на албанскиот јазик (дијалекти, поддијалекти, група говори и преодни говори); - Дијалектните разлики во подрачјето на фонетиката и фонологијата, граматиката и лексиката помеѓу гегискиот и тоскискиот дијалект.					
12.	Методи на учење: Предавање, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа и самостојно учење					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90				
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		10 часови	
		16.2	Самостојни задачи		15 часови	
		16.3	Домашно учење		20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Потпис добива студентот ако има минимум 3 пати неоправдано одсуство На полагање завршен испит може да се јави студентот кој добил потпис и освоил минимум 16 бода од активност и учество и од семинарска работа				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и анонимна евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

	22.1	1.	Јорџи Ѓинари – Ѓовалин Шкуртај	Диалектологија	Тирана	2000	
		2.	Јорџи Ѓинари	Дијалектите на албанскиот јазик	Тирана	1989	
		3.					
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Ѓовалин Шкуртај	Социоллингвистика на албанскиот јазик	Тирана	2009	
2.		Албанолошки институт во Приштина	Јазични истражувања (Дијалектологија) I и II	Приштина	1989		
	3.						

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД III СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Литература за деца			
2.	Код	201 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава Педагошки факултет „Св. Климент Охридски„ Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	II година / III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р. Мито Спасевски проф. д-р Лулзим Алиу доц. д-р Хулија Скука асс. д-р Весна Хорватовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> ➤ студентите да се здобијат со суштинските знаења од литературата за деца ➤ да се профилираат за наставна примена на стекнатите знаења од областа на литературата за деца во одделенскиот образовен процес ➤ да се оспособат за аналитички разработки на литературното творештво. 				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот на литературата за деца, одбрани аспекти од теоријата на литературата, со акцент на литературата за деца; појава и развој на литературата за деца (развојни текови на светската, европската, јужнословенската, и македонската литература за деца; видови, родови и жанрови на литература за деца; народната литература низ призмата на литературата за деца; современа литература за деца; други книжевни текстови како книжевен опус за деца и аналитичка обработка на најзначајни (автори и дела) претставници на европската, јужнословенската, балканската и македонската литература; воспитните и сознајните можности и потенцијали на литературата за деца.				
12.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Метода на објаснување (монологска); ➤ Метода на разговор (дијалогска); ➤ Метода на анализа; ➤ Метода на работа со текст; ➤ Илустративна - демонстративна метода; ➤ Метода на читање; ➤ Метода на дискутирање; ➤ Метода на креирање на текст, и др. 				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа,			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	1. Писмен дел - тестови - креативно творење 2. Устен дел - уметничка литература (презентација на дело) - анализа на литературна творба		до 30 бодови до 5 бодови до 30 бодови до 5 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		до 15 бодови	

	17.3	Активност и учество			до 15 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани тематски задачи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, албански турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Спасовски Мито	Литература за деца со практикум	Студентски збор	2006
		2.	Спасовски Мито	Книжевни проследби и студии	Ауто принт	2016
		3.	Црновиќ М.	Дечја книжевност		
		4.	Спасовски Мито	Аналитички студии и опсервации за литературата за деца	Студентски збор	2004
		5.	Neshyt Sadiku	Letërsia për fëmijë (pjesa I: Teoria)	Shkup	2002
		6.	Nehas Sopaj	Letërsia për fëmijë	Shkup	2000
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Солар М.	Теорија књижевности	Школска књига, Загреб	1977
		2.	Спасевски Мито	Фолклорни и книжевни огледи за литературата за деца	Педагошки факултет, Скопје	1998
		3.	Цацков Д.	Страници за литературата за деца		
		4.	Мицковиќ Н.	Детето и литературата за деца		
5.		Asrtit Bishqemi	Histori e letërsisë shqiptare për fëmijë e të rinj	Tiranë	2008	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Математика 2			
2.	Код	202 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институтот за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Математика 1			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - изградба на позитивен однос кон математиката и доживување на математиката како креативна, корисна и занимлива дејност; - развивање синтетичко, аналитичко, креативно и критичко мислење; - познавање и разликување различни форми на репрезентации на математичките објекти и ситуации и разбирање на врските меѓу различните видови репрезентации; - познавање и разбирање на геометриските поими: точка, права, рамнина, агол, отсечка, зрак, многуаголник и дијагонали во многуаголник, триаголник, четириаголник и различните видови четириаголници, кружница и круг, полиедри и различни видови полиедри, ротациони тела; - познавање, разбирање и примена на поимите: мерење, растојание, плоштина (на рамнински фигури и на тела) и волумен на тела; - познавање и примена на системот на мерки; - решавање задачи за пресметување периметар, плоштина и волумен на геометриски фигури; - продлабочено разбирање и примена на Питагоровата теорема при решавање задачи; - правеење проценка за точноста на решението на проблемот и залагање за квалитет; - познавање, разбирање и примена на движења во рамнина (симетрија, транслација и ротација), складност и сличност на фигури во решавање задачи; - познавање и разбирање на алгебарска и геометриска репрезентација на фигури во координатен систем; - примена на математичката индукција за формулирање и докажување основни тврдења за природните броеви; - продлабочено разбирање на содржините по математика во деветгодишното основно образование. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во геометријата: основни геометриски поими, аксиоми на Евклидската геометрија, многуаголник, дијагонали во многуаголник, триаголник, класификација на триаголниците според аглите, класификација на триаголниците според страните, четириаголник и видови четириаголници, збир на внатрешни агли во многуаголник, кружница и круг, тела, полиедри и видови полиедри, призма, пирамида, ротациони тела, цилиндар, конус, топка и сфера, набљудување и цртање на тридимензионални фигури; 2. Мерење: поимот за растојание, систем на мерки; поимите за периметар, плоштина (на рамнински фигури и на тела) и волумен; периметар и плоштина на различни видови четириаголник, на триаголник и на круг; Питагоровата теорема; плоштина на призма, плоштина на пирамида, плоштина на цилиндер, плоштина на конус, плоштина на топка, волумен на призма, волумен на пирамида, волумен на цилиндер, волумен на конус, волумен на топка, должини, плоштини и волумени на слични фигури. 3. Елементи од координатна геометрија: равенка на права, координати на средишна точка на отсечка, формула за растојание меѓу две точки, решавање проблеми со примена на координатна геометрија 4. Движења во рамнината: симетрија, транслација, ротација, складност и сличност 5. Математичка индукција 				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, учење со користење ИКТ (GeoGebra, ...), учење по пат на решавање проблеми, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, самостојна работа, консултации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 наставни часа, 75 часа за други форми на активн.			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	

		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	90 бодови (3 писмени теста-вк.60 бода, завршен испит 30 бода)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: Редовност и активно учество во наставата Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50 % од бодовите за секој од двата писмени тестови (може да се заменат со бодови од писмен испит, кој се изведува во испитна сесија пред завршниот испит)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Албански Англиски (прозорец на мобилност)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ковачев, Д., Трајков, И.	Математика за педагошки факултети	НИП "Студентски збор", Скопје
		2.	Различни автори	Учебниците по математика за основно образование	
		3.	Spahiu, I., Spahiu, L.	Gjeometria Elementare	Autori
	22.2	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Beckmann, S.	Mathematics for Elementary Teachers with Activity Manual (Third edition)	Pearson International Edition
		2.	Sonnabend, S.	Mathematics for teachers (III edition)	Brooks Cole
3.		Различни автори	Учебници по математика за средно образование		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Семејна педагогија			
2.	Код	203 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Котева-Мојсовска проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат научни знаења од областа на семејната педагогија; да ја сватат воспитната улога на семејството; да ги усвојат принципите, формите и методите на семејното воспитание, да усвојат стратегии и да развијат умешност за детектирање и хуманизирање на семејните односи, на односот родител-дете и на семејните различности; да развијат критичко мислење; да развијат способност и умешност за апликација на знаењата во воспитно-образовната практика; да ги препознаваат и применуваат формите на партнерство со семејството				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за семејство; Воспитанието во семејството: поим, појава, значење, карактеристики, ефекти; Актуелизација на семејното воспитание, Семејното воспитание и општествените промени; Принципи на семејното воспитание; Методи и средства на семејното воспитание; Семејството и социјализацијата; Семејството и проблемите на децата и младите. Поим за родителство – воспитната улога на мајката и на таткото; Воспитен стил на родителите- поим, суштина, класификација и карактеристики; Воспитниот стил на родителите и техниките на дисциплинирање на децата; Грешки на родителите во постапките со децата; Фактори на влијание врз семејното воспитание; Семејното воспитание и културните разлики; Семејството и училиштето- значајни воспитни фактори; Партнерство меѓу семејството и училиштето – поим, потреби, ефекти, бариери, форми, принципи; Училиштето, семејството и различностите (мултикултура, инклузија); Педагошка едукација на семејството – поим, потреби и форми, Поддршка, хуманизирање и ефектуирање на семејното воспитание;				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		150 часови		
14.	Распределба на расположивото време		75 часови за наставни активности 75 часови за други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		60 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		15 часови
		16.2	Самостојни задачи		25 часови
		16.3	Домашно учење		35 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		80 бодови – завршен испит (или два теста по 40 бодови)	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовност и активност на предавања и вежби Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени по наведените основи	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна евауација од страна на студентите.	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
	Ред. број	Автор	Наслов
22.1	1.	Koteva-Mojsovska, T.	Semejnoto vospitanie i socijalното odnesuvawe na decata
	2.	Стеванович, М.	Обитељска педагогија,
	3.		
	Дополнителна литература		
	Ред. број	Автор	Наслов
22.2	1.	Milić, A	Rađanje moderne porodice,
	2.	Rosić, V. Zloković, J.	Prilozi obiteljskoj pedagogiji
	3.	Holcer Jelena	Uspešan roditelj uspešno dete
			Издавач
			Година
			Akademski pe-at Skopje
			2006
			Тонимир, Вараждинске топлице
			2000
			Zavod za udžbenike i nastavna sredstva ,Beograd
			1988
			Filozofski fakultet u Rijeci - odsjek za pedagogiju.
			2002
			Enco book, Beograd
			2007

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагошка психологија			
2.	Код	204 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со научните сознанија од областа на психологијата во областа на воспитанието и образованието и да се оспособат за нивна примена во училиштата за основно образование.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет, задачи и методи на педагошката психологија; Учење и подучување; Видови учење; Напредувањето во текот на учењето; Трансфер во учењето, природа на трансферот; Фактори на учењето; Психолошки услови на успешното учење; Моделирање на процесот на учењето. Образовна група; Личностни особини на наставникот; Личностни особини на учениците и учењето; Методи на учење; Мотивацијата и учењето; Способности за учење; Поим за интелигенција и умствени способности; Мерење на интелигенцијата, коефициент на интелигенција; Развој на интелигенцијата во текот на животот; Влијание на генетското наследство и средината врз интелигенцијата; Дистрибуција на интелигенцијата во популациски рамки; Меѓуполови разлики во интелигенцијата; Интелигенцијата и учењето; Психолошките проблеми на испитувањето и оценувањето; Докимолошки наоди за објективноста на оценувањето; Тестови на знаење и нивната примена во наставата.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности, консултации и самостојна работа				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	75 часови настава 75 часови останати форми			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	25 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови
	17.3	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	од 0 до 50 бодови		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бодови		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бодови		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бодови		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бодови		9 (девет) (B)	
		над 91 бод		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовно присуство на настава, најмалку по 18 бодови на секој од двата предвидени теста			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Ђорђевиќ D.	Pedagoška psihologija	„Dečje novine“, Gornji Milanovac	1994
	2.	Петроска-Бешка, В.	Оценување со тестови на знаење	Филозофски факултет, Скопје	2007
	3.	Zarevski P.	Struktura i priroda inteligencije	„Naklada Slap“, Jastrebarsko	2000
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Andrilović V., Čudina M.	Psihologija učenja i nastave	„Školska knjiga“, Zagreb	1988
	2.	Gardner, H., Kornhaber, M., Wake. W.	Inteligencija. Različita gledišta	„Naklada Slap“, Jastrebarsko	1999
	3.	Grgin, T.	Edukacijska psihologija	„Naklada Slap“, Jastrebarsko	2004
	4.	Woolfolk, A.	Educational Psychology	„Prentice Hall“ New York	2006

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагошка практика 2		
2.	Код	ППО 2		
3.	Студиска програма	Одделенска настава		
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус		
6.	Академска година/семестар	втора година/ трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити
8.	Наставник	ас. д-р Анита Штерјоска-Митреска		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во текот на хоспитациите студентите треба: <ul style="list-style-type: none"> - да стекнат практични знаења за процесот на планирање на наставната работа (од наставна програма до дневно планирање) - да се запознаат со педагошката евиденција и документација во основните училишта - да стекнат сознанија за целта на водењето и издавањето на педагошката евиденција и документација во основните училишта - да развиваат вештини за водење на различни видови документи: дневник, записници од одделенски совет, записници од стручен актив, евиденција задолжителна настава, евидентни листови за сумативно оценување, портфолио на ученикот за формативно оценување, досие за секој ученик за следење, наставни листови со датум и потпис од родител, главни книги, преведници, свидетелства и др. 			
11.	Содржина на предметната програма: Макро и микро планирање на наставната работа; Наставен план и наставни програми; Оперативно планирање на наставата; Изработка на: годишно, тематско и дневно планирање; Корелација помеѓу Наставен план, Наставна програма, дневно планирање, училишен дневник. Видови педагошка документација во основните училишта: дневник, записници од одделенски совет, записници од стручен актив, евиденција за дополнителна настава, евидентни листови за сумативно оценување, портфолио за ученик, досие за секој ученик за следење, наставни листови со датум и потпис од родител, главни книги, преведници, свидетелства и др.			
12.	Методи на учење: вежби, дискусии, консултации, практично-апликативни активности и теренска настава.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	30 часа		
14.	Распределба на расположливото време	15 часа наставни активности 15 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	предавања – теоретска настава	10 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	5 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа
		16.2.	Самостојни задачи	5 часа
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување: Не се оценува, но подлежи на добивање поени како основа за кредитот:			
	<ul style="list-style-type: none"> - редовност на вежби (максимум 20 поени) - редовно водење на дневник за воспитно-образовната работа (максимум 40 поени) - воочување и писмено елаборирање на специфична ситуација, проблем или активност (максимум 20 поени) - учество во проектни активности (максимум 20 поени). 			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		
17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освоени минимум 20 поени.		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, албански, турски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.		
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.				
	2.				
	Дополнителна литература				
22.2	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	3.				
	4.				
	5.				

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД III СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Литературна работилница				
2.	Код	205 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава Педагошки факултет „Св. Климент Охридски,, Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година / семестар	II година III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р. Мито Спасевски проф. д-р Лулзим Алиу доц. д-р Хулија Скука				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> ➤ студентите да се здобијат со суштинските знаења од литературата за деца ➤ да се профилираат за наставна примена на стекнатите знаења од областа на литературата за деца во одделенскиот образовен процес ➤ да се оспособат за аналитички разработки на литературното творештво. 					
11.	Содржина на предметната програма: Предметот на литературата за деца, одбрани аспекти од теоријата на литературата, со акцент на литературата за деца; појава и развој на литературата за деца (развојни текови на светската, европската, јужнословенската, и македонската литература за деца; видови, родови и жанрови на литература за деца; народната литература низ призмата на литературата за деца; современа литература за деца; други книжевни текстови како книжевен опус за деца и аналитичка обработка на најзначајни (автори и дела) претставници на европската, јужнословенската, балканската и македонската литература; воспитните и сознајните можности и потенцијали на литературата за деца.					
12.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Метода на објаснување (молошка); ➤ Метода на разговор (дијалоска); ➤ Метода на анализа; ➤ Метода на работа со текст; ➤ Илустративна - демонстративна метода; ➤ Метода на читање; ➤ Метода на дискутирање; ➤ Метода на креирање на текст, и др. 					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа,				
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови		
		16.2	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3	Домашно учење	15 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1	1. Писмен дел - тестови - креативно творење 2. Устен дел - уметничка литература (презентација на дело) - анализа на литературна творба			до 30 бодови до 5 бодови до 30 бодови до 5 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			до 15 бодови	
	17.3	Активност и учество			до 15 бодови	

18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Реализирани тематски задачи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Албански и Турски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Спасовски Мито	Литература за деца со практикум	Студентски збор	2006
	2.	Црновиќ М.	Дејча книжевност		
	3.	Спасовски Мито	Аналитички студии и опсервации за литературата за деца	Студентски збор	2004
	4.	Neshyt Sadiku	Letërsia për fëmijë (pjesa I: Teoria)	Shkup	2002
	5.	Nehas Sopaj	Letërsia për fëmijë	Shkup	2000
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Солар М.	Теорија књижевности	Школска књига, Загреб	1977
	2.	Спасевски Мито	Фолклорни и книжевни огледи за литературата за деца	Педагошки факултет, Скопје	1998
	3.	Цацков Д.	Страници за литературата за деца		
	4.	Мицковиќ Н.	Детето и литературата за деца		
	5.	Asrtit Bishqemi	Histori e letërsisë shqiptare për fëmijë e të rinj	Tiranë	2008

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Етика			
2.	Код	206ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	втора година / терт семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Камџијаш			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема предуслови			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да станат подобри и почовечни луѓе, да ги упати во истражување на големите човечки вредности, да ги запознае со значењето на моралот за човековиот живот и за одржувањето и напредувањето на човештвото, да стекнат увид во основите на оваа базична филозофска дисциплина и со нејзиното значење за изградбата на етички поглед на светот, да ги упати во методите на етиката и во разработката на најзначајните етички прашања и пристапи., да ги запознае со најзначајните размисли во човечката историја за вредноста и целта на животот и за моралот воопшто, да ги упати во најновите етички истражувања и настојувања, особено на полето на педагошката етика и во новата образовно-воспитна област во образовно-воспитниот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Етиката како наука; основните човечки вредности (аксиологија); засновање на етичките норми (автономна и хетерономна етика); структура на моралот; поим и образување на карактер, практична етика; етиката на наставничката професија, социјална етика; професионална етика; големите етичари низ историјата и денес.				
12.	Методи на учење: инјерактивна теорија, заеднички проекти, самостојни задачи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	45 часа наставни активности 45 други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	5 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	Завршен устен испит максимум 40 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3	Активност и учество	30 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност на часовите и презентација на вредносниот систем на еден етичар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература				

	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	проф. д-р Кирил темков	Етика	„Епоха“, Скопје.	1998
		2.	проф.д-р Кирил Темков	Етика за младите	„Просветно дело“, Скопје	2002.
	3.	Аристотел	Никомахова етика	„Три“, Скопје	2009	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Скот Пек	Патот по кој поретко се оди	„Наша култура“, Скопје	2009
		2.	Сенека	За гневот	„Магор“, Скопје	2002
	3.	Бертранд Расел	Освојување на среќата	„Макавеј“, Скопје	2003	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Мултикултурно образование		
2.	Код	207 ИПОН		
3.	Студиска програма	Одделенска настава		
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ Скопје		
5.	Степен	прв циклус		
6.	Академска година/семестар	втора година / трет семестар	7. Број на ЕКТС кредити	3 кредити
8.	Наставник	проф. д-р Емиљ Сулејмани ас. д-р Анита Штерјоска-Митреска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	студентите да стекнат знаења, вештини и компетенции за мултикултурното и интеркултурното образование и да се оспособат за развивање на свеста за потребата од надминување на стереотипите и предрасудите како ограничувачки фактори во современите општества и да ги применат во извршувањето на својата идна наставничка професија.		
11.	Содржина на предметната програма	Културата и општеството; историско-филозофски и социолошки основи на идејата за мултикултурно образование; влијанието на други култури; придонесот на различните култури за човечката цивилизација; влијанието на меѓукултурните разлики во комуникацијата; мултикултурното образование во рамките на училишните институции; предрасудите и стереотипите како ограничувачки фактори во мултикултурното образование; интеркултурно образование; стратегии за нивно надминување; различноста како вредност; мултикултурното образование во светот и кај нас; воспитание за мир и толеранција.		
12.	Методи на учење	интерактивна настава (теоретска), работа во групи (вежби), и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа		
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	Часови 30
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Часови 15
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	Часови 10
		16.2	Самостојни задачи	Часови 10
		16.3	Домашно учење	Часови 25
17.	Начин на оценување			
	17.1	Испит		70 бодови Тест - 1 (прв дел) до 35 поени (мин. 18) Тест - 2 (втор дел) до 35 поени (мин. 18) или устен испит
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на	Редовност на предавањата и вежбите и сите задолженија да се исполнат		

	завршен испит	во текот на зимскиот семестар. Испитот се полага од јануарска испитна сесија.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Чавдарова-Костова	Интеркултурно воспитание	Веда Словена-ЖГ	2001
		2.	Петар Атанасов	Мултикултурализмот како теорија, политика и практика	Евро балкан	2003
		3.	Milan Mesič	Multikulturalizam	Školska knjiga	2006
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зб.на трудови	Мултикултурализмот во Македонија-модел во настанување	Институт отворено општество	2005
		2.	Гр. Автори	Социологија	Студен.збор	1998
	3.	Гордон Маршал	Оксфордски речник по социологија	МИ-АН	2004	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Андрагогија			
2.	Код	208 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Котева-Мојсовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со научни знаења од областа на андрагогијата, да ги осознаат и разберат техниките, принципите, методите и формите на образованието на возрасните, да совладаат техники и комуникациски вештини за образовниот процес со возрасните, да се оспособат за самообразование, за размена на информации и сл, да се оспособат за практична примена на знаењата во наставната практика со возрасните.				
11.	Содржина на предметната програма: Појава и развој на образованието на возрасните; Андрагогијата како наука; Цели на образованието на возрасните, Формално, неформално и информално образование, Модели и стратегии на самообразованието, Возраста и учењето (карактеристики, можности и граници во учењето), Дидактички аспекти и компоненти на образованието на возрасните(принципи, методи, форми, цели курикулум, евалуација), Доживотно учење – поим, карактеристики, потреба,стратегии(перманентно образование, перманентно учење, професионален развој и сл.); Програми за доживотно учење – светско и национално ниво, Андрагошки циклус.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	45 часови за наставни активности 45 часови за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	80 бодови – завршен испит (или два теста по 40 бодови)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовност и активност на предавања и вежби Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени по наведените основи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација од страна на наставникот и анонимна еваулација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	1. Самоловчев, Б	Основи на андрагогија.	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1981
	2.	Група автори	Nacionalna programa za razvoj na obrazovaniето vo Republika Makedonija 2005-2015.	Министерство за образование и наука на Р. македонија	2005
	3.	UNESCO Institute for Lifelong Learning	Global Report on Adult Learning and Education	http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001864/186431e.pdf	2010
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Група автори	Извештај од проект: Перманентно образование на одделенските наставници	ПФ “Св Климент Охридски“	2011
	2.	Alibabić Šefika	Funkcionalna pismenost i samoobrazovanje	Filozofski fakultet - Institut za Pedagogiju i andragogiju. Beograd	1994
	3.	Andrilović, V. Matijević M., i dr	Andragogija	Školska knjiga Zagreb	1985

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Менаџмент во образованието				
2.	Код	209 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	втора година/ трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Розалина Попова-Коскарова проф. д-р Флорина Шеху				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да ги запознаат основите на менаџмент-процесот во образованието.					
11.	Содржина на предметната програма: Поим за менаџмент; Современата улога и функции на менаџментот; Видови на менаџмент (системски, ситуационен и стратегиски, инвестиционен); Одговорност на менаџерот; Способности на менаџерот; Водење на деловен состанок и деловен разговор; Менаџмент и управување со основните училишта; Фактори за успех; Образовни услуги и ресурси; Наставникот и менаџирање на воспитно-образовната работа; Инклузивното образование и важноста во однос на менаџментот во образованието; Мултикултурализмот, интеркултурата и менаџментот во образованието.					
12.	Методи на учење: предавања преку power point презентации, дискусија, дебата, анализа, синтеза, критичко размислување.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3.	Домашно учење	20 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Два колковиумски теста по 35 бода, доколку го избераат предметот повеќе од 10 студенти, или устен испит.			до 70 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за двата практични теста (кои можат да се заменат со бодови од писмен испит кој се администрира во испитна сесија пред завршниот испит).				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Гоцевски, Т.	Образовен менаџмент	Македонска ризница	2003
		2.	Попова-Коскарова, Р.	Менаџмент во образованието (рецензирана интерна скрипта за студенти)	Авторско издание	2014
		3.	Murati, Xh.	Pedagogjia e menaxhimit	Џабеј, Tetovë	2006
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	22.2.	1.	Тодорина, Д.	Мениџмент на класа (10-21 стр.)	Универзитетско издателство Неофит Рилски, Благоевград	2005
		2.	Попова-Коскарова Р.	Комуникација во туризмот (општа и деловна комуникација)	Факултет за туризам, Скопје	2006
		3.				

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД IV СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Училишна педагогија			
2.	Код	210 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Мариета Петрова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити по предметите: - Социологија на образование; - Општа педагогија;			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Завземање промени во системот на едукација, реформирање на училиштата, соочување со несоодветни состави или односи во својот личен и професионален живот кои треба да ги променат, постојани промени во работата, подложност на обуки, создавање на интегритет, љубов, одговорност и свесност, Потребни компетенции на наставникот добро да подучува: - љубов кон професијата, - едукациски компетенции или професионални вештини за подучување, - комуникациски вештини (користење на активно слушање, праќање на необвинувачки јас-пораки) - флексибилност, вложување во себе, - интегритет (користење на невербална комуникација, изразување на чувства, искажување на ставови, мислења, изразување на самодоверба), - одржување на ниво на енергија (држење на телото, начин на справување со стрес)				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> наставнички стратегии за квалитетно училиште и успешно учење; позитивно, значајно и трајно влијание на начинот на кој учиме; проектни примери на успешни наставнички стратегии (идеални за почетници и искусни наставници); креативни стратегии за подучување и учење; нови идеи и нови практични можности во современата настава глобализацијата и нејзиното влијание во образованието (мултикултура и интеркултура); унапредување на инклузивниот процес; аутизам, даунов синдром, дислексија, дискалкулија, хиперактивност. 				
12.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> Едукација (информации и предавања) Интерактивност (работилници, групна работа и brain-storming метода) - давање на задачи за решавање, размислување и „мисловно“ симулирање на проблемски ситуации; практична едукација, базирана на реални ситуации (за време на изведувањето на педагошката практика во училиштата) 				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	90 часови	
		15.2	Вежби, проектни и информациски презентации, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	80 бодови (тестови од изведени два колоквиума и изведен завршен испит)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и	10 бодови		

		усна)				
	17.3	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за полагање завршен испит: -положени условни предмети и -недоволно освоени поени на тестови од изведените два колоквиума за време на семестарот			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Eric Jensen	<i>Super nastava: nastavne strategije za kvalitetnu skolu I uspešno učenje</i>	(prevela Iris Marušić); Zagreb: Educa	2005
		2.	Petrova, Marieta. Petrov, Nikola i Stefanović, Marko	<i>Kreativno vođenje u vrtiću i školi</i>	Tuzla:Izdavačko preduzeće R&S	2004
		3.	Петрова, Мариета	<i>Креативноста на учениците низ слободните активности во основното училиште</i>	Биангл: Битола	1999
	4.	Kasapi, Gj.	<i>Pedagogija shkollore</i>	Art Dizajn, Skopje	2005	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петров, Никола	<i>Трансформационо-иновационите процеси на воспитанието и образованието во РМ на прагот на XXI век</i>	Биангл: Битола	1999
2.		Петров, Никола	<i>Перманентното образование на воспитувачките и наставничките кадри</i>	Биангл: Битола	1997	
3.	Петров, Никола	<i>Соеренемото училиште и неговите предизвици</i>	Филозофски Факултет: Скопје.	1995		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Дидактика			
2.	Код	211 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	втора година/ четврт семестар	7.	Број на ЕКТС – -кредити	9
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Никодиновска – Банчотовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Општа педагогија.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да стекнат знаења од областа на дидактиката; да ги сознаат релевантните аспекти на современата настава; да се оспособат за конструктивна апликација на стекнатите знаења во воспитно-образовната практика; да се развива критичко мислење и способност за решавање на проблеми од едукативна природа; да се оспособат за следење, за прифаќање и за поттикнување на иновациите во образованието; да се оспособат за самообразование.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за дидактика и основни дидактички поими; Појава и развој на дидактиката; Поимска и суштинска определба на наставата; Фактори во современата настава; Цели и задачи на наставата; Класификација и видови на настава; Наставен план и наставна програма; Поим за курикулум; Дидактички принципи; Подготовка и планирање на наставата; Организација на наставата; Наставни методи; Наставни форми; Поим за образовна технологија; Видови на наставни технологии: технологија на усното и на писменото изразување, технологија на организирано набљудување, манипулациска и оперативна технологија, аудиовизуелна технологија, компјутерска технологија, мултимедијска технологија; Поим и класификација на дидактичките медиуми: текстуални медиуми, аудитивни медиуми, визуелни медиуми, аудиовизуелни медиуми, мултимедијалност во наставата; Традиционални и електронски наставни објекти: Поим за наставни објекти, универзални и специјализирани училници, електронски училници, мултимедијални училници; Настава и учење по пат на електронска мрежа и електронски медиуми; Хипертекст во програмираната настава; Електронско учење; Евалуација на текот и резултатите од наставната работа.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојно учење, дебатни дискусии, работилници, истражувачки активности.				
13.	Вкупен расположив фонд на време			225 часа	
14.	Распределба на расположливото време		135 часа наставни активности 90 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	75 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3.	Домашно учење	45 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис – редовност и активност на предавања и вежби. Услов за полагање – освоени минимум 20 поени по наведените основи.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Вилотијевиќ, М.	Дидактика 1, 2 3	Учителски факултет, Београд	1999
		2.	Мурати, Џ.	Дидактика		
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Баковљев, М.	Речник дидактике	Учителски факултет, Београд	1999
		2.	Вилотијевиќ, М.	Врсте наставе	Учителски факултет, Београд	1998
		3.	Никодиновска Банчотовска, С.	Професионалните компетенции на наставниците	Академски печат	2008

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Информациско-комуникациски технологии во наставата				
2.	Код	212 ЗПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година /семестар	втора година/ четврти семестар	4.	Број на ЕКТС- -кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Арјан Скука доц. д-р Јасмина Јовановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за користење апликативен софтвер и интернет во наставата.					
11.	Содржина на предметната програма:		4. Табеларни пресметувачи			
	1. Вовед во интернет		5. Дигитални слики и обработка			
	2. Деструктивен софтвер и заштита		6. Хипермедиа во наставата			
	3. Текст процесори		7. Архивирање и објавување на податоци			
12.	Методи на учење: предавања со дискусија, лабораториски вежби, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположивото време	90 часа наставни активности 60 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа		
		16.3.	Домашно учење	45 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена или усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	0 до 49 бода		5 (пет) (F)		
		50 x до 59 бода		6 (шест) (E)		
		60 x до 69 бода		7 (седум) (D)		
		70 x до 79 бода		8 (осум) (C)		
		80 x до 89 бода		9 (девет) (B)		
		90 x до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовност во посетувањето на наставата, вежбите и домашни задачи.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Стојанов, Н.	Електронски учебник (www.nacestojanov.net)		
		2.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Gralla, P., Troller, M.	How the Internet Works	Que	2006
2.	Edwyn, J.	Learning to change: ICT in schools	OECD Washington center	2001		

		3.	Walkenbach, J., Tyson, H., Wempen, F., Cary, N.	Office 2007 Bible	John Wiley and Sons	2007
		4.	Smith, J.	GIMP for Absolute Beginners	Apress	2012

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД IV СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Психологија на личниот развој			
2.	Код	213 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да стекнат основни знаења за можностите за личниот развој и практично да запознаат некои техники за унапредување на тој развој.				
11.	Содржина на предметната програма: Организам, индивидуа, личност; Потреби, желби, очекувања; Вредности, намери, цели; Верувања, предрасуди; Јас и сликата за себе; Конфликти и фрустрации; Анксиозност; Блокади; Слобода – неслобода; Лична одговорност; Самоостварување – процес на личен развој; Услови за личен развој.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, индивидуална работа, групна работа, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	До 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Студентот да освои 20 бода по која било основа.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Негриоска, Ф., Балажи, С., Николоски-Алушевски, С., Додева,	Образование за животни вештини (прирачник)	БРО, Скопје	2008

			Р., Петроска Бешка, В.			
		2.	Петроска Бешка, В.	Конфликти: што претставуваат и како се разрешуваат	Филозофски факултет, Скопје	1995
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Ристевска, С., Хани, А., Николиќ, В., Аземовски, Н., Демировска, Е., Димушковска Рајковска, Ј.	Социјални вештини и одговорности на наставници и стручни работници во училиштето (прирачник)	ОБСЕ, Скопје	2011
		2.	Јанаков, Б.	Среќа	Софија, Богданци	2007
		3.				

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Следење на напредувањето на учениците				
2.	Код	214 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Никодиновска-Банчотовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со основните карактеристики и со начините на следењето на учениците во основното училиште; Оспособување на студентите за следење на напредувањето на учениците; Оспособување за оценување на учениците; Оспособување за ефективен пристап кон евалуациските процеси во основното училиште.					
11.	Содржина на предметната програма: Поим за следење на напредувањето; Поим за напредувањето на ученикот; Следењето во функција на поттикнување на ученикот; Поврзаноста на следењето, проверувањето и оценувањето со наставната програма; Следењето во функција на евалуација на наставата; Видови и форми на следење и оценување: формативно проверување и оценување, сумативно проверување и оценување; Оценувањето на постигнувањата на ученикот како резултат на следењето; Видови на оценување: бројчано оценување, описно оценување; Активности, постапки и методи во процесот на следењето и оценувањето на напредувањето и постигнувањата на ученикот; Одредување на критериуми во следењето и оценувањето; Поттикнување на самоевалуација кај ученикот; Улогата на документацијата (портфолио); Значењето на повратната информација.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојно учење, дебатни дискусии, работилници, истражувачки активности.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа		
		16.3.	Домашно учење	25 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис – редовност и активност на предавања и на вежби. Услов за полагање – освоени минимум 20 поени по наведените основи.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Vrgoč, H. (urednik),	Praćenje i ocenjivanje školskog uspeha		2002
2.		Grgin, T.	Školsko ocenjivanje znanja	Naklada Slap, Jastrebarsko	2001	

	3.	Matijević, M.	Оценјивање u основној школи,	Трех, Zagreb	2004
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Нацева, Б., Мицковска, Г., Попоски, К.	Описно оценување на постигањата на учениците од I, II и III одделение на основното училиште (концепција)	Биро за развој на образованието, Скопје	2001
	2.	Попоски, К.	Речник на термините од областа на оценувањето на постигањата на учениците,	Македонска книга, Скопје	2002
	3.				

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Психологија на интелигенцијата и умствените способности			
2.	Код	215 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Зоран Михајловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ги прошират познавањата од областа на природата, структурата и практичните манифестации на интелигенцијата, со цел подобро разбирање на индивидуалните разлики во интелектуалните способности и нивните општествени аспекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Развоен наспроти психометриски пристап кон структурата на интелигенцијата; Историја на проучувањето на интелигенцијата; Традиционални и современи теории за структурата на умствените способности; Меѓурасни и меѓуетнички разлики во интелигенцијата; Социјална интелигенција; Емоционална интелигенција; Интелигенцијата и возраста; Интелигенцијата и успехот; Интелигенцијата и креативноста; Интелигенцијата и личноста.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, истражувачки активности, консултации и самостојна работа				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	45 часови настава 45 часови останати форми			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3	Домашно учење	25 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	од 0 до 50 бодови		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бодови		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бодови		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бодови		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бодови		9 (девет) (B)	
		над 91 бод		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовно присуство на настава, најмалку по 18 бодови на секој од двата предвидени теста			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
		Задолжителна литература			

	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Zarevski P.	Struktura i priroda inteligencije	„Naklada Slap“, Jastrebarsko	2000	
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Gardner, H., Kornhaber, M., Wake. W.	Inteligencija. Različita gledišta	„Naklada Slap“, Jastrebarsko	1999	
		2.	Goleman, D.	Emocionalna inteligencija	“Geopoetika”, Beograd	2005	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Комбинаторика со елементи на веројатност			
2.	Код	216ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Математика 1 или Математика			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - изградба на позитивен однос кон математиката и доживување на математиката како креативна, корисна и занимлива дејност; - развивање синтетичко, аналитичко, креативно и критичко мислење; - примена на индуктивното и дедуктивното заклучување; - разбирање на улогата на теоријата на веројатност во современиот живот и во воспитно-образовниот процес; - познавање и разбирање на основните поими од областа на комбинаториката и веројатноста; - познавање и разликување различни форми на репрезентации на математичките објекти и ситуации и разбирање на врските меѓу различните видови репрезентации; - математичко моделирање на едноставни практични проблеми и ситуации со процена на моделите и интерпретирање на математички модели во реален контекст; - поставување проблеми и формулирање комбинаторни задачи (проблеми) и едноставни проблеми од областа на веројатноста во термини на математичкиот јазик и користење различни стратегии за нивно решавање; - правење проценка за точноста на решението на задачата и залагање за квалитет.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Краток преглед на историјата (настанокот и развојот) на теоријата на веројатност и нејзината улога во современиот свет. 2. Основни поими од комбинаториката (комбинации, варијации и пермутации) и нивна примена во решавање едноставни задачи за деца и ученици. 3. Вовед во теоријата на веројатност и нејзина примена во решавање едноставни задачи за деца и ученици.				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, учење со користење ИКТ, проектно учење, учење по пат на решавање проблеми, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, самостојна работа, консултации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 наставни часа, 45 часа за други форми на активн.			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	25 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	50 бодови за завршниот испит		
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 25 бода за проекти, активност и учество (вкупно)				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски Англиски (прозорец на мобилност)				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Митевска, Ј. Грибовска-Поповиќ, Манова-Ераковиќ, Митрушева, Ф.	Математика за IV година на реформираното гимназиско образование	Скопје: Просветно дело АД	2009
		2.	Различни автори	Учебници по математика за основно образование		
	3.	Мишовски, К. Стојановиќ, В.	Сакам да станам шампион	Скопје: Медис – информатика	1997	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Димовски, Д.	Практикум по елементарна математика	Скопје: Просветно дело	1993
		2.	Beckmann, S.	Mathematics for Elementary Teachers with Activity Manual (Third edition)	Pearson International Edition	2011
3.		Sonnabend, T.	Mathematics for teachers (III edition)	Brooks Cole	2004	
4.	Различни автори	Учебници по математика за средно образование				

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ			
2.	Код	217 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора година/ Четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Глигорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	- Цели на предметната програма (компетенции): стекнување на теоретски и практични знаења и вештини од областа, разбирање на потребата од здравствено воспитување на децата, разбирање на целите и задачите на здравственото образование, познавање, пазбирање и употреба на различни методски постапки во здравственото образование на децата, познавање и разбирање на факторите на здравствено образование.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на здравственото образование, Здравствена едукација на децата, методи на здравствено-воспитната работа, Здравствено-воспитни средства, Влијаето на надворешните фактори врз здравјето на децата, фактори на здравствена едукација на децата, Најчести нарушувања на здравјето на предучилишните деца, превентивни мерки за зачувување на здравјето на децата.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90			
14.	Распределба на расположивото време	45			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови (два теста по 35 бода)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3	Активност и учество	10 бодови		
	17.4	Редовност	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.1	1.	В. Novaković, V. Grujić.	Higijena i zdravstveno vaspitanje	Edicija udzbenici Medicinskog fakulteta u Novom Sadu.	2005
		2.	Кекуш Д.	Здравствено васпитање	Висока медицинска школа. Београд	2006
		3.	Д-р Билјана Глигорова	Хигиена	Боро Графика, Скопје	2015
	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.2	1.	Стикова Е. Мурати М. Пиперкоска Б.	ХИГИЕНА	Педагошки факултет "Св. Климент Охридски" Скопје	2003
		2.	Барачков Н, Бујак Ј, Илић Д, Јовић С, Панић М и сар.	Васпитање за здравље кроз животне вештине	Министарство просвете и спорта Републике Србије	2007
	3.					

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Медиумска култура			
2.	Код	218 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Благица Петковска проф. д-р Љуљзим Адеми ас. д-р Анита Штерјоска-Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да стекнат знаења за: настанувањето, развојот и природата на медиумите; да имаат познавање на медиумската култура; да ги познаваат улогите на учесниците во медиумскиот процес; да се стекнат со способности за вреднување на медиумските производи и кон нив да изградат сопствен став и критичко мислење; да се запознаат со целите и задачите на медиумската култура како наставна содржина во основните и во средните училишта, како и на педагошките факултети.				
11.	Содржина на предметната програма: Традиционални и нови медиуми; Културна индустрија; културни Модели; Масовна комуникација; Моќта на медиумите; Актуелните трендови и нивното влијание врз работата со медиумите; Новите професии во европското медиумско опкружување; Медиумската култура како наставна содржина во основните и средните училишта.				
12.	Методи на учење: вежби, дискусии, консултации, практично-апликативни активности.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освоени минимум 20 поени.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.

22.1.	1.	Castells, M.	Informacijsko doba, ekonomija, društvo, kultura	Golden marketing, Zagreb	2000-2003
	2.	Castells, M.	Uspon umreženog društva, Sv. 2	Golden marketing, Zagreb	2000
	3.	Castells, M.	Moć identiteta, Sv. 3,	Golden marketing, Zagreb	2002
	4.	Milosavljević, B.	Pretraživanje multimedijalnih dokumenata	Zaduzbina Andrejević, Beograd	2006
	5.	Levinson, P.	Digitalni McLuhan: vodič za novo doba	Izvori, Zagreb	2001
	Дополнителна литература				
22.2.	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	McLuhan, M.	The Gutenberg galaxy: the making of typographic man	University of Toronto Press, Toronto	2000
	2.	McLuhan, M., Fiore, Q.	The medium the message: an inventory of effects	Corte Madera: Ginko Press	2001
	3.	Gone, Ž.	Образовање и медији	Clio, Zagreb	1998
	4.	Inglis, F.	Теорија медија	Barbat i AGM	1997

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД V СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на педагошките истражувања				
2.	Код	301 ЗПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Мариета Петрова проф. д-р Флорина Шеху				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити по предметите: - Општа и Развојна психологија - Општа, Предучилишна и Семејна педагогија - Методика и Дидактика				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - усвојување на теоретски и на практични основни знаења на научното истражување; - остварување високо-квалитетна стручност и ефективна практика на студентите од групата Одделенска настава во рамките на своето образование.					
11.	Содржина на предметната програма: - Вовед во методологијата на истражувањето, можности и ограничувања; - Научни парадигми; - Видови на истражувања; - Избор на проблем за истражување; - Проектирање на истражување; - Изработка на мерни инструменти; - Спроведување на истражување; - Анализа на податоците, нивна интерпретација и изведување на заклучоци; - Изготвување на извештај; - Практична примена на резултати од истражувањето.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположливото време	90 часа наставни активности 90 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа		
		15.2.	Вежби, проектни и информациски презентации, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Информациска писменост – проектна активност – библиографија			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен	Услови за полагање завршен испит:				

	испит	-положени условни предмети, и -недоволно освоени поени на тестови од изведените два колоквиума за време на семестарот.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Muzić, V.	Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja	Educa, Zagreb	1999
		2.	Cohen, L., Manion, L., Morrison, K.	Metode istraživanja u obrazovanju	Naklada Slap, Zagreb	2004
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Potkonjak, N.	Pedagoški teaurus	Beograd: Zavod za učenike i nastavna sredstva	1997
		2.	Kundačina, M., Gojkov, G.	Zbirka rešenih zadataka iz pedagoške statistike	Vršac, Viša škola za obrazovanje vaspitača	2004
3.	Gojkov, G., Krulj, R., Kundačina, M.	Leksikon Pedagoške metodologije	Viša škola za obrazovanje vaspitača, Vršac	2007		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на музичкото образование со музички инструменти			
2.	Код	302 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Талевски проф. д-р Аида Ислам, проф. д-р Јета Старова-Мехмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на знаења за основните елементи на музичкото образование; стекнување на умеања за нивна практична примена во музицирање и анализа на музички текст; развивање на музичкиот слух; запознавање со историјата на музиката, музичките инструменти,; практично изучување на пијаното и орфовите инструменти.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни елементи на музичкото образование (звук, тон, ноти, паузи, линиски и тонски систем, музички клучеви, имиња на тоновите, и бележење на истите на петтолиние во Ге глуч); Метрика (нагласени – ненагласени метрички делови); Ритмика (едноставни тактови со мерна единица: четвртина нота, осмина нота и половина нота, сложени рамноделни и нерамноделни тактови); Мелодика (основна скала, стапало, степен, тетракорд), Интервали (поим, основни интервали); Артикулација; Динамика; Темпо; Помошни знаци и кратенки; Повишени, снижени и разрешени тонови; Дурски и молски скали до три презнаци; Квинтно-квартен круг; Сузвучие. <i>Класификација на музичките инструменти:</i> 1. жичени (гудачки, жичено-харфови и жичени со клавиши); 2. дувачки (лабијални, со една пластинка, со две пластинки) и аерофони; 3. ударни (мембранофони и идиофони). <i>Историја на музиката:</i> краток преглед на историјата на музиката од првобитното општество до современата музика.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	200			
14.	Распределба на расположивото време	120 часа наставни активности 80 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	70 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			45 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			45 бодови
	17.3	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за двата практични колоквиуми (кои можат да се заменат со бодови од устен испит кој се администрира во испитна сесија пред завршниот испит)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Албански, Турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Талевски Владимир	<i>Основи на музичката теорија со музички инструменти</i>	Скопје	2016
	2.	Соколов, Љупчо	<i>Музички инструменти</i>	Скопје: Трамонтана	2002
	3.	İslam, Aida	<i>Müzik enstrümanları</i>		2012
	4.	Lumturi Mara	Bazat e teorisë së muzikës	Tirana: SHBLU,	1990
	5.	Ermira Babaliu Sopa	Enciklopedia Muzikore	Tirana	1999
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Талевски, Владимир	<i>Основи на музичката теорија со музички инструменти - практикум</i>	Скопје	2016
	2.	Тајчевиќ, Марко	<i>Основи на теорија на музиката</i>	Просветно дело, Скопје	1990
	3.	Соколов, Љупчо	<i>Музички практикум</i>	Скопје: Трамонтана	2008
	4.	İslam, Aida	<i>Piyano Alıştırmaları ve Müzik Eserleri</i>		2012
	5.	Seniha Spahiu	Doracak metodik për arsimtarë të edukatës muzikore të shkollës fillore prej klasës I-VII	Prishtina	2001
	6.	Adolphe Danhauser	Teorie de la Musique	Paris: Editions Lemoine	1996

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на ликовното образование			
2.	Код	303 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета/петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф.д-р Маја Рауник Кирков проф.д-р Бурхан Ахмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на визуелна писменост (разбирање и употреба на ликовниот јазик и ликовните материјали и техники); Адекватна имплементација на ликовниот јазик, материјали и техники во реализација на ликовни творби				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none">• Поим за ликовна уметност и ликовни подрачја (сликарство, цртање, обликување, графика, визуелни комуникации и дизајн)• Ликовен јазик како основно средство за визуелно изразување и визуелна комуникација• Ликовни елементи• Ликовни принципи• Материјали и техники за ликовно дводимензионално и тродимензионално изразување Карактеристики, примена и специфичности во процесот ликовното изразување				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, самостојна ликовно-практична работа, посета и анализа на ликовни изложби				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 3 часа неделно (3 x15=45), вежби 2 часа неделно (2x15=30) 75 часа предавања и вежби 75 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	90 бодови (два практични теста по 35 бода и завршен испит)		

					10 бода)
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)		0 до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство во 70 % од предавања и вежби, освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за тестовите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ордев, Данчо	Материјали и техники во наставата по ликовно	Педагошки факултет, Скопје	2003
	2.	Ордев, Данчо	Основи на наставата по ликовно	Педагошки факултет, Скопје	2002
	3.	Damjanov, Jadranka	Vizualni jezik I likovna umjetnost	Skolska knjiga, Zagreb	1991
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Пеиќ, М	Приступ ликовном дјелу	Школска књига, Загреб	1983
	2.	Јакубин, М	Ликовни језик и ликовне техники	Факултет за ликовни уметности, Скопје	2000
	3.				

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД V СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на природата 1			
2.	Код	304 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Аднан Кахил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - стекнување знаења за основните принципи од природните процеси; - запознавање со одредени карактеристики и функцијата на клетките, ткивата, органите и органските системи кај растенијата, животните и човекот; - запознавање со одредени природни појави кои значително влијаат врз квалитетот на животната средина; - оспособување за понатамошно проширување на знаењата од подрачјето на природните науки. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Постанок на животот 2. Клетката како основна организациона единица на животот 3. Автотрофни организми 4. Хетеротрофни организми 5. Основни еколошки параметри и влијанието на човекот врз нив 6. Човекот и неговото здравје. Нарушувања, начини на превентива и препораки за полесно лечење 7. Воздухот и неговите својства. Загадување и заштита 8. Водата и нејзиното значење. Загадување и заштита 9. Основна градба и функции на почвата. Загадување и заштита 10. Горива и греење 11. Бои и светлина 12. Основни карактеристики на природните појави 				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, учење по пат на решавање проблеми, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, самостојна работа, консултации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		125 часа		
14.	Распределба на расположливото време		75 наставни часа 50 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (два колоквиума по 20 бода и завршен испит до 30 бода)			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: редовно следење на наставата со најмногу две отсуства. Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50% од бодовите за секој од колоквиумите или изработена семинарска работа.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Ѓоргоски, И.	Основи на природата (авторизирана скрипта за студентите на ПФ)	2007
	2.	Мулев, М.	Заштита на животната средина	Скопје	
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Ѓоргоски, И.	Основи на биологијата (авторизирана скрипта)	2006	
2.	Alberts, B., Bray, D., Johnson, A., Lewis, J., Raff, M., Roberts, K., Walter, P.	Essential Cell Biology, An Introduction to the Molecular Biology of the Cell	Garland Publishing Inc, New York & London	2005	
3.		Учебници по природните науки за основно образование			

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на природата 2			
2.	Код	305 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Аднан Кахил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот Хигиена.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - стекнување продлабочени знаења за основните принципи на природните процеси и нивните законитости; - запознавање со одредени карактеристики и функцијата на клетките, ткивата, органите и органските системи кај растенијата, животните и човекот; - запознавање со одредени природни појави кои значително влијаат врз квалитетот на животната средина; - оспособување за понатамошно проширување на знаењата од подрачјето на природните науки. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Жива и нежива природа. Постанок на животот 2. Хемиска градба на живите организми 3. Клетката како основна организациона единица на животот 4. Автотрофни организми 5. Хетеротрофни организми 6. Основни еколошки параметри и влијанието на човекот врз нив 7. Воздухот и неговите својства. Загадување и заштита 8. Водата и нејзиното значење. Загадување и заштита 9. Основна градба и функции на почвата. Загадување и заштита 10. Горива и греене 11. Бои и светлина 12. Основни карактеристики на природните појави 13. Магнет и магнетизам 14. Електрицитет и биоелектрицитет 15. Енергија, добивање, користење и заштита 16. Лет и летање 				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, учење по пат на решавање проблеми, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, самостојна работа, консултации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				150 часа
14.	Распределба на расположливото време				75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (два колоквиума по 20 бода и завршен испит до 30 бода)			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување		до 50 бода		5 (пет) (F)

	(бодови/оценка)	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: редовно следење на наставата со најмногу две отсуства. Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50% од бодовите за секој од колоквиумите или изработена семинарска работа.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Ѓоргоски, И.	Основи на природата (авторизирана скрипта за студентите на ПФ)	2007
	2.	Мулев, М.	Заштита на животната средина	Скопје	
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Ѓоргоски, И.	Основи на биологијата (авторизирана скрипта)	2006	
2.	Alberts, B., Bray, D., Johnson, A., Lewis, J., Raff, M., Roberts, K., Walter, P.	Essential Cell Biology, An Introduction to the Molecular Biology of the Cell	Garland Publishing Inc, New York & London	2005	
3.		Учебници по природните науки за основно образование			

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на статистиката				
2.	Код	306 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година/семестар	Трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Слаѓана Јаќимовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Математика 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Разбирање на поимот и улогата на статистиката во современиот живот и во воспитно-образовниот процес - Познавање и разбирање на основните статистички поими и методи - Претставување податоци со помош на табели и графикони - Споредување различни репрезентации на истите статистички податоци, процена, избор и примена на најсоодветно претставување во конкретна задача/проект - Анализа и евалуација на статистички податоци - Откривање, користење и интерпретација на мерите на централна тенденција - Употреба и интерпретација на стандардната девијација и нормалната распределба во конкретна задача/проект - Собирање податоци користејќи набљудувања, анкети и експерименти - Формулирање прашања и собирање податоци за заедничка карактеристика на две популации или различни карактеристики во една популација - Продлабочено разбирање на содржините од областа на работа со податоци во предучилишниот период и во деветгодишното основно образование - Конструкција и анализа на проблеми од областа на работа со податоци, користење стратегии за нивно решавање и процена на целите постигнати со нивно решавање. 					
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Вовед во статистика, историски преглед - Поим за варијабла, видови на варијабли, нивоа на мерење; - Методи на избор на примерок; - Вовед во експериментален дизајн: набљудување, експеримент, анкетирање; - Статистички графикони и табели: столбести дијаграми, пиктографи, кружни графикони, линиски графикони, точкести графикони; - Хистограми и распределби на зачестеност; - Мери на централна тенденција: мода, медиана, средна вредност (просек) - Мери на варијација: варијанса и стандардна девијација; - Работа со податоци во предучилишниот период и во основното образование 					
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, учење со користење ИКТ, проектно учење, учење по пат на решавање проблеми, практични вежби, индивидуална работа, групна работа, самостојна работа, консултации					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови				
14.	Распределба на расположливото време	45 часови за наставни активности 45 часови за други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	25 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			50 бодови за завршниот тест	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			40 бодови	

	17.3	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 25 бод од проектни задачи и активност и учество, вкупно.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски Англиски (прозорец на мобилност)				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Petz, B.	Osnove statistike za nematematičare, 3. dopunjeno izdanje	Jastrebarsko: "Slap"	1997
	2.	Различни автори	Учебниците по математика за основно образование			
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Митевска, J. и група автори	Математика за IV година на реформираното гимназиско образование	Скопје: Просветно дело АД	2009
		2.	Stephens, L. J.	Beginning Statistics (Shaum's Outline Series)	New York: McGraw-Hill	1998
		3.	Bluman, A. G.	Elementary Statistics - A Step by Step Approach	Boston : McGraw-Hill	1997

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Акциони истражувања во воспитно-образовната работа				
2.	Код	307 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Мариета Петрова проф. д-р Флорина Шеху				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот: Методологија на педагошко истражување				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - запознавање на студентите од групата Одделенска настава со значајните својства на акционите истражувања и можностите за менување на појавите кои се истражуваат; - оспособување на студентите од групата Одделенска настава за имплементирање на елементи на стратегијата за развој на курикулумот и неговата структура; - успешно конкретизирање на исходот од образованието и операционализирање на училишниот курикулум.					
11.	Содржина на предметната програма: Избор на проблеми за истражување; - Проектирање акциони истражувања; - Изработка на мерни инструменти; - Спроведување акционо истражување; - Изготвување извештај за акционо истражување.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби, проектни и информациски презентации, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа		
		16.3.	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (два колквиума по 20 бода или завршен испит до 40 бода)			40 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна) - информациска писменост 10 бода - проектна активност (power point презентација) 35 бода - библиографија 5 бода			50 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
			македонски, албански			
			Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Kundačina, M., Banđur, V.	Акционо истраживање у школи	Учитељски факултет у Узичу: Универзитета у Крагујевцу	2004
		2.	Банђур, V.	Улога наставника у малим акционим истраживањима	Републички педагошки завод, Бања Лука	2000
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Halmi, A.	Strategije kvalitativnih истраживања у примijenjenim друштвеним znanostima	Naklada Slap	2005
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагогија на слободното време				
2.	Код	308 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Сузана Никодиновска-Банчотовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да стекнат знаења од областа на педагогијата на слободното време; да се запознаат со карактеристиките и со значењето на слободното време како педагошки феномен; да ги осознаат можностите за воспитно дејствување во слободното време на децата и младите; да стекнат знаења за принципите, методите и активностите во слободното време; да се оспособат за примена на стекнатите знаења во воспитно-образовната практика со децата и младите.					
11.	Содржина на предметната програма: Општествено-историски аспекти на слободното време; Слободното време како педагошки феномен; Теоретски основи на педагогијата на слободното време; Цел и задачи на педагогијата на слободното време; Принципи на педагогијата на слободното време; Објективни и субјективни фактори кои влијаат во организирањето на слободното време; Улогата на училиштата во организирањето на слободното време на учениците; Форми на организирање на слободното време и видови активности; Перспективи во развојот на педагогијата на слободното време.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојно учење, дебатни дискусии, работилници, истражувачки активности.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, удиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа		
		16.3.	Домашно учење	25 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис – редовност и активност на предавања и вежби. Услов за полагање – освоени минимум 20 поени по наведените основи.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Баракоска, А.	Педагогија на слободно време	Скопје	2003
2.		Мурати, Џ.	Pedagogjia e kohes se lire	Shkup	2005	
3.		Основи за програмирање на воннаставната воспитно-	Министерство за образование,	1999		

			образовна дејност во основното училиште и на работата на стручните работници	Скопје	
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Plenković, J.	Slobodno vreme i odgoj	Filozofski fakultet, Zadar	1997
	2.	Plenković, J.	Slobodno vreme mladeži	Filozofski fakultet, Zadar	2000
	3.				

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на работа со надарени деца			
2.	Код	309 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Камчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот/ката: <ul style="list-style-type: none"> • да ги познава и разбира поимите надареност, креативност и талент; • да разликува видови надареност; • да ги познава карактеристиките на надарените ученици во основно-училишниот период; • да ги познава фазите и факторите на развојот на надареноста; • да се оспособи за препознавање и идентификување на надарени ученици; • да ги познава, разбира и употребува формите за работа со надарени ученици; • да познава модели за изработка на наставни програми за работа со надарени ученици; • да се оспособи за употреба на методи, техники и стратегии за работа со надарени ученици • да се оспособи за управување со информации (способност да се добијат и да се анализираат информации од различни извори); • да се оспособи за професионално комуницирање, соработка и тимска работа. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> 1. Што е надареност? <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Дистинкција на поимите: надареност, креативност, талент 1.2. Различни концепции за природата на надареноста (мултидимензионални, когнитивни, развојни) 2. Видови надареност: мултипла, вербална, математичка, уметничка и спортска надареност и надареност за лидерство 3. Карактеристики на надарените <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Методи за утврдување на карактеристиките на надарените ученици 3.2. Класификации на карактеристиките на надарените <ol style="list-style-type: none"> 3.2. 2. Карактеристики на надарените во основно-училишната возраст 4. Развој на надареноста <ol style="list-style-type: none"> 4. 1. Фази во развојот на надареноста 5. Фактори што влијаат на развојот на надареноста 6. Препознавање и идентификација на надарените ученици <ol style="list-style-type: none"> 6. 1. Насоки и принципи за препознавање и идентификација на надарените ученици 6.2. Методи и форми на идентификација на надарените ученици 6.3. Субјекти кои учествуваат во идентификацијата надарените ученици 6.4. Инструменти за идентификација на надарените ученици 7. Форми на работа со надарени ученици <ol style="list-style-type: none"> 7.1 редовни паралелки со додатна настава 7.2. индивидуализирани паралелки 7.3 специјализирани училишта 7.4. вонучилишни институции 7.5. збогатување и акцелерација 8. Едукација на надарените ученици <ol style="list-style-type: none"> 8.1. модели за изработување наставни програми за работа со надарени ученици 8.2. методи техники и стратегии за работа со надарени ученици 8.3. улогата на наставникот во едукацијата на надарените ученици 				

12.	Методи на учење: предавања, вежби, методски хоспитации во предучилишни институции, истражувачки активности, работилници, симулации, индивидуална работа, групна работа и самостојна работа.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време			90 часа		
14.	Распределба на расположливото време			45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски) семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење	30 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (два теста од 35 бода или завршен испит максимум до 70 бода)			70 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (10 бода) презентација: писмена и усна (10 бода)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Арнаудова, В., Ач. Лешниковска, Е.	Надарено дете	Филозофски , Скопје	2000
		2.	Кеверески, Љ.	Каков наставник им треба на надарените и талентираните деца	Киро Дандаро, Битола	2007
	3.	Кеверески, Љ.	Светот на надарените и талентираните деца	Летра, Охрид	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		РБ	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Gorgević, B.	Individualizacija vaspitanja darovitih	Prosveta, Beograd	1979
		2.	Koren, I.	Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika	Školske novine, Zagreb	1989
3.	Koren, I.	Nastavnik i nadareni ucenici	Školske novine, Zagreb	1989		

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Воспитно-образовен софтвер				
2.	Код	310 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Арјан Скука доц. д-р Јасмина Јовановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Потпис од претходните предмети по ИКТ				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за користење воспитно-образовен софтвер.					
11.	Содржина на предметната програма: 1. Софтвер за математика 2. Софтвер за природни науки 3. Софтвер за дигитална фотографија		4. Софтвер за мајчин јазик 5. Софтвер за тестови и квизови			
12.	Методи на учење: предавања со дискусија, лабораториски вежби, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		90 часа			
14.	Распределба на расположливото време		45 часа предавања и вежби 45 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		30 часа	
		15.2.	Вежби(лабораториски, аудиториски) семинари, тимска работа		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		нема	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часа	
		16.3.	Домашно учење		30 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		80 бода		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена или усна)		10 бода		
	17.3.	Активност и учество		10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		0 до 49 бода		5 (пет) (F)	
			50 x до 59 бода		6 (шест) (E)	
			60 x до 69 бода		7 (седум) (D)	
			70 x до 79 бода		8 (осум) (C)	
			80 x до 89 бода		9 (девет) (B)	
		90 x до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовност во посетувањето на наставата, вежбите и домашни задачи.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
		1.	Стојанов, Н.	Електронски учебник (www.nacestojanov.net)		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
1.			Прирачници за Edubuntu			

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД VI СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по почетно читање и пишување (македонски јазик)		
2.	Код	311 ЗПОН		
3.	Студиска програма	Институт за одделенска настава		
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус		
6.	Академска година/семестар	трета година/ шестисеместар	7.	Број на ЕКТС- -кредити
8.	Наставник	проф. д-р Благица Петковска ас. д-р Анита Штерјоска-Митреска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): студентите да ја усвојат теоријата на наставата по предметното подрачје Почетно читање и пишување, како базно подрачје за понатамошна работа по Методиката на наставата по македонски јазик. По запознавањето на поимот и предметот на Методиката на наставата по македонски јазик воопшто, како и клучни поими кои треба да се усвојат (мислење, јазик, говор, дидактички говор), студентите треба да се насочат за изведување на современа настава по предметот Македонски јазик која го развива критичкото мислење кај учениците преку ефикасно учење. Тие се запознаваат со општите и специјалните методи на оваа настава, имајќи предвид дека се земаат тие методи кои како критериум ја имаат природата на спознајниот процес. Бидејќи ќе се овладува со читањето и пишувањето студентите се упатуваат на современи техники за читање и пишување, графички организатори, кооперативни и др. техники.</p> <p>Студентот треба да се оспособи да изведува настава по подготовка за почетно читање и пишување (предбукварски дел на наставта) и настава по почетно читање и пишување (букварски дел на наставата).</p> <p>Наставата по Почетно читање и пишување има за цел да ги запознае студентите со задачите и психо-физиолошките основи на читањето и пишувањето, со методите и распоредите за Почетно читање и пишување (со акцент на аналитичко-синтетичкиот гласовен метод и методот на глобални зборови, применливи во наставата за Почетно читање и пишување на македонски наставен јазик).</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Главни моменти во развојот на наставата по мајчин јазик во минатото; Општ поглед на развитокот на наставата по македонскиот јазик во минатото; Поим, предмет и теоретските основи на Методиката на наставата по Македонски јазик; Мислењето, јазикот и говорот, дидактичкиот говор; Критичкото мислење во училиницата на часот по Македонски јазик.</p> <p>Настава по Подготовка за почетно читање и пишување:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логографска фаза - предбукварски дел на наставата <ul style="list-style-type: none"> - Формирање на поимот за реченица - Запознавање со поимот збор - Формирање на поимот глас. - Претходни испитувања на децата за учење на читање и пишување <p>Настава по Почетно читање и пишување:</p> <p>Алфабетска и ортографска фаза - букварски дел на наставата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Задачи на наставата по Почетно читање и пишување. <p>Читање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Физиолошко-психолошки основи на читањето - Нарушувања при читањето – дислексија - Говорни, артикулациони нарушувања – дислалија. <p>Пишување</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим и суштина на пишувањето - Подготовки за пишување - Нарушувања при пишувањето – дисграфија. <p>Краток преглед на методите за почетно читање и пишување</p> <ul style="list-style-type: none"> - Синтетички методи - Аналитички методи - Глобален метод - Аналитичко-синтетички гласовен метод. <p>Распореда на читање и пишување</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одделен распоред на читање и на пишување - Паралелен распоред на читање и пишување - Комбиниран распоред на читање и пишување. <p>Постапки за обработка на буквите</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одделна (монографска) обработка на буквите; 			

	<ul style="list-style-type: none"> - Обработка на групи букви - Комбинирана обработка на букви Комплексна постапка.				
12.	Методи на учење: предавања, работилници, практика, консултации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време			150 часа	
14.	Распределба на расположливото време		75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Освоени минимум 20 поени.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Петковска, Бл.	Методика на креативната настава по предметот Македонски јазик во нижите одделенија на основното училиште	МАГОР, Скопје	2008
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Китанов, Бл.	Методика на наставата по македонски јазик од I до IV одделение со практикум		2001
	2.	Михајловиќ В., Бојовиќ., Трајковиќ, Б.	1. Методика наставе српскохрватског језика 2. Вежбе из методике наставе српскохрватског језика за студенте више педагошке школе - смера разредне наставе		1987
	3.	Миоч, Ј.	Настава почетног читања и писања по комплексном методу, Приручник за учитеље и студенте учитељског факултета	Завод за уџбенике и наставна средства	1996
	4.	Петковска, Бл., Велоска, Г., Илијевски, Н.	Прирачник за наставници кои изведуваат настава за II одделение на деветгодишното		2007

			основно образование, Биро за развој на образованието			
		5.	Синадиновска, О.	Методика, Практикум за наставата по македонски јазик во нижите одделенија на основното училиште	Просветно дело, Скопје	1990
		6.	Неделковска, И., Буклевска, И.	Прирачник со збирка активности по македонски јазик од I до IV одделение		2002
		7.	Ѓаковиќ, П.	Почетно читање и писање по комплексном поступку	Завод за уџбенике и наставна средства, Сарајево	2002
		8.		Учебниците за македонски јазик од I до IV одделение во основното училиште на Р. Македонија		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по почетно читање и пишување			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава Педагошки факултет „Св. Климент Охридски,“ Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	III година / VI семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Лулзим Алиу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Албански јазик со култура на изразувањето и Литература за деца.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ја усвојат теоријата на наставата по предметното подрачје Почетно читање и пишување, како базно подрачје за понатамошна работа по Методиката на наставата по македонски јазик. По запознавањето на поимот и предметот на Методиката на наставата по македонски јазик воопшто, како и клучни поими кои треба да се усвојат (мислење, јазик, говор, дидактички говор), студентите треба да се насочат за изведување на современа настава по предметот Македонски јазик која го развива критичкото мислење кај учениците преку ефикасно учење. Тие се запознаваат со општите и специјалните методи на оваа настава, имајќи предвид дека се земаат тие методи кои како критериум ја имаат природата на спознајниот процес. Бидејќи ќе се овладува со читањето и пишувањето студентите се упатуваат на современи техники за читање и пишување, графички организатори, кооперативни и др. техники. Студентот треба да се оспособи да изведува настава по подготовка за почетно читање и пишување (предбукварски дел на наставта) и настава по почетно читање и пишување (букварски дел на наставата). Наставата по Почетно читање и пишување има за цел да ги запознае студентите со задачите и психо-физиолошките основи на читањето и пишувањето, со методите и распоредите за Почетно читање и пишување (со акцент на аналитичко-синтетичкиот гласовен метод и методот на глобални зборови, применливи во наставата за Почетно читање и пишување на македонски наставен јазик).				
11.	Содржина на предметната програма: Главни моменти во развојот на наставата по мајчин јазик во минатото. Општ поглед на развитокот на наставата по македонскиот јазик во минатото; Поим, предмет и теоретските основи на Методиката на наставата по Албански јазик; Мислењето, јазикот и говорот, дидактичкиот говор; Критичкото мислење во училиницата на часот по Албански јазик.				
12.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Метода на објаснување (монолошка); ➤ Метода на разговор (дијалогска); ➤ Метода на анализа; ➤ Метода на работа со текст; ➤ Илустративна - демонстративна метода; ➤ Метода на читање; ➤ Метода на дискутирање; ➤ Метода на креирање на текст, и др. 				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа,			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	30 часови	
			16.2	Самостојни задачи	30 часови	
			16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			до 70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			до 15 бодови	
	17.3	Активност и учество			до 15 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Положен испит по Албански јазик со култура на изразувањето и Литература за деца.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lulzim Aliu	Metodika e mësimi të gjuhës shqipe në ciklin e ulët të arsimit fillor		2012
		2.				
		3.				
	Дополнителна литература					
	22.2	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Avzi Mustafa	Didaktika e gjuhës shqipe dhe e leximit letra	Logos A, Shkup	2002
		2.	Mimoza Gjokutaj,	Didaktika e gjuhës shqipe, ë	Libri universitar, Tiran	2009
3.						

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по математика 1			
2.	Код	312 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Макашевска проф. д-р Методи Главче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Да ги познаваат и да ги разбираат психолошките и логичките основи на наставата по математика; - Да ги познаваат, разбираат и применуваат дидактичко-методичките особености на наставниот процес (методи, форми, принципи); - Да ги познаваат стратегиите на следење, проверување и оценување на постигнувањата на учениците. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Математиката како научна дисциплина и наставен предмет - Методиката на наставата по математика како научна дисциплина - Психолошки и логички основи на наставата по математика - Методички приоди при воведување на математичките поими - Карактеристики на наставата по математика (цели и стандарди на постигања) - Содржини на наставата по математика - Математичка задача - Суштина на наставата по математика - Мотивирање и поттикнување за учење математика - Наставни принципи во наставата по математика - Форми на наставна работа - Методи на наставна работа - Организација, планирање и реализирање на наставата по математика - Следење, проверување и оценување на знаењата на учениците - Организација на посебни видови наставна работа по математика 				
12.	Методи на учење: предавања, индивидуални и тимски разбирања, работилници, симулации, методи на работа во двојки, методи на групни дискусии.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				150 часа
14.	Распределба на расположливото време				75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (два теста по 35 бода или завршен устен испит до 70 бода)			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (10 бода) Презентација: писмена и усна (10 бода)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на предавања и на вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
	РБ	Автор	Наслов
	Издавач	Год.	
22.1.	1.	Макашевска В.	Методика на наставата по математика 1 (интерна скрипта)
	2.	Metodi Gllavçe	Metodika e Mësimdhënies së Matematikës 1 (интерна скрипта)
	3.		Програми по математика од I до V одделение
	Дополнителна литература		
	РБ	Автор	Наслов
	Издавач	Год.	
22.2.	1.	Ачовски, Д.	Методика на наставата по математика, I – IV одделение
	2.	Малчески	Методика на наставата по математика
	3.	Дејић, М., Егерић, М.	Методика наставе математике
	4.	Spahiu, I., Spahiu, L.	Didaktika e arsimimit matematik
			ПФ „Св. Климент Охридски“, Скопје
			Сојуз на математичари на Македонија, Скопје
			Учитељски факултет, Јагодина
			Skopje: Prosvetno delo

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студи			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на природонаучното и општественото подрачје 1			
2.	Код	513 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Камчевска проф. д-р Леонора Јегени проф. д-р Аднан Кахил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот/ката: <ul style="list-style-type: none"> • да стекне теоретски и практични знаења и вештини од областа; • да ги разбира предметот, задачите и методологијата на дисциплината; • да ја познава структурата и концепцијата на дисциплината и нејзината поврзаност со други дисциплини; • да го познава историскиот развој на дисциплината; • да го познава значењето на дисциплината во системот на развојот на личноста и да развива постапки за поттикнување на одредени аспекти; • да ги познава и разбира развојни законитости, разлики и потреби на ученикот; • да се оспособи за развивање стратегии за формирање на претстави и поими; • да се оспособи за изведба на набљудувањето како сознајна постапка; • да ги познава, разбира и користи наставните планови и програми за одделенска настава по наставните предмети од природонаучното и општественото подрачје; • да ги познава, разбира и вреднува целите на наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да се оспособи за дефинирање на образовни, воспитни и функционални цели согласно наставните содржини и возрастните особености на учениците; • да ги познава и разбира содржинските особености на наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да познава, разбира и користи постапки за картографско описменување на учениците; • да познава, разбира и користи методски постапки за воведување на поимите за време; • да се оспособи за интердисциплинарно поврзување на содржините; • да ги познава материјални ресурси потребни за реализација на наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да го вреднува наставничкиот кадар како човечки ресурс во реализацијата на наставата од природонаучното и општественото подрачје 				

	<ul style="list-style-type: none"> • да го познава учебникот и неговата функција во наставата од природонаучното и општественото подрачје • да се оспособи за управување со информации (способност да се добијат и да се анализираат информации од различни извори); • да се оспособи за професионално комуницирање, соработка и тимска работа. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> Одредување на методиката на наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> Дефинирање на методиката на наставата од природонаучното и општественото подрачје Цели на методиката на наставата од природонаучното и општественото подрачје Специфичности на методиката на наставата од природонаучното и општественото подрачје Структура на методиката на наставата од природонаучното и општественото подрачје Интердисциплинарност на на методиката на наставата од природонаучното и општественото подрачје Методологија на методиката на наставата од природонаучното и општественото подрачје Развој на идејата за создавање на природната и општествената средина Значење на наставата од природонаучното и општественото подрачје за развојот на личноста на ученикот <ol style="list-style-type: none"> Значење на наставата од природонаучното и општественото подрачје за интелектуалниот развој на ученикот Значење на наставата од природонаучното и општественото подрачје за социоемоционалниот и моралниот развој на ученикот Значење на наставата од природонаучното и општественото подрачје за естетскиот развој на ученикот Еколошко воспитание Сознајни процеси во наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> Теоретски основи на создавањето Остварување на создавањето Елементи на сознајниот процес Формирање и развој на претстави и поими кај учениците во раниот училишен период Наставата од природонаучното и општественото подрачје во одделенската настава <ol style="list-style-type: none"> Активности во рамките на фазата на влез Наставни планови и програми за наставните предмети во рамките на природонаучното и општественото подрачје Структурни компоненти на наставните програми (дефинирање и конкретизација на наставните цели) Содржинска поставеност на наставата од природонаучното и општественото подрачје Материјални ресурси потребни за реализација на наставата од природонаучното и општественото подрачје Наставничкиот кадар како човечки ресурс во реализацијата на наставата од природонаучното и општественото подрачје Учебникот и неговата функција во наставата од природонаучното и општественото подрачје 			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, методски хоспитации во основни училишта, истражувачки активности, работилници, симулации, индивидуална работа, групна работа и самостојна работа.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време		150 часа	
14.	Распределба на расположливото време		75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа

17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови (два теста од 35 бода или завршен испит до 70 бода)			70 бода	
17.2.	Семинарска работа/проект (10 бода) Презентација: писмена и усна (10 бода)			20 бода	
17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на предавања и на вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Камчевска, Б.	Методика на наставата од природонаучното и општественото подрачје	Педагошки факултет, Скопје	2016
	2.	Žan, D.	Metodike nastave prirode i društva	Školska knjiga, Zagreb	2005
	3.	Žderic, M i dr.	Metodika nastave prirode i društva	Sombor	2003
	4.	Murati, M.	Metodika e mësimit të naturës dhe shoqërise	Педагошки факултет, Скопје	1999
	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Колонцовски, Б.	Ученикот во наставата по природа,	Битола	2001
	2.	Колонцовски, Б.	Детето истражувач на природата, Битола	Битола	2001
	3.	Pletenac, V.	Osnove metodike nastave prirode i društva	Školska knjiga, Zagreb	1991
	4.	Јегени, Л.	Улогата на прашањата на воспитаникот во создавањето на природата и општеството	Виста принт, Скопје	2012
	5.	Jegeni, I	Metodika e punas educative arsimore nga naturës dhe shoqërise		2015

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ликовното образование со методика			
2.	Код	314 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета/шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Маја Рауник Кирков проф. д-р Бурхан Ахмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на теоретски и практични знаења и вештини од областа; - Разбирање на предметот, задачите и методологијата на методиката на ликовно образование како научна дисциплина; - Познавање на историскиот развој на дисциплината; - Стекнување на знаења за основите, карактеристиките и специфичностите на методиката на ликовното образование - Стекнување на знаења за развојните фазите во детскиот ликовен израз - Препознавање на ликовните типови на ученици - Познавање, разбирање и користење на наставните планови и програми по ликовно образование за одделенска настава - Стекнување на знаења, вештини и способности за следење и стимулирање на детскиот ликовен израз - Реализација на глобално планирање во почетното образование (1- 5 одделение) - Реализација на годишно планирање во почетното образование (1- 5 одделение) - Реализација на дневно планирање во почетното образование (1- 5 одделение) 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Цел и задачи на методиката на ликовно образование - Историски преглед на методика на ликовно образование - Развојни фази во детското ликовно изразување - Ликовни типови на деца - Принципи, методи, форми и специфичности на наставата по ликовно образование - Видови на концепти на наставата - Наставен план и програма - Когнитивни, моторички и креативни карактеристики на учениците во однос на ликовното изразување - Подготовка и планирање на наставата - Глобално, годишно и дневно планирање 				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, вежби, проектни активности, консултации, самостојно учење, дебатни дискусии, хоспитации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 2 часа неделно (2 x15=30), вежби 2 часа неделно (2x15=30) клиничка настава (1x15=15) 75 часа предавања и вежби 75 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	45 часови	

		16.3	Домашно учење		30 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		90 бодови (два практични теста по 35 бода и завршен испит 10 бода)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	0 до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство во 70 % од предавања и вежби, освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за тестовите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ордев, Данчо	Методика на настава по ликовно образование	Педагошки факултет, Скопје	2004
		2.	Карлаварис, Богумил	Методика ликовног одгоја 1	Ријека, Хофбауер	1991
		3.	Танај Emil-Robert	Likovna kultura u razrednoj nastavi	Školska knjiga, Zagreb	1989
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пеиќ, М	Приступ ликовном дјелу	Школска књига, Загреб	1983
		2.	Belamarič, D	Dijete i oblik	Zagreb: Školska knjiga	1986
	3.					

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Музичко образование со методика				
2.	Код	315 ЗПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година / семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Талевски проф. д-р Аида Ислам асс. м-р Мујесере Илјази				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усојување на знаења за целите, задачите и содржините на методиката по музичко образование; оспособување за планирање, реализација и евалуација на наставата по музичко образование. Стекнување основни начела за примена на музиката како средство на функциите и кај децата со посебни потреби. Придобивките на музиката во современите тенденции во инклузивното образование во развиените земји во Европа и светот. Стекнување на знаења за користење на технологиите во наставата по музичко.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во методиката (муз. образование во одделенската настава поим, значење, подрачја, содржини, дидактички принципи); Фактори; Личноста на наставникот; Планирање на наставата; Методи на наставата; Форми на наставата; Наставни средства и помагала; Евалуација на наставната работа; Наставни теми: пеење, музика и движење, слушање музика, свирење на ДМИ, основи на музичката писменост, основи на детското изразување и творење. Запознавање на музичкиот потенцијал како значајно средство за развојот на функциите кај децата со посебни потреби. Развивање на мотивација, компетенции и вештини во реализацијата на музичкото образование кај децата со посебни потреби. Примена на аудио-визуелни средства во реализација на програмската содржина во музичкото образование во инклузивната настава. Запознавање и примена на мултимедијалните принципи и техничко-технолошките средства во наставните програми по музичко образование.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположлив фонд на време		150			
14.	Распределба на расположивото време		75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава			45 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи			5 часови
		16.2	Самостојни задачи			40 часови
		16.3	Домашно учење			30 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови			35 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			45 бодови	
	17.3	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)		до 50 бода			5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за двата практични теста (кои можат да се заменат со бодови од устен испит кој се администрира во испитна сесија пред завршниот испит)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Албански, Турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Талевски, Владимир	Методика на музичкото образование		2012
	2.	Islam, Aida	Müzik Eğitimi Metodu		2012
	3.	Ockelford, Adam	Music for Children and young people with Complex Needs	Oxford University Press	2008
	4.	Schwalkwijk, F. W.	Music and People with Developmental Disabilities	London: Jessica Kingsley	1994
	5.	Isacsson, E.	The Multimedia Music Theory Teaching Project	Indiana University	2001
	6.	Foreman Greg & Kyle Pace	Integrating Technology with Music Instruction	Alfred Publishing	2008
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Братиќ Т. Филиповиќ Љ,	Музичка култура у разредној настави (приручник за студенте учителског факултета и факултета уметности)	Јагодина – Приштина	2001
	2.	Радевски Т. Радевска Н.	Методски прирачник по музичко образование за учители за 3 и 4 одделение,	„Ирнел“ Скопје	2001
	3.	Атанасова-Вукова А.	Вокално развитие и воспитание на децата	издателско-печатна база ЕЦНКФКС.	1986
	4.	Choksy, Lois, Robert M. Abramson, Avon E. Gillespie & David Woods	Teaching Music in Twenty/First Century (2 ed.)	Prentice Hall	2000
	5.	Ellen R. Daniels & Kay	Kurikulum za inkluziju,	Zagreb, Matica	2003

			Stafford	Razvojno-primjereni program za rad s djecom s posebnim potrebama		
--	--	--	----------	--	--	--

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД VI СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Педагошка комуникација			
2.	Код	316 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Котева-Мојсовска проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења од областа на наставната комуникација; да се стекнат со комуникациски вештини во наставната дејност; да ги усвојат принципите, формите и методите на интерактивното комуницирање, да усвојат современи стратегии за интерактивно комуникациско решавање на дилемите и проблемите во наставната практика и да развијат умешност за детектирање и хуманизирање на комуникациските проблеми кај учениците; да развијат (само)критичко мислење; да развијат способност и умешност за апликација на знаењата во воспитно-образовната практика; ;				
11.	Содржина на предметната програма: Поим, значење и карактеристики на комуникацијата; Општеството, комуникацијата и педагогијата; Комуникацијата во воспитно-образовниот простор; Педагошки вредности на комуникација; Основни комуникациски поими; Компоненти и процеси на комуникацијата; Пораката-воспитно средство; Типови педагошка комуникација; Интерперсоналната и интерактивната комуникација како педагошки и развојни компоненти; Вербална и невербална комуникација; Комуникацијата и различностите; Асертивна комуникација;. Функции на комуникација меѓу наставникот и детето/ученикот,. Комуникациски фидбек; Активно слушање; Тимското работење; Форми на комуникација во воспитно-образовниот процес; Комуникациски техники на учење и воспитно-образовното делување; Дебатирање во воспитно-образовните процеси; Реституција- воспитна техника;. Фактори за успешна педагошка комуникација; Интеркултурна комуникација; Комуникацијата и инклузивноста; Ненасилна комуникација; Наставникот, комуникацијата и менаџирањето на воспитно-образовниот процес; Вреднување и евалуација на остварената педагошка комуникација; Комуникацијата како алатка за следење на развојот на дете/ученикот; Метакомуникација во и вон воспитно-образовниот процес; Мотивацијата и комуникацијата во воспитанието и образованието; Деловна комуникација во и вон воспитно-образовниот процес; Комуникациски бон-тон; Основи за успешен јавен настап; Педагошки ефекти од мас-медиумската комуникација; Комуникациски конфор; Барииери во комуникацијата; Фактори за развој на комуникациски вештини кај децата/учениците.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	75 часови за наставни активности 75 часови за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	60 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови	
		16.2	Самостојни задачи	25 часови	
		16.3	Домашно учење	35 часови	
17.	Начин на оценување				80 бодови – завршен испит
	17.1	Тестови			

			(или два теста по 40 бодови)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовност и активност на предавања и вежби Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени по наведените основи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Котева-Мојсовска Т	Општа и педагошка комуникологија-учебник со практикум	Поддржано од Педагошки факултет, Скопје со Одлука бр 02-718/7, од 2015	2016
	2.	Brajša P.	Pedagoška komunikologija	„Školske novine“ Zagreb.	1993
	3.	Bratanić M.	Mikropedagogija (interakcisko-komunikaciski aspekt odgoja),	„Školska knjiga“, Zagreb.	1990
4.	Murati,	Komunikologija pedagogjike,	Çabej, Tetovë.	2000	
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор		Издавач	Година
	1.	Chelsom G.D	Restitucija - Preobrazba školske discipline	Alinea“, Zagreb.	1994
	2.	Мирасчиева С.	Комуникацијата меѓу наставникот и ученикот во основното училиште	Педагошки факултет „Гоце Делчев“ (60-96стр.) Штип	2005
	3.	Sean Neill	Neverbalna komunikacija u razredu	Educa Zagreb	1994

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет на предмет	Комуникологија			
2.	Код	317 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Котева-Мојсовска проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат научни знаења од областа на комуникологијата; да се стекнат со комуникациски вештини во наставната дејност; да ги усвојат принципите, формите и методите на интерактивното комуницирање, да усвојат современи стратегии за интерактивно комуникациско решавање на дилемите и проблемите во наставната практика и да развијат умешност за детектирање и хуманизирање комуникациските проблеми кај учениците; да развијат критичко мислење; да развијат способност и умешност за апликација на знаењата во воспитно-образовната практика;				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникологијата - наука за комуникацијата; Комуникологијата и другите науки; Односот на комуникологијата со педагогијата; Теории врз кои се заснова комуникологијата; Системот и структурата на комуникологијата; Однос меѓу комуникологијата и комуникацијата; Основи, значење и карактеристики на комуникацијата; Современоста и комуникацијата; Глобализацијата и комуникацијата; Процес и системи на комуникацијата; Компоненти и насоки на комуникацијата; Видови комуникација (масовна, лична, со други, со посредство, езоповска, медиумска, информациска); Интерперсонална комуникација; Аспекти на комуникацијата -воспитни, образовни, социјални, емоционални; Улогата на комуникацијата во воспитно-образовниот процес; Масмедиумите, училиштето и комуникацијата; Ефектите од разни видови и средства на комуницирање; Јавното мислење и комуникацијата; Културата и комуникацијата; Вредносниот систем, однесувањето и комуникацијата; Емоционалната писменост и комуникацијата; Мотивационата писменост и комуникацијата; Комуникацијата и деловното однесување; Креирање стил на однесување; Вербална и невербална комуникација; Техники и форми на комуникацијата; Принципи на комуникацијата (во јавност, пред публика, писмено, лично, професионално, и сл.); Стереотипите и комуникацијата; (Само)контролата и комуникацијата; Придобивките од правилната комуникација; Пропусти и потешкотии при комуникација; Одредени позитивни практики и комуникацијата. Комуникацијата и когнитивниот развој.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни активности, дебатни дискусии, работилници, проблемски расправи, проектни активности, консултации, самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	75 часови за наставни активности 75 часови за други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		60 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови

16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови		
		16.2	Самостојни задачи	25 часови		
		16.3	Домашно учење	35 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		80 бодови – завршен испит (или два теста по 40 бодови)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: редовност и активност на предавања и вежби Услов за полагање завршен испит: освоени минимум 20 поени по наведените основи				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1	1.	Томиќ, Zorica	Комunikologija,	Ќigoja štampa, Beograd	2003
		2.	Чокревски, Т Жоглев, З	Комуникации, односи, иницијативи	Универзитет „Св. Климент Охридски“, Битола	2003
		3.	Murati, X	Комunikologjia dhe teknika e komunikimit,	Ќabej, Tetovë	2004
	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2	1.	Mandić, Tijana	Комunikologija	CLIO, Beograd.	2003
		2.	Reardon kathleen	Interpersonalna komunikacija	Alinea, Yagreb	1998
3.						

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД VII СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по Македонски јазик 1			
2.	Код	401 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Благоица Петковска ас. д-р Анита Штерјоска-Митревска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по Почетно читање и пишување			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да развијат истражувачки однос кон јазичните појави и кон воспитно-образовната практика по НП Јазик; Да ја следат, да ја проверуваат и да ја оценуваат наставната практика; Да ги оценуваат и да се стремат да ги усовршуваат наставните програми по Јазик, учебниците, стручната литература, дидактичките материјали и др., како и систематски да ги следат развојните процеси и тенденции на Методиката на наставата по македонски јазик како синтетичка наука; Студентите, исто така, треба да развијат истражувачки однос кон НП Изразување и творење; Да овладеат со методите за потребните форми на изразување и творење, за оценување на наставната практика по ова предметно подрачје и да развиваат стремеж кон негово подобрување и усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: Програмски барања; Методски упатства за разработка на содржини од областа на македонскиот јазик; Творечки пристап во наставата по Јазик; Настава по граматика; Настава по правопис; Форми на правописни вежби; Наставни методи; Графички организатори, Цели и задачи на Наставата по изразување и творење; Односот помеѓу усното и писменото изразување; Основни методски барања за остварување на програмски содржини; Форми на сврзано изразување: <ul style="list-style-type: none"> - Прераскажување - Раскажување - Опишување - Известување - Лични и деловни состави - Писмени работи Оценување и поправка на ученичките писмени работи.				
12.	Методи на учење: предавања, работилници, хоспитации, практика, консултации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				150 часа
14.	Распределба на расположливото време				75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на		Освоени минимум 20 поени.		

	завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Петковска, Бл.	Методика на креативната настава по предметот Македонски јазик во нижите одделенија на основното училиште	МАГОР	2008
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Китанов, Бл.	Методика на наставата по македонски јазик од I до IV одделение со практикум		2001
	2.	Михајловиќ, В., Бојовиќ, Трајковиќ, Б.	1. Методика наставе српскохрватског језика, 2. Вежбе из методике наставе српскохрватског језика за студенте више педагошке школе – смера разредне наставе		1987
	3.	Николић, М.	Методика наставе српског језика и књижевности		1990
	4.	Синадиновска, О.	Методика, Практикум за наставата по македонски јазик во нижите одделенија на основното училиште	Просветно дело	1990
	5.	Петковска, Бл., Велоска, Г., Илијевски, Н.	Прирачник за наставници кои изведуваат настава за II одделение на деветгодишното основно образование, Биро за развој на образованието		2007
	6.	Неделковска, И., Буклевска, И.	Прирачник со збирка активности по македонски јазик од I до IV одделение		2002
	7.	Миоч, Ј.	Почетно читање и писање по комплексном поступку	Завод за уџбенике и наставна средства	2002
	8.		Учебниците за македонски јазик од I до IV одделение во основното училиште на Р. Македонија.		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по албански јазик - 1			
2.	Код	401 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	IV година / VII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Лулзим Алиу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по почетно читање и пишување			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да развијат истражувачки однос кон јазичните појави и кон воспитно-образовната практика по НП Јазик; Да ја следат, да ја проверуваат и да ја оценуваат наставната практика; Да ги оценуваат и да се стремат да ги усовршуваат наставните програми по Јазик, учебниците, стручната литература, дидактичките материјали и др., како и систематски да ги следат развојните процеси и тенденции на Методиката на наставата по албански јазик како синтетичка наука; Студентите, исто така, треба да развијат истражувачки однос кон НП Изразување и творење; Да овладеат со методите за потребните форми на изразување и творење, за оценување на наставната практика по ова предметно подрачје и да развиваат стремеж кон негово подобрување и усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: Програмски барања; Методски упатства за разработка на содржини од областа на албанскиот јазик; Творечки пристап во наставата по Јазик; Настава по граматика; Настава по правопис; Форми на правописни вежби; Наставни методи; Графички организатори, Цели и задачи на Наставата по изразување и творење; Односот помеѓу усното и писменото изразување; Основни методски барања за остварување на програмски содржини; Форми на сврзано изразување:				
12.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Метода на објаснување (монолошка); ➤ Метода на разговор (дијалогска); ➤ Метода на анализа; ➤ Метода на работа со текст; ➤ Илустративна - демонстративна метода; ➤ Метода на читање; ➤ Метода на дискутирање; ➤ Метода на креирање на текст, и др. 				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			до 70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			до 15 бодови
	17.3	Активност и учество			до 15 бодови
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит по Методика на наставата по почетно читање и пишување		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
22.1	1.	Lulzim Aliu	Metodika e mësimit të gjuhës shqipe në ciklin e ulët të arsimit fillor	
	2.			
	3.			
	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
22.2	1.	Avzi Mustafa	Didaktika e gjuhës shqipe dhe e leximit letra	Logos A, Shkup
	2.	Mimoza Gjokutaj,	Didaktika e gjuhës shqipe, ë	Libri universitar, Tiran
	3.			

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по математика 2			
2.	Код	402 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Весна Макашевска проф. д-р Методи Главче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Да поседуваат знаења за современите модели и стратегии во методиката на настава по математика вклучувајќи ја и математиката со размислување; - Да познаваат, разбираат и применуваат различни методски постапки за воведување на природните броеви и аритметичките операции со нив; - Да познаваат, разбираат и применуваат различни постапки за воведување на, геометриските форми и тела; - Да познаваат, разбираат и применуваат различни постапки за воведување на поими од мерење и проценување на величините; - Да познаваат, разбираат и применуваат различни методи, постапки и начини на собирање, обработка, средување и претставување на податоци; - Да применуваат различни методски постапки во зависност од содржинската и програмската ситуација; - Да применуваат постапки соодветни на индивидуалните образовни потреби на учениците. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Методиски пристапи во изучување на множества - Методиски пристапи во изучување на природните броеви - Методиски пристапи во изучување на релациите - Методиски пристапи во изучување на дробките - Методиски пристапи во изучување на геометриските содржини - Методиски пристапи во изучување на мерењето и мерните единици - Методиски пристапи во изучување на на геометриските поими - Методиски пристапи во изучување на содржини за работа со податоци - Методски модели и стратегии на математика со размислување 				
12.	Методи на учење: предавања, индивидуални и тимски разбирања, работилници, симулации, методи на работа во двојки, методи на групни дискусии.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време			150 часа	
14.	Распределба на расположливото време			75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (два теста од 35 бода или завршен устен испит до 70 бода)			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (10 бода) Презентација: писмена и усна (10 бода)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на предавања и вежби и успешно реализиран час.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Макашевска В.	Методика на наставата по математика 2 (интерна скрипта)		2016
	2.	Metodi Gllavçe	Metodika e Mësimdhënies së Matematikës 2 (интерна скрипта)		2016
	3.	Род, Џ., Кнапмилер, М.Е., Туре, М.	Математика со размислување во почетните одделенија	БРО, Скопје	2009
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Ачовски, Д.	Методика на наставата по математика, I – IV одделение	ПФ „Св. Климент Охридски“, Скопје	1998
	2.	Малчески	Методика на наставата по математика	Сојуз на математичари на Македонија, Скопје	2016
	3.	Дејић, М., Егерић, М.	Методика наставе математике	Учителски факултет, Јагодина	2007
	4.		Програми по математика од I до V одделение		
	5.	Spahiu, I., Spahiu, L.	Didaktika e arsimimit matematik	Skopje: Prosvetno delo	2000

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на природонаучното и општественото подрачје 2			
2.	Код	503 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Камчевска проф. д-р Леонора Јегени проф. д-р Аднан Ќахил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот/ката: <ul style="list-style-type: none"> • да ја разбира важноста од партиципација на ученикот во наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да познава различни видови на активности според специфичните домени на развој на ученикот; • да се оспособи за креирање на активности за ученикот; • да ги познава факторите кои влијаат на активностите на ученикот; • да ги познава и разбира содржинските и дидактичко-методските особености на наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да се оспособи за остварување на поттикнувачко расположение за учење; • да ги познава фазите на наставниот процес; • да се оспособи за самоподготвување, планирање и реализирање наставни часови од природонаучното и општественото подрачје; • да се оспособи за интердисциплинарно поврзување на содржините; • да се оспособи за управување и планирање на времето; • да се оспособи за идентификација, разбирање и употреба на различни принципи на наставна работа; • да ги познава, разбира и употребува различни методи во наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да се оспособи прилагодено да употребува различни форми на наставна работа; • да познава, разбира и употребува различни медиуми; • да се оспособи за организирање на активно и самостојно учење, подготвување на учениците за ефикасно учење; • да се оспособи за дизајнирање и развивање ефикасни стратегии за наставна работа; • да се оспособи за прилагодена употреба на различни објекти за изведување на наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да се оспособи за прилагодена употреба на различни современи наставни системи во наставата од природонаучното и општественото подрачје; • да ја познава и разбира теренската настава; • да се оспособи за организирање на самостојна работа на учениците, дополнителна и додатна настава според можностите и способностите на учениците; • да се оспособи за организирање на активно и самостојно учење, подготвување на учениците за ефикасно учење; • да се оспособи за проверка и оценка на знаењето и постигнувањата на учениците како и формирање на повратни информации; • да се оспособи за професионално комуницирање, соработка и тимска работа; • да се поттикнува на самостојност, критичност и самокритичност и самооценување. 				

11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процесирање на наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Партиципација на ученикот во наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1 Појмовно и суштинско определување на активностите на учениците 1.1.2 Класификација и видови активности на учениците 1.2 Фактори кои влијаат на активностите на ученикот <ol style="list-style-type: none"> 1.2.1 Формирање реална слика за себе 1.2.2 Мотивацијата на учениците 1.2.3 Интересите на учениците 1.3 Оспособување на ученикот за активна настава во рамките на природонаучното и општественото подрачје 2. Планирање и процесирање на наставни часови од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Наставниот час како микроединица во наставниот процес 2.2 Структура на наставните часови 2.3 Карактеристики на наставниот час 2.4 Определување цели на наставниот час 2.5 Типологија на наставни часови 2.6 Правила и упатства за осмислување можни сценарија за наставни часови 2.7 Подготовка на наставникот за наставен час од природонаучното и општественото подрачје 2.8 Евалуација на наставни часови 3. Специфичности во примената на наставните принципи во наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Принцип на научна и идејна насоченост 3.2. Принцип на систематичност и постапност 3.3. Принцип на нагледност 3.4. Принцип на свесност и активност 3.5. Принцип на трајност и квалитет на усвоените знаења, способности, вредности и ставови 3.6. Принцип на индивидуализација и диференцијација 3.7. Принцип на поврзаност на теоријата со практиката 3.8. Принцип на актуелност 3.9. Корелација на наставните принципи 4. Методи во наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Видови наставни методи <ol style="list-style-type: none"> 4.1.1 Вербални наставни методи 4.1.2 Демонстративно-илустративни наставни методи 4.1.3 Методи на самостојна работа на учениците 4.1.4 Избор, примена и корелација на наставните методи 5. Извори на знаења во наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Текстуални медиуми 5.2. Визуелни медиуми 5.3. Аудио-визуелни медиуми 6. Форми на наставна работа од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Фронтална форма 6.2. Групна форма 6.3. Тандем или работа во пар 6.4. Индивидуална форма 7. Примена на современи наставни системи во наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 7.1 Програмирана настава 7.2 Проблемска настава 7.3 Учење со откривање 7.4 Интегрирана настава
-----	--

	7.5 Теренска настава 7.6 Дополнителна и додатна настава 8. Вреднување на постигнувањата на учениците во наставата од природонаучното и општественото подрачје 8.1. Традиционално оценување и современата настава 8.2. Описно оценување 8.3. Оспособување на наставниците за описно оценување 8.4. Избор и примена на соодветни постапки, техники и инструменти за бележење на постигнувањата на учениците					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, методски хоспитации во основни училишта, истражувачки активности, работилници, симулации, индивидуална работа, групна работа и самостојна работа.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време			150 часа		
14.	Распределба на расположливото време			75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (два теста од 35 бода или завршен испит до 70 бода)			70 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (10 бода) Презентација (писмена и усна) (10 бода)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на предавања и на вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
Ред. Број		Автор	Наслов	Издавач	Год.	
1.		Камчевска Б.	Методика на наставата од природонаучното и општественото подрачје	Педагошки факултет, Скопје	2016	
2.		Žan, D.	Metodike nastave prirode i društva	Školska knjiga, Zagreb	2005	
3.		Žderic, M. i dr.	Metodika nastave prirode i društva	Sombor	2003	
4.	Murati, M.	Metodika e mësimit të naturës dhe shoqërise	Pedagoški fakultet, Skopje	1999		
	Дополнителна литература					
	РБ	Автор	Наслов	Издавач	Год.	

22.2.	1.	Колонцовски, Б.	Ученикот во наставата по природа	Битола	2001
	2.	Колонцовски, Б.	Детето истражувач на природата	Битола	2001
	3.	Pletenac, V.	Osnove metodike nastave prirode i društva	Školska knjiga, Zagreb	1991
	4.	Јегени, Л.	Улогата на прашањата на воспитаникот во сознавањето на природата и општеството	Виста принт, Скопје	2012
	5.	Jegeni, I	Metodika e punas educative arsimore nga naturës dhe shoqërise		2015

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на физичкото образование				
2.	Код	404 ЗПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Бујар Саити проф. д-р Марјан Малцев				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	студентите да добијат сознанија и способности за разбирање, анализа и самостојна работа; да се сфати суштината и значењето на предметот и неговата практична примена во воспитно-образовната работа, соодветно да ги применат стекнатите знаења, умеања и навики при решавање на одредени проблеми.				
11.	Содржина на предметната програма	<ul style="list-style-type: none"> - Предмет, цели и задачи на физичкото образование - Историски аспекти на физичкото образование - Основни методски поими во физичкото и здравствено образование - Анатомско-физиолошки карактеристики и телесни деформитети - Основни карактеристики и динамика на биолошкиот раст и развој на децата - Основни апликативни движења - Структура на физичките способности – Средства на физичкото и здравствено образование - Систематизација на физичките вежби и ставови - Елементарни, штафетни и други игри 				
12.	Методи на учење	предавања, видео проекции, вежби, хоспитации, дискусии со практични вежби; истражувачки активности; индивидуална и групна работа				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности, 75 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часа		
		16.2	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Испит: тест 1 (минимум 18, максимум 35 бода) тест 2 (минимум 18, максимум 35 бода) Студентот нема право да го полага вториот тест доколку не освоил потребен број на поени од првиот (18 поени). Студентот полага завршен испит (до 70 бода) доколку го нема положено првиот тест			70 бода	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис е 50% од редовноста на наставата. Услов за полагање завршен испит е да одржи еден практичен час.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год
		1.	Саити, Н., Саити, Б.	Vazat e edukates fizike me metodike	Просветно дело, Скопје	2000
		2.	Малцев, М.	Методика на физичкото образование	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2011
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год
		1.	Малцев, М., Васовиќ, М.	Физички развој преку игра		2012
		2.	Анастасовски, А.С.	Физичко воспитание		
3.	Тодоровски, Д.	Методика на физичко образование				

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД VII СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја			
2.	Код	405 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен	Прв циклус студии			
6.	Академска година/семестар	четврта година седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Бобан Петровски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	Да се добијат научни и продлабочени сознанија за Светската и Европската историја како и нејзиниот ипакт врз историјата на Македонија и соседите од антиката до денес. Да се развие критичко мислење и став за тие историските процеси.			
11.	Содржина на предметната програма	Студентите да ги осознаат најзначајните збиднувања при историскиот развој на Светот и Европа од антиката до крајот на XX-почеток на XXI век. Создавањето на државата во антиката со акцент на оние во Медитеранскиот басен. Европското редновековие, Византија, крстоносните војни, големи географски откритија, Османлиите и османлискиот продор на Балканот. Индустриска револуција и создавање на националните држави. во XIX-почеток на XX век. Првата и Втората светска војна и светот потоа, како и Европа и светот по 1991 година до денешницата.			
12.	Методи на учење	Критичко-аналитичен метод; компаративен метод.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	80 часа.			
14.	Распределба на расположливото време	Предавања, вежби, самостојна работа, проектни задачи и презентација на резултатите.			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања	20	
		15.2	Вежби	20	
16.	Други форми на активности	16.1	Самостојна работа	20	
		16.2	Проектни задачи	10	
		16.3	Презентација на проектни задачи	10	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Испит			бодови
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3	Активност и учество			бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно и активно следење на наставата и завршување на зададените работни задачи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			

		Ред. број				
		1.	Н.Машкин	Историја на Стариот Рим	Скопје	2000
		2.	Г.Острогорски	Историја на Византија	Скопје	1992
		3.	Х.Инлацик	Османлиската империја	Скопје	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број				
		1.	Е.Hobsbaum	Doba extrema	Београд	2002
		2.	Група автори	Оксфордска историја на XX век	Софија	2000
		3.	J.Black	Word History	Perragon Inc.	2005

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Национална Историја			
2.	Код	406 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Прв			
6.	Академска година/семестар	петти семестар трета година	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Бобан Петровски проф. д-р Борче Илиевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат научни и продлабочени сознанија за историјата на Македонија и соседите од антиката до денес. Да се стекнат сознанија за најзначајните историски текови и појави кај македонскиот народ, деловите од народите и другите етнички групи во Македонија, нивните соседи на Балканот, но и во Европа, како и да се развие критичко мислење и став за историските процеси.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите да ги осознаат најзначајните збиднувања при историскиот развој на Македонија, соседните земји (Албанија, Бугарија, Србија, Косово, Грција) и Европа од антиката до крајот на XX-почеток на XXI век. Создавањето на државата на античките Македонци, како и нејзините односи и врски со другите држави на Балканскиот Полуостров во времето на антиката. Периодот на средновековието во Македонија и нејзините соседи, со неизбежен поглед на медијева Европа. Османлиите и османлискиот период во Македонија и регионот. Преродбата кај македонскиот, албанскиот и другите народи на Балканот. Формирање на националните држави во XIX-почеток на XX век. Балканските војни и периодот до Втората светска војна низ призмата на регионот. Македонија по Втората светска војна: формирање на современата македонска држава и нејзиниот развој по 1991 година.				
12.	Методи на учење: критичко-аналитички; компаративен;				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	80 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, теренска настава, домашни задачи, проектни активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	20 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		Бодови	

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			Бодови	
	17.3	Активност и учество			Бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до / бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно и активно следење на наставата и извршување на поставените задачи				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуиран				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ	Скопје	2008
		2.	Група автори	Historija e Shqipërisë, I-II.	Tiranë	1959/1967
	3.	Х.Иналџик	Османската империја	Слово, Скопје	2004	
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ, I, II, III, IV, V.	ИНИ, Скопје	1998-2003
		2.	П.Бартл	Албанци	Београд	2004
3.	Група автори	Документи на македонскиот народ за самостојност и за создавање на национална држава, Том 1 и 2.	Скопје	1981		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Работилница по слободни активности по македонски/албански/турски јазик			
2.	Код	407 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ седмисеместар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Благица Петковска проф. д-р Љуљзим Адеми доц. д-р Хулија Скука ас. д-р Анита Штерјоска-Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентот се оспособува да организира креативни работилници за слободни ученички активности за работа во секција, односно во дружина во основното училиште по: 1. Мајчин јазик; 2. Литературни творештво; 3. Интерпретативно и креативни дискурси (изразно читање, прераскажување; рецитирање; беседење (говорење); 4. Новинарски написи; 5. Сценски говор и изведба; 6. Филмско творештво (изразување).				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Битни елементи на културата на говорот (За културата воопшто; Култура на говорот (поим и дефиниција); Потребата и значењето за култура на говорот; Основни својства на добриот говор (вистинитост, правилност, јасност (разбирливост), содржина, смисла, целисходност на говорот; течност); 2. Устен говор (физиолошки основи и акустички својства: говорни модели на усно комуницирање; говорни вежби (за: опуштање; држење на телото; за јакнење на респираторните органи; вежби по мимика; вежби по артикулација; вежби по акцентирање; структура на говорниот исказ (акцентски такт, блок, пасаж, пасажен круг); вредности на усниот говор(интонација, интензитет, пауза, реченично темпо, гест и мимика, вистинитоста на контекстот); говорен релјеф (воспоставување на говорен релјеф; говорниот релјеф и мисловно-емоционалните сигнали); 3. Интерпретативни и креативни дискурси (изразно читање; изразно прераскажување; рецитирање; беседење (говорење); основи на реториката (особеностите на јавното говорење; реторичките видови на јавното говорење; психолошките аспекти на односот говорник и аудиториум; совладување на тремата и стравот; подготовка и остварување на говорот; видови на говор; стил и говор (стил и стилистика); стил во говорот – личноста на говорникот и стилот; лингвистичките, естетските и емоционалните елементи на стилот; стилски средства (глас, збор и реченица); видови стилови; функционални стилови; стиловите по структура; Монолог и дијалог; 4. Версификација: поим за верс; ритам; системи на версификација; метрички системна версот; основи за поетските форми; ритмичка организација на модерната поезија; врзан текст: основи за прозните форми; пишување: обука за креативно пишување: а) компонентите на пишувањето (концептите за пишувањето; б) процесот на пишување (претпишување, пишување на верзии, прегледување, уредување и објавување на писмениот состав); вклучување на водечките стилски форми (нарација, опишување, известување и расправа; јазично-стилски вежби; компоненти на писменоста (содржина, јазик, стил, естетски вредности и правопис); 5. Јазик (јазикот како систем: фонетско-фонолошки, морфолошки, синтаксички, лексичко-фразеолошки, семантички); 6. Драмско говорење: поим за сценографија; видови текстови за претстави; сценски говор; сценски движења; интегрирање на сите елементи во реализацијата на претставата; 7. Новинарски написи: основи поими за новинарските форми и нивната структура; јазично-стилски карактеристики на новинарските написи; печат; радио-дифузни средства, ТВ, информативна училишна табла; Филмско изразување: основни поими за филмот и за говорот на подвижните слики (сценарио, режија, лик, инсерт, кадар и др.); основни обиди за аматерско филмско творештво.				
12.	Методи на учење: аналитичко-синтетички, метод на повторување, хеурстички разговор, истражувачки метод, креативен метод и метод на проблемско излагање; повеќе соодветни техники за: говорење, читање и пишување.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				90 часа
14.	Распределба на расположливото време				45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	

		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода
	17.3.	Активност и учество		10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Освоени минимум 20 поени.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
22.1.	1.	Цветановиќ, Вл.	Основе културе говора и реторике, (преведени теми на македонски јазик според Програмата)	Београд
		Шипка, М.	Култура говора, (преведени теми на македонски јазик според Програмата)	Нови Сад
		Минова –Гуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик	Скопје
	Дополнителна литература			
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
22.2.	1.	Здравковски, Ц.	Драмата во наставата	1994
	2.	Петковска, Бл.	Повеќе авторски и коавторски трудови (со м-р А. Штерјоска) од областа на Методиката на наставата по Македонски јазик (достапни во електронска и печатена форма)	
	3.	Група автори: Клер, Н., Холдргрив-Ресендерс, Р., Монсон, М. м-р Ц. Вестрик	Прирачници за подучување читање и пишување во одделенската настава	Скопје
	4.	Лазаревска, Сп., Ангелеска Н.	Со читање и пишување до критичко мислење	Скопје
	5.	Јурчиќ, А., Фејос, А., Диниќ, М., Чупиќ, М.	Прирачник за успешно читање и писање (преведен)	Белград
	6.	Мркшиќ, Б.	Умјетност и дете	Загреб

		7.	Повеќе автори (избор на професорот)	Избрани литературно-уметнички текстови, новинарски написи и др. (фотокопии), носачи на звук и на филмски записи).		
--	--	----	---	--	--	--

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Кукларство и сценографија			
2.	Код	408 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта/седми семестар	7.	Број на Кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Маја Рауник Кирков проф. д-р Бурхан Ахмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на знаења за карактеристиките на куклените претстави - Стекнување на способности за изработка на гињол кукла и сценографија за куклена претстава - Реализација на куклена гињол претстава Стекнување на способност за вреднување на куклени претстави				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Поим за кукларство - Видови на кукли - Карактеристики и изработка на гињол кукла - Поим за сценографија во куклена претстава, видови и карактеристики - Видови текст за куклена претстава - Сценски говор - Сценски движења Интегрирање на сите елементи во реализација на куклена претстава				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дискусии, самостојна ликовно-практична работа, посета и анализа на куклени претстави, консултации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 2 часа неделно(15x2=30 часа) вежби 1 час неделно(15x1=15) 45 часа предавања и вежби 45 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 поени бодови (два теста по 35 поени)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови		

	17.3	Активност и учество			30 бодови	
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	0 до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство во 70 % од предавања и вежби, освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за тестовите				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ордев, Данчо	Материјали и техники во наставата по ликовно	Педагошки факултет, Скопје	2003
		2.	Покривка, В.	Дијете и сценска лутка	Школска књига, Загреб	1980
		3.	Glibo, R.	Lutkarstvo i scenska kultura,	Ekološki glasnik Zagreb	2000
	Дополнителна литература					
	22.2	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дражиќ, Б.	Дјете исценска лутка	Школска књига, Загреб	1965
		2.	Јакубин, М	Ликовни језик и ликовне техники	Факултет за ликовни уметности, Скопје	2000
3.		Ivon, H.	Lutka kao animacijsko, odgojno i metodičko sredstvo u dječjem vrtiću,	Zbornik radova Sveučilišta u Zadru. Stručni odjel za izobrazbu učitelja i odgajatelja predškolske djece, Zadar	2003	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , <u>втор</u> и <u>трет</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Еколошко воспитание			
2.	Код	409 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ седми семестер	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Глигорова проф. д-р Леонора Јегени проф. д-р Аднан Кахил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): стекнување на теоретски и на практични знаења и вештини од областа, познавање на значењето на дисциплината во системот на развој на личноста, поседување на теоретски и практични знаења и вештини од областа, разбирање на еколошката култура на учениците, разбирање на целите и задачите на еколошкото воспитание, идентификување, разбирање и употреба на различни принципи на еколошкото воспитание, употреба на различни методски постапки во еколошката едукација, познавање и разбирање на содржинските особености на наставата во основното образование и можностите за еколошко воспитание, познавање и разбирање на факторите на еколошка едукација на ученикот.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на еколошкото воспитание; Еколошка култура на учениците (еколошка свест и еколошки навики); Еколошка едукација на учениците (цели и задачи на еколошкото воспитание, принципи на еколошкото воспитание, методски постапки во еколошката едукација); Еколошка информираност; Еколошки знаења и вештини; Еколошка ориентација на учениците; Фактори на еколошка едукација на ученикот.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				90 часа
14.	Распределба на расположливото време				45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење	часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (два теста по 40 бода)			80 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (Ф)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (Е)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (Д)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (Ц)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (Б)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература				

		Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Митиќ, Љ.	Методика еколошког васпитања	Учитељски факултет, Врање	2008	
	2.					
	3.					
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Grupa autora	Praktikum za ekološko obrazovanje učitelja	Pedagoska akademija za obrazovanje učitelja, Beograd	1992	
	2.	Erić, D.	Ekološki bukvar	Zavod za udzbenike i nastavna sredstva, Beograd	1991	

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД VIII СЕМЕСТАР**

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на воспитна работа		
2.	Код	410 ЗПОН		
3.	Студиска програма	Одделенска настава		
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св.Климент Охридски“		
5.	Степен	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Четврта година, VIII семестар	7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Розалина Попова-Коскарова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	Студентите да се стекнат со сознанија, како и да овладеат со вештини и техники како најуспешно да го менаџираат (водат) одделението , како воспитно да делуваат во разрешувањето на дисциплински и др. проблеми и како да градат механизми на групен живот и работа во одделението.		
11.	Содржина на предметната програма	Потреба од современо менаџирање (водење) на одделението или класот; Причини (внатрешни и надворешни), за занемарување на воспитната функција на училиштето и како да се надминат; Приоритети на современото училиште ;Стереотипите и предрасудите во образованието и можностите за нивно надминување, Педагошка ориентација на наставникот и климата во одделението; Методи и принципи на воспитна работа,(метод на поттикнување, метод на спречување, метод на играње улоги и метод на убедување и уверување) и нивните средстав;Современи модели,стратегии и техники на воспитно делување и воспоставување контрола во одделението (реституција, реалитетна терапија, Кантеров модел);Светски искуства во разрешувањето на дисциплинските проблеми; Комуникација и интеракција во воспитниот процес; Заедничко решавање на проблеми;Неопходност од комуникација на наставникот со родителите (современи начини на одржување родителски средби).		
12.	Методи на учење	Интерактивни предавања, студии на случаи, симулации, практични вежби		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположливото време	60 часа наставни активности 60 часа други форми на активности		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	45 часа
		15.2	Вежби (аудиторски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часа
		16.2	Самостојни задачи	20 часа
		16.3	Домашно учење	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1	Испит		70 бода
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода
	17.3	Активност и учество		10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
		Ред. број			
		1.	Р.Попова-Коскарова	Стратеги, модели и техники за успешно менаџирање со одделението или класот	
		2.	Скривенер, Џ.	Техники на управување со одделение/клас (45-90)	
			Јофискен, Скопје	2008	
			АрсЛамина, Скопје	2017	
	3.	Попова-Коскарова, Р.	Стереотипите и предрасудите во образованието и можностите за нивно андминување, Прирачник за меѓуетничко интегрирано образование на наставничките факултети	УСАИД	2014
	Дополнителна литература				
	22.2	Ред. број			
1.		Миљковиќ, Д.Ријавец, М	Боље бити ветар него лист (76-121)		
2.		Зборник на трудови од тематска расправа Реафирмација на воспитната функција на училиштето	Педагошки факултет Св.Климент Охридски Скопје	2009	
3.		Rijavec, M, Miljkovic, D.	Позitivna disciplina u razredu	IEP, Zagreb	2016

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по македонски јазик 2			
2.	Код	411 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ осмисеместар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Благоица Петковска ас. д-р Анита Штерјоска-Митреска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да ја усвојат теоријата на методиката на наставата по Читање литература и лектира; да се запознаат со задачите и целите на наставата по Читање, литература и лектира, со начинот на правење избор на текстови и обработка на разни видови литературно-уметнички текстови: епски текстови, лирски текстови, драмски текстови, научно популарни текстови, новинарски написи; да ја овладеат наставната обработка на лектирата; да се оспособат да анализираат читанка како учебник. Исто така, студентите за содржините од Медиумска култура треба да научат да применат соодветни методски постапки за организирање на настава од Медиумска култура. Треба да овладеат со методите за примена на содржините од Додатната и Дополнителната настава и Слободните ученички активности по предметот Македонски јазик, како и да бидат упатени во оценувањата на постигнувањата на учениците по македонски јазик, со чувство на мерка успешно да ги применуваат дидактичките средства во наставата, да ги познаваат барањата за планирање на наставата по македонски јазик и да ги применат дидактичките и методските принципи при планирањето на наставата (при глобално, тематско и оперативно планирање); да ги запознаат и усвојат теоретските претпоставки за изведување на настава во комбинирани одделенија.				
11.	Содржина на предметната програма: Задачи на наставата по читање и литература: Задачи на наставата по читање; Задачи на наставата по обработка на литературен текст; ЧИТАЊЕ – Читањето во светлината на теоријата на информацијата; Видови читање; Настава по обработка на литературен текст: Изборот на текстови за читање; Мотивирање на учениците за читање на текстови; Подготовка на наставникот за обработка на литературен текст; ЛИТЕРАТУРА – Обработка на текстот: Литературно-уметнички епски текстови – фази на часот: Изразно читање на текстот; Воочување на тематско-идејната основа; План на текстот; Ликовите во литературниот текст; Разгледување и утврдување на темата и идејата; Заклучок; Самостојна работа на учениците во врска со текстот; Обработка на научно-популарен текст; Обработка на лирски песни; Обработка на драмски текст; Настава со решавање на литературни текстови; Наставна обработка на лектира; Читанката како учебник во нижите одделенија; Барања за анализа на читанка. Медиумска култура; Содржини на наставата по медиумска култура; Театарот во наставата по македонски јазик; Наставна обработка на проследена театарска претстава; Филмот во наставата по македонски јазик; Наставна обработка на проследена филмска содржина; Телевизијата во наставата по македонски јазик; Наставна обработка на проследена телевизиска емисија; Библиотеката во наставата по македонски јазик; Организација на библиотеката; Телефонот и интернетот во наставата по македонски јазик; Организација на наставен час по македонски јазик со помош на интернет технологиите; Дополнителна и додатна настава: Значење на дополнителната и на додатната настава; Форми на работа во дополнителната настава; Времето на изведување на дополнителната настава; Организација на работата и учењето во дополнителната работа; Слободни ученички активности; Портфолио по предметот Македонски јазик; Оценувањето на постигнувањата на учениците по предметот Македонски јазик; Наставни средства во наставата по предметот Македонски јазик; Планирање на наставата по предметот Македонски јазик: Барања за планирање на наставата по мајчин јазик; Применување на дидактички и методички принципи при планирањето на наставата; Подготовка на наставникот за планирање на наставата по македонски јазик; Глобално планирање на наставата по македонски јазик – годишен план на работата; Наставата по македонски јазик во комбинирани одделенија.				
12.	Методи на учење: предавања, работилници, хоспитации, практика, консултации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа	

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	25 часа
			16.2.	Самостојни задачи	25 часа
			16.3.	Домашно учење	25 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бода
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода
	17.3	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Освоени минимум 20 поени.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Петковска, Бл.	Методика на креативната настава по предметот Македонски јазик во нижите одделенија на основното училиште	МАГОР	2008
22.2	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Китанов, Бл.	Методика на наставата по македонски јазик од I до IV одделение со практикум		2001
	2.	Михајловиќ, В., Бојовиќ, Б., Трајковиќ	1. Методика наставе српскохрватског језика, 2. Вежбе из методике наставе српскохрватског језика за студенте више педагошке школе – смера разредне наставе		1987
	3.	Николић, М.	Методика наставе српског језика и књижевности		1990
	4.	Маринковић, С.	Методика креативне наставе српског језика и књижевности		2000
	5.	Росандић, Д.	Проблемска, стваралачка и изборна настава књижевности		1980
	6.	Синадиновска, О.	Методика, Практикум за наставата по македонски јазик во нижите одделенија на основното училиште	Просветно дело, Скопје	1990
7.	Бл. Петковска, Г. Велоска, Н. Илијевски	Прирачник за наставници кои изведуваат настава за II одделение на деветгодишното основно образование, Биро за развој на образованието		2007	

		8.	Неделковска, И., Буклевска, И.	Прирачник со збирка активности по македонски јазик од I до IV одделение		2002
		9.	Јаковиќ, П.	Почетно читање и писање по комплексном поступку	Завод за учбенике и наставна средства	2002
		10.		Учебниците за македонски јазик од I до IV одделение во основното училиште на Р. Македонија		

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по албански јазик – 2			
2.	Код	411 ЗПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	IV година / VIII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Лулзим Алиу			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по албански јазик 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да развијат истражувачки однос кон јазичните појави и кон воспитно-образовната практика по НП Јазик; Да ја следат, да ја проверуваат и да ја оценуваат наставната практика; Да ги оценуваат и да се стремат да ги усовршуваат наставните програми по Јазик, учебниците, стручната литература, дидактичките материјали и др., како и систематски да ги следат развојните процеси и тенденции на Методиката на наставата по албански јазик како синтетичка наука; Студентите, исто така, треба да развијат истражувачки однос кон НП Изразување и творење; Да овладеат со методите за потребните форми на изразување и творење, за оценување на наставната практика по ова предметно подрачје и да развиваат стремеж кон негово подобрување и усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: Програмски барања; Методски упатства за разработка на содржини од областа на албанскиот јазик; Творечки пристап во наставата по Јазик; Настава по граматика; Настава по правопис; Форми на правописни вежби; Наставни методи; Графички организатори, Цели и задачи на Наставата по изразување и творење; Односот помеѓу усното и писменото изразување; Основни методски барања за остварување на програмски содржини; Форми на сврзано изразување:				
12.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Метода на објаснување (монологска); ➤ Метода на разговор (дијалогска); ➤ Метода на анализа; ➤ Метода на работа со текст; ➤ Илустративна – демонстративна метода; ➤ Метода на читање; ➤ Метода на дискутирање; ➤ Метода на креирање на текст, и др. 				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа,			
14.	Распределба на расположивото време	75 часа наставни активности 75 часа други форми на активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			до 70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			до 15 бодови
	17.3	Активност и учество			до 15 бодови
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Положен испит по Методика на наставата по албански јазик 1.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Lulzim Aliu	Metodika e mësimit të gjuhës shqipe në ciklin e ulët të arsimit fillor		2012
	2.				
	3.				
	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Avzi Mustafa	Didaktika e gjuhës shqipe dhe e leximit letra	Logos A, Shkup	2002
	2.	Mimoza Gjokutaj,	<i>Didaktika e gjuhës shqipe, ë</i>	Libri universitar, Tiran	2009
	3.				

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Физичко образование со методика				
2.	Код	412 ЗПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	проф. Д-р Бујар Саити проф. Д-р Марјан Малцев				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.				
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	студентите да добијат сознанија и способности за разбирање, анализа и самостојна работа; да се сфати суштината и значењето на предметот и неговата практична примена во воспитно-образовната работа, соодветно да ги применат стекнатите знаења, умеења и навики при решавање на одредени проблеми; студентите да се запознаат и да ги усвојат знаења врзани за методиката на физичкото образование, изработка и реализација на програмски содржини со примена на современи методи од кинезиолошката наука				
11.	Содржина на предметната програма	<ul style="list-style-type: none"> - Поим, цел и задача на Методиката на физичко и здравствено образование - Основни дидактички принципи во наставата по физичко и здравствено образование - Планирање на наставата по физичко и здравствено образование - Структура на час по физичко и здравствено образование - Оптоварување на учениците на час по физичко и здравствено образование - Типови на час - Организационски форми на физичко и здравствено образование - Методи на наставата по физичко и здравствено образование - Интензификација на часот по физичко и здравствено образование - Други организационски форми на наставна работа - Следење, вреднување и оценување на учениците - Ликот на наставникот 				
12.	Методи на учење	предавања, видеопроекции, вежби, хоспитации, дискусии со практични вежби; истражувачки активности; индивидуална и групна работа.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположливото време	75 часа наставни активности, 75 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часа		
		16.2	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Испит: тест 1 (минимум 18, максимум 35 бода) тест 2 (минимум 18, максимум 35 бода) Студентот нема право да го полага вториот тест доколку не освоил потребен број на поени од првиот (18 поени). Студентот полага завршен испит (до 70 бода) доколку го нема положено првиот тест			70 бода	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	

	17.3	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: 50% од редовноста. Услов за полагање завршен испит: одржан практичен наставен час Предуслов за полагање на испитот е положен испит по предметот Основи на физичкото образование				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год
		1.	Саити, Н., Саити, Б.	Bazat e slamic fizike me metodike	Просветно дело, Скопје	2000
		2.	Малцев, М.	Методика на физичкото образование	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2011
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год
		1.	Малцев, М., Васовиќ, М.	Физички развој преку игра		2012
		2.	Анастасовски, А.С.	Физичко воспитание		
3.	Тодоровски, Д.	Методика на физичко образование				

**ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ
ОД VIII СЕМЕСТАР**

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Креативна работилница по математика			
2.	Код	413 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Весна Макашевска проф. д-р Методи Главче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - запознавање со можностите за развој на креативните способности на учениците; - оспособување на студентите за креирање на стимулативна средина за развој и поттикнување на креативните способности; - развивање на вештини за дизајнирање и примена на ефикасни и креативни техники и постапки во наставата по математика; - оспособување за примена на различни стратегии за развој на креативните способности. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Можности за развој на креативноста кај учениците во одделенската настава - Креативен субјект – ученик и наставник поучувач - Креирање на стимулативна средина за развој и поттикнување на креативните способности на учениците - Стратегии за развој на креативните способности на учениците: <ul style="list-style-type: none"> - Учење по пат на откривање - Проектни активности - Креативни логички игри - Математика со размислување <ul style="list-style-type: none"> - Историјат на проект - Основни принципи - Модели и алатки за усвојување на математичките поими 				
12.	Методи на учење: предавања, индивидуални и тимски разбирања, работилници, симулации, методи на работа во двојки, методи на групни дискусии.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				90 часа
14.	Распределба на расположливото време				45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања –теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови (два теста од 35 бода или завршен испит до 70 бода)			70 бода
	17.2	Семинарска работа или проект (до 10 бода) Презентација (писмена или усна) (до 10 бода)			20 бода
	17.3	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Макашевска В.	Методика на наставата по математика 2 (интерна скрипта)		2016
	2.	Metodi Gllavçe	Metodika e Mësimdhënies së Matematikës 2 (интерна скрипта)		2016
	3.	Род, Џ., Кнапмилер, М.Е., Туре, М.	Математика со размислување во почетните одделенија	БРО, Скопје	2009
	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Ачовски Д., В. Макашевска, Аврамоски М.	Како да решам математичка задача	Просветно дело	2014
	2.	Малчески Р., Малчески А., Аневска К.	Решавање на текстуални задачи	Сојуз на математичари на Македонија, Скопје	2016
	3.		Математика низ игра	Фондација за образовни и културни иницијативи „Чекор чекор“ - Македонија	2016

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв циклус на студии			
Наслов на наставниот предмет	Креативна работилница за природонаучното и општественото подрачје				
Код	514 ИПОН				
Студиска програма	Одделенска настава				
Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“– Скопје Институт за одделенска настава				
Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
Академска година/семестар	четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	3	
Наставник	проф. д-р Билјана Камчевска проф. д-р Леонора Јегени проф. д-р Аднан Кахил				
Предуслови за запишување на предметот	Нема				
Цели на предметната програма (компетенции): Студентот/ката:					
<ul style="list-style-type: none"> • познавање и разбирање на содржинските и дидактичко-методичките особености на наставата од природонаучното и општественото подрачје; • остварување на поттикнувачко расположение за активна наставна работа; • развивање на вештини за дизајнирање и примена на ефикасни и креативни техники и постапки во наставата од природонаучното и општественото подрачје ; • прилагодена употреба на различни форми на наставна работа; • способности за самоподготвување, планирање и реализирање на наставата од природонаучното и општественото подрачје; • интердисциплинарно поврзување на содржините; • способност за управување и планирање на времето; • познавање и примена на соодветни постапки, техники и инструменти за бележење на постигнувањата на учениците; • способност за комуницирање, соработка, тимска работа; • самостојност, критичност и самокритичност, самооценување. 					
Содржина на предметната програма:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Техники за примена на почетната метода браин сторминг во наставата по Запознавање на околината, наставата по Природа и наставата по Општество 2. Примена на кооперативни и други техники во наставата по Запознавање на околината, наставата по Природа и наставата по Општество <ol style="list-style-type: none"> 2.1 . Говорен ланец 2.2 . Седење во круг 2.3 . Вртелешка 2.4 . Игри со улоги 2.5 . Дебата за и против 3. Примена на техники за подобрување на концентрацијата во наставата од природонаучното и општественото подрачје <ol style="list-style-type: none"> 3.1.Активности за планирање 3.2. Патување во фантазијата 3.3. Игри со сетилата 3.4. Работилници на иднината 4. Постапки за развивање на прашања во наставата од природонаучното и општественото подрачје 5. Примена на техники за сознавање на околината <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Истражувачки игри 5.2 Мапи на сложувалки 5.3 Карти со растенија и животни 5.4. Моделирање на набљудувањето како методска постапка 6. Техники за воведување на учениците во просторна и временска ориентација <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Активности со календар 6.2 Активности со часовници 6.3. Активности со географски материјали 7. Техники за организирање на ученички презентации 8. Креативна примена на филмови 9. Техники за организирање на проектна настава од природонаучното и општественото подрачје 					

10. Постапки за комбинирање на формите за работа во наставата од природонаучното и општественото подрачје					
11. Модели за систематизирање на повратните информации за постигнувањата на учениците во наставата од природонаучното и општественото подрачје.					
Методи на учење: предавања, вежби, методски хоспитации во предучилишни институции, истражувачки активности, работилници, симулации, индивидуална работа, групна работа и самостојна работа.					
Вкупен расположлив фонд на време				90 часа	
Распределба на расположливото време				45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности	
Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		30 часа	
	15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часа	
Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
	16.2.	Самостојни задачи		15 часа	
	16.3.	Домашно учење		30 часа	
Начин на оценување					
17.1.	Тестови (два теста од 35 бода или завршен испит до 70 бода)			70 бода	
17.2.	Семинарска работа/проект (10 бода) Презентација (писмена или усна) (10 бода)			20 бода	
17.3.	Активност и учество			10 бода	
Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на предавања и вежби.			
Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански, турски			
Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Mattes, W.	Nastavne metode (75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike)	Naklada Lijevak, Zagreb	2007
	2.	Mattes, W.	Rutinski planirati-učinkovito poučavati	Naklada Lijevak, Zagreb	2007
	3.	Камчевска Б.	Методика на наставата од природонаучното и општественото подрачје	Педагошки факултет, Скопје	2016
4.	Murati, M.	Metodika e mësimit të slamic dhe shoqërise	Pedagoški fakultet	1999	
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
	1.	Адамческа, С.	Активна настава	Легис, Скопје	1996
	2.	Камчевска, Б.	Развој на програми и стратегии за автоиндивидуализација на децата	Скопје	2003
	3.	Колонцовски, Б	Ученикот во наставата по природа	Битола	2001
4.	Јегени, Л.	Улогата на прашањата на воспитаникот во сознавањето на природата и општеството	Виста принт, Скопје	2012	

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> , втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Креативна ликовна работилница			
2.	Код	415 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта/осм и семестар	7.	Број на Кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Маја Рауник Кирков проф. д-р Бурхан Ахмети			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Стекнување на знаења за стандардна и креативна употреба на ликовните материјали, средства и техники; - Стекнување на способности за креативна употреба на ликовните материјали, средства и техники; - Стекнување способности за критичка анализа на творбите и процена на креативноста				
11.	Содржина на предметната програма: - Ликовен јазик и ликовна писменост - Визуелна писменост - Креативност во ликовните уметности - Стандардна употреба на ликовните материјали и техники - Креативна употреба на ликовните материјали и техники - Евалуација на ликовни дела				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, вежби, проектни активности, консултации, самостојно учење, работилници				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 2 часа неделно(15x2=30 часа) вежби 1 час неделно(15x1=15) 45 часа предавања и вежби 45 часа други активности			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 поени бодови (два теста по 35 поени)		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови		
	17.3	Активност и учество	30 бодови		
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	0 до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство во 70 % од предавања и вежби, освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за тестовите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Јакубин, М	Ликовни језик и ликовне техники	Факултет за ликовни уметности, Скопје	2000
	2.	Чудина – Обрадовиќ, Мира	Надареност	Школска књига, Загреб	1990
	3.	Butina, M.,	Uvod u likovno oblikovanje	Ljubljana, Debora.	1997
	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Torrance, E.P.	The torrance Test of Creative Thinking.	Princeton, N.J. Pesonnel Press	1996
	2.	Ivancevic, Radomir	Likovni govor	Profil	1997
	3.	Монографии на уметници и уметнички движења			

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Креативна музичка работилница				
2.	Код	416 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за одделенска настава				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година / семестар	Четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Талевски проф. Д-р Аида Ислам асс. М-р Мујесере Илјази				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на знаења за развитокот на креативните потенцијали преку музичкото изразување и творештво; нивна практична примена во развитокот на детската креативност.					
11.	Содржина на предметната програма: Креативност-поим, компоненти, развиток. Методи за развиток на креативноста кај учениците: примена на визуелниот метод; примена на предмети за музичка илустрација; примена на детски музички инструменти во музичкото изразување; изработка на дел од ДМИ; ликовни илустрации на зададена творба; решавање на зададени музички задачи претставени музички и визуелно; анализа на музички проблемски ситуации во компјутерски детски игри; примена на музички активности во корелација со математика, јазик, предмети и појави во природата и околината.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90				
14.	Распределба на расположивото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови		
		16.2	Самостојни задачи	25 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување				45 бодови (два практични колоквиуми по 30 бода и завршен испит 30 бода)	
	17.1	Тестови				45 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови
18.	Критериуми за оценување(бодови / оценка)	17.3 Активност и учество			45 бодови	
		до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за полагање завршен испит: освоени најмалку 50% од бодовите предвидени за двата практични колоквиуми (кои				

		можат да се заменат со бодови од устен испит кој се администрира во испитна сесија пред завршниот испит)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, Албански, Турски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1.	Townsend, S. Alfred	<i>Introduction to Effective Music Teaching</i>	Rowman & Littlefield Publishers, Plymouth, UK	2011
	2.	Minto, Donna	<i>Games, Ideas and Activities for Primary Music</i>	Pearson, Longman, UK	2009
	3.	Радевски, Тоде, Радевска Нела	<i>Модели на креативна музичка настава</i>	Ирнел, Скопје	2005
	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	Братик Т. Филиповик Љ,	<i>Музичка култура у разредној настави (приручник за студенте учителског факултета и факултета уметности)</i>	Јагодина – Приштина	2001
	2.	Радевски Т. Радевска Н.	<i>Методски прирачник по музичко образование за учители за 3 и 4 одделение,</i>	„Ирнел“ Скопје	2001
	3.	Атанасова-Вукова А.	<i>Вокално развитие и воспитание на децата</i>	издателско-печатна база ЕЦНКФКС.	1986

Прилог бр. 3		Предметни програми од <u>прв</u> циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Кинезитерапија				
2.	Код	417 ИПОН				
3.	Студиска програма	Одделенска настава				
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Институт за одделенска настава				
5.	Степен	прв циклус				
6.	Академска година/семестар	четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. Д-р Бујар Саити проф. Д-р Марјан Малцев				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	студентите да ги сфатат значењето на предметот и неговата примена во наставата, како и да се оспособат за практична примена и користење на стекнатите знаења во решавањето на одредена практична проблематика во воспитно-образовната дејност				
11.	Содржина на предметната програма	<ul style="list-style-type: none"> - Поим и предмет на Кинезитерапијата - Средства на кинезитерапијата - Методите во кинезитерапијата - Карактеристики на локомоторен апарат - Терапевтска гимнастика - Корективна гимнастика - Организација на работа во кинезитерапијата - Методика на спроведување вежби во кинезитерапијата - Индикации и контраиндикации во кинезитерапијата - Примена на кинезитерапијата во основните училишта - Облик и особини на 'рбетниот столб и деформитети во држењето на телото - Кифоза, лордоза и сколиоза – деформитети на 'рбетниот столб - Рамни стапала, крилести лопатки - Рамен грб и нормално држење на телото, како и деформитети на градниот кош - Деформитети на нозете - Превенција со помош на кинезитерапија 				
12.	Методи на учење	предавања, видеопроекции, вежби, хоспитации, дискусии со практични вежби; истражувачки активности; индивидуална и групна работа.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположливото време	45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часа		
		16.2	Самостојни задачи	15 часа		
		16.3	Домашно учење	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Испит: тест 1 (минимум 18, максимум 35 бода) тест 2 (минимум 18, максимум 35 бода) Студентот нема право да го полага вториот тест доколку не освоил потребен број на поени од првиот (18 поени). Студентот полага завршен испит (до 70 бода) доколку го нема положено првиот тест			70 бода	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3	Активност и учество			10 бода	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 0 до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за потпис: 50% од редовноста.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, албански, турски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год
		1.	Шуков, Ј.	Основи на кинезитерапијата	Алма, Скопје	2001
		2.	Малцев, М.	Методика на физичкото образование	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	2011
	3.	Н. Саити, Саити, Б.	Bazat e slamic fizike me metodike	Просветно дело, Скопје	2000	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год
		1.	Малцев, М., Васовиќ, М.	Физички развој преку игра	Антонијевиќ	2012
		2.	Христов, Н.	Основи на спортската медицина		
3.	Тодоровски, Д.	Методика на физичко образование				

Прилог бр. 3		Предметни програми од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Интегриран курикулум			
2.	Код	418 ИПОН			
3.	Студиска програма	Одделенска настава			
4.	Организатор на студиската програма	Педагошки факултет „Св Климент Охридски“ – Скопје Институт за одделенска настава			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС- -кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Котева-Мојсовска проф. д-р Флорина Шеху			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да се здобијат со научни знаења за холистичкиот пристап кон развојот на образованието, да ги осознаат и да ги разберат техниките, принципите и моделите на интегрирана настава, да се оспособат за организирање и за реализирање на наставата со помош на интегрирање на содржините и целите.				
11.	Содржина на предметната програма: Интегриран курикулум – поим, суштина и карактеристики. Основи за интегриран курикулум; Холизмот и активното учење- медиум за интегрирана настава; Концептот на природен развој - основа за интегриран пристап; Контекстуалното наспроти академското учење; Проектното учење во функција на меѓупредметно поврзување Модели на интегриран курикулум; Интегриран пристап во планирањето на предметните содржини; Елементи, методи и форми на реализација на интегрираниот курикулум; Модели на учење во функција на меѓупредметно поврзување. Избор на модел за интегрирано учење; Инклузивното образование во интегрираниот курикулум; Мултикултурното и интеркултурното воспитание и образование во интегрираниот курикулум; Импликации на имплементација на интегриран наставен план; Мобилност на ентериерот во функција на меѓупредметното поврзување. Центри за учење. Принципи за реализирање на меѓупредметното поврзување. . Водење на интегрираната настава. Оценување на постигањата во интегрираната настава; Евалуација на интегриран курикулум; Улогата на наставникот..				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дискусии, проблемски расправи, групна и индивидуална работа, истражувачки активности, консултации, групна и индивидуална работа, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време				90 часа
14.	Распределба на расположливото време				45 часа наставни активности 45 часа други форми на активности
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (два теста од 35 бода или завршен испит до 70 бода)			70 бода
	17.2.	Семинарска работа/проект (10 бода) Презентација (писмена и усна) (10 бода)			20 бода
	17.3.	Активност и учество			10 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на предавањата и на вежбите.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, албански		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на наставникот и/или евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.1.	1.	Котева-Мојсовска Т.	Учење низ проекти	Просветно дело, Скопје	2006
	2.	Previšić	Kurikulum	Školjska книга, Zagreb	2007
	Дополнителна литература				
	Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Год.
22.2.	1.	Miljak, A.	Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja	Persona, Zagreb	1996
	2.	Проект за основно образование УСАИД	Прирачник за наставниците во основното образование Настава и учење на 21 век		2009

**СПИСОК НА НАСТАВЕН КАДАР ВКЛУЧЕН ВО
РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ НА ФАКУЛТЕТОТ
(ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ)**

Р.б	Звање, име и презиме на наставникот	Предмети што наставникот ги предава или е планирано да ги предава на Единицата каде што се организира студиската програма	Фонд на часови за секој наведен предмет
1	проф. д-р Мито Спасевски	Литература за деца	3+2
		Литература за деца	2+1
		Методика на рано учење по македонски јазик 1	3+2+1
		Методика на рано учење по македонски јазик 2	2+2+1
		Македонска, албанска и турска книжевност 1	3+2
		Светска книжевност 2	3+2
		Литературна работилница	2+1
2	проф. д-р Аида Ислам	Традиционално и електронско издаваштво	3+2
		Основи на музичко образование со музички инструменти	4+4
		Основи на музичкото воспитание со музички инструменти	4+4
		Музичко образование со методика	2+2+1
		Музичко воспитание со методика	3+2+1
3	проф. д-р Благоица Петковска	Креативна музичка работилница	2+1
		Методика на наставата по почетно читање и пишување	2+2+1
		Методика на наставата по македонски јазик 1	2+2+1
		Методика на наставата по македонски јазик 2	2+2+1
		Основи на информациска писменост	3+1+1
		Работилница по слободни активности по македонски јазик	2+1
		Креативна работилница за јазично изразување	2+1
		Книгата и теориите на читањето	2+2
		Методика на работење во училишните библиотеки	2+1
Односи на библиотеките со јавноста	2+1		
4	проф. д-р Розалина Попова Коскарова	Општа педагогија	4+1
		Методика на воспитна работа	3+1
		Методика на воспитна работа	2+1
		Менаџмент во библиотекарството	2+2
		Менаџмент во образованието	2+1
		Историја на педагошки идеи	2+1
		Општа педагогија	2+1
5	проф. д-р Билјана Маленко	Мајчин јазик со култура на изразувањето 1	3+2
		Македонски јазик со култура на изразувањето 1 (за етничките групи)	1+1
		Мајчин јазик со култура на изразувањето 2	3+2
		Македонски јазик со култура на изразувањето 2 (за етничките групи)	1+1
		Комуникација со култура на изразувањето	3+2
		Лексикологија со фразеологија	2+1
		Диференцијална граматика на мајчин јазик	2+1
6	проф. д-р Вехби Кадриу	Мајчин јазик со култура на изразувањето 1	3+2
		Мајчин јазик со култура на изразувањето 2	3+2
		Лексикологија со фразеологија	2+1
		Диференцијална граматика на мајчин јазик	2+1
7	проф. д-р Сузана Никодиновска Банчотовска	Дидактика	5+4
		Педагогија на слободно време	2+1
		Следење на напредувањето на учениците	2+1
		Следење на напредувањето на децата	2+1
8	проф. д-р Татјана Котева Мојсовска	Семејна педагогија	4+1
		Предучилишна педагогија	4+2
		Интегриран курикулум	2+1
		Андрагогија	2+1
		Теорија и практика на играта	2+1

		Педагошка комуникација	3+2
		Комуникологија	3+2
9	проф. д-р Билјана Камчевска	Методика на природонаучното и општественото подрачје 1	2+2+1
		Методика на природонаучното и општественото подрачје 2	2+2+1
		Методика на природонаучното и општественото подрачје 1	3+2+1
		Методика на природонаучното и општественото подрачје 2	2+2+1
		Креативна работилница за природонаучното и општественото подрачје	2+1
		Методика на работа со надарени деца	2+1
10	проф. д-р Емиљ Сулејмани	Социологија на образованието	3+2
		Религиски системи	2+1
		Мултикултурно образование	2+1
		Естетика	2+1
11	проф. д-р Светлана Камџијаш	Основи на филозофијата	3+2
		Етика	2+1
		Естетика	2+1
		Библиотечни фондови, формирање и организација	2+2
		Етика во библиотекарството	2+1
12	проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ	Математика	3+3
		Математика 1	3+2
		Математика 2	3+2
		Основи на статистика	2+1
		Комбинаторика со елементи на веројатност	2+1
13	проф. д-р Бујар Саити	Основи на физичкото воспитание	3+2
		Основи на физичкото образование	2+2+1
		Физичкото воспитание со методика	2+2+1
		Физичко образование со методика	2+2+1
		Кинезитерапија	2+1
14	проф. д-р Маја Рауник Кирков	Основи на ликовното образование	3+2
		Основи на ликовното воспитание	3+2
		Ликовно воспитание со методика	2+2+1
		Ликовно образование со методика	2+2+1
		Кукларство и сценографија	2+1
		Креативна ликовна работилница	2+1
15	проф. д-р Весна Макашевска	Методика на наставата по математика 1	2+2+1
		Методика на наставата по математика 2	2+2+1
		Методика на воспитно-образовната работа по математика 1	3+2+1
		Методика на воспитно-образовната работа по математика 2	2+2+1
		Креативна работилница по математика	2+1
16	проф. д-р Аднан Кахил	Методика на природонаучното и општественото подрачје 1	2+2+1
		Методика на природонаучното и општественото подрачје 2	2+2+1
		Методика на природонаучното и општественото подрачје 1	3+2+1
		Методика на природонаучното и општественото подрачје 2	2+2+1
		Креативна работилница за природонаучното и општественото подрачје	2+1
		Еколошко воспитание	2+1
		Основи на природата 1	3+2
		Основи на природата 2	3+2
17	проф. д-р Мариета Петрова	Училишна педагогија	3+2+1
		Методологија на педагошките истражувања	3+2+1
		Акциони истражувања во воспитно-образовната работа	2+1
		Методологија во библиотекарството	2+1

18	проф. д-р Владимир Талевски	Основи на музичко образование со музички инструменти	4+4
		Основи на музичкото воспитание со музички инструменти	4+4
		Музичко образование со методика	2+2+1
		Музичко воспитание со методика	3+2+1
		Креативна музичка работилница	2+1
19	проф. д-р Марјан Малцев	Основи на физичкото воспитание	3+2
		Основи на физичкото образование	2+2+1
		Физичкото воспитание со методика	2+2+1
		Физичко образование со методика	2+2+1
		Кинезитерапија	2+1
20	проф. д-р Билјана Глигорова	Хигиена	3+2 (2+1)
		Еколошко воспитание	2+1
		Здравствено образование	2+1
21	проф. д-р Зоран Михајловски	Педагошка психологија	3+2
		Развојна психологија	3+3
		Психологија на личниот развој	2+1
		Психологија на личноста	2+1
		Психички процеси	2+1
		Психологија на интелигенцијата и умствените способности	2+1
		22	проф. д-р Леонора Јегени
Методика на природонаучното и општественото подрачје 2	2+2+1		
Методика на природонаучното и општественото подрачје 1	3+2+1		
Методика на природонаучното и општественото подрачје 2	2+2+1		
Креативна работилница за природонаучното и општественото подрачје	2+1		
Еколошко воспитание	2+1		
23	проф. д-р Флорина Шеху		
		Методологија на педагошките истражувања	3+2+1
		Семејна педагогија	4+1
		Интегриран курикулум	2+1
		Менаџмент во образованието	2+1
		Акциони истражувања во воспитно-образовната работа	2+1
		Педагошка комуникација	3+2
24	проф. д-р Лулзим Алиу	Литература за деца	3+2
		Методика на наставата по почетно читање и пишување	2+2+1
		Методика на наставата по албански јазик 1	2+2+1
		Методика на наставата по албански јазик 2	2+2+1
		Литературна работилница	2+1
		Македонска, албанска и турска книжевност 1	3+2
25	проф. д-р Елизабета Бандиловска	Мајчин јазик со култура на изразувањето 1	3+2
		Македонски јазик со култура на изразувањето 1 (за етничките групи)	1+1
		Мајчин јазик со култура на изразувањето 2	3+2
		Македонски јазик со култура на изразувањето 2 (за етничките групи)	1+1
		Лексикологија со фразеологија	2+1
		Македонски јазик	2+2
		Лексикографија и енциклопедистика	2+1+1
		Диференцијална граматика на мајчин јазик	2+1
26	проф. д-р Љуљзим Адеми	Методика на рано учење по албански јазик 1	3+2+1
		Методика на рано учење по албански јазик 2	2+2+1
		Јазик на средината (на доминантната националност)	2+2
		Работилница по слободни активности по албански јазик	2+1
		Креативна работилница за јазично изразување	2+1
		Медиумска култура	2+1

27	проф. д-р Сузана Котовчевска	Историја на писмото и библиотеките	3+2
		Библиотекарство	3+2
		Класификација на библиотечниот фонд	2+2
		Јавни, училишни и високошколски библиотеки	2+1
		Теорија и историја на библиографијата	2+1
		Културна историја на Македонија	3+2
		Историја на библиотекарството во Македонија	2+2
28	проф. д-р Виолета Мартиновска	Каталогизација на библиотечниот фонд	3+2
		Историја на писменоста во Македонија	3+2
		Ракописната традиција во Македонија	3+2
		Светска книжевност 1	3+2
		Историја на книгата и читањето	2+2
		Палеографија	3+2
		Раритетни збирки	3+2
		Македонска, албанска и турска книжевност 2	3+2
29	проф. д-р Методи Главче	Специјализирани библиотеки и збирки	2+1
		Методика на наставата по математика 1	2+2+1
		Методика на наставата по математика 2	2+2+1
		Методика на воспитно-образовната работа по математика 1	3+2+1
		Методика на воспитно-образовната работа по математика 2	2+2+1
		Креативна работилница по математика	2+1
30	проф. д-р Јета Старова Мехмети	Основи на музичко образование со музички инструменти	4+4
		Основи на музичкото воспитание со музички инструменти	4+4
		Музичко воспитание со методика	3+2+1
		Креативна музичка работилница	2+1
31	проф. д-р Бурхан Ахмети	Основи на ликовното образование	3+2
		Основи на ликовното воспитание	3+2
		Ликовно воспитание со методика	2+2+1
		Ликовно образование со методика	2+2+1
		Кукларство и сценографија	2+1
		Креативна ликовна работилница	2+1
32	доц. д-р Хулија Скука	Литература за деца	3+2
		Методика на наставата по почетно читање и пишување	2+2+1
		Мајчин јазик со култура на изразувањето 1	3+2
		Мајчин јазик со култура на изразувањето 2	3+2
		Методика на наставата по турски јазик 1	2+2+1
		Методика на наставата по турски јазик 2	2+2+1
		Методика на рано учење по турски јазик 1	3+2+1
		Методика на рано учење по турски јазик 2	2+2+1
33	проф. д-р Арјан Скука	Информациско-комуникациска технологија во воспитно-образовната работа	3+3
		Информациско-комуникациска технологија во наставата	3+3
		Воспитно-образовен софтвер	2+1
		Пребарување низ податоци	2+1
		Информатичка писменост	2+2
34	проф. д-р Душка Матевска	Социологија на образованието	3+2
		Религиски системи	2+1
		Социологија на културата	2+1
35	доц. д-р Јасмина Јовановска	Информациско-комуникациска технологија во воспитно-образовната работа	3+3
		Информациско-комуникациска технологија во наставата	3+3
		Воспитно-образовен софтвер	2+1
		Пребарување низ податоци	2+1
		Информатичка писменост	2+2

СПИСОК НА НАСТАВЕН КАДАР

Реализатори на студиската програма Одделенска настава
на Педагошкиот факултет „Св.Климент Охридски“ – Скопје

ПРОФЕСОРИ	
проф. д-р Мито Спасевски	Македонски наставен јазик
проф. д-р Благица Петковска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Розалина Попова Коскарова	Македонски наставен јазик
проф. д-р Аида Ислам	Турски наставен јазик,
проф. д-р Вехби Кадриу	Албански наставен јазик
проф. д-р Билјана Маленко	Македонски наставен јазик
проф. д-р Сузана Никодиновска Банчотовска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Татјана Котева Мојсовска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Билјана Камчевска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Емиљ Сулејмани	Албански наставен јазик
проф. д-р Светлана Камџијаш	Македонски наставен јазик
проф. д-р Слаѓана Јакимовиќ	Македонски наставен јазик
проф. д-р Весна Макашевска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Бујар Саити	Албански наставен јазик
проф. д-р Маја Рауник Кирков	Македонски наставен јазик
проф. д-р Аднан Кахил	Турски наставен јазик, македонски наставен јазик
проф. д-р Мариета Петрова	Македонски наставен јазик
проф. д-р Владимир Талевски	Македонски наставен јазик
проф. д-р Билјана Глигорова	Македонски наставен јазик
проф. д-р Марјан Малцев	Македонски наставен јазик
проф. д-р Зоран Михајловски	Македонски наставен јазик
проф. д-р Леонора Јегени	Албански наставен јазик
проф. д-р Флорина Шеху	Албански наставен јазик
проф. д-р Лулзим Алиу	Албански наставен јазик
проф. д-р Елизабета Бандиловска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Љуљзим Адеми	Албански наставен јазик
проф. д-р Сузана Котовчевска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Виолета Мартиновска	Македонски наставен јазик
проф. д-р Арјан Скука	Албански наставен јазик
проф. д-р Методи Главче	Албански наставен јазик
проф. д-р Јета Старова Мехмети	Албански наставен јазик
проф. д-р Бурхан Ахмети	Албански наставен јазик
доц. д-р Хулија Скука	Турски наставен јазик

проф. д-р Душка Матевска	Македонски наставен јазик
доц. д-р Јасмина Јовановска	Македонски наставен јазик
АСИСТЕНТИ	
асс. д-р Анита Штерјоска-Митревска	Македонски наставен јазик
асс. м-р Мујесер Илјази	Албански наставен јазик
асс. д-р Весна Хорватовиќ	Македонски наставен јазик